Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Gréville, Henry.; oversatte, med Forfatterindens Tilladelse, af Vilhelm Møller ; med Henry Grévilles Portræt og Biografi.
Titel | Title:	Skitser
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Andr. Schous Forlag, 1884
Fysiske størrelse | Physical extent:	ix, 175 s. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

58,- 282.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 11658 3

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130024099785

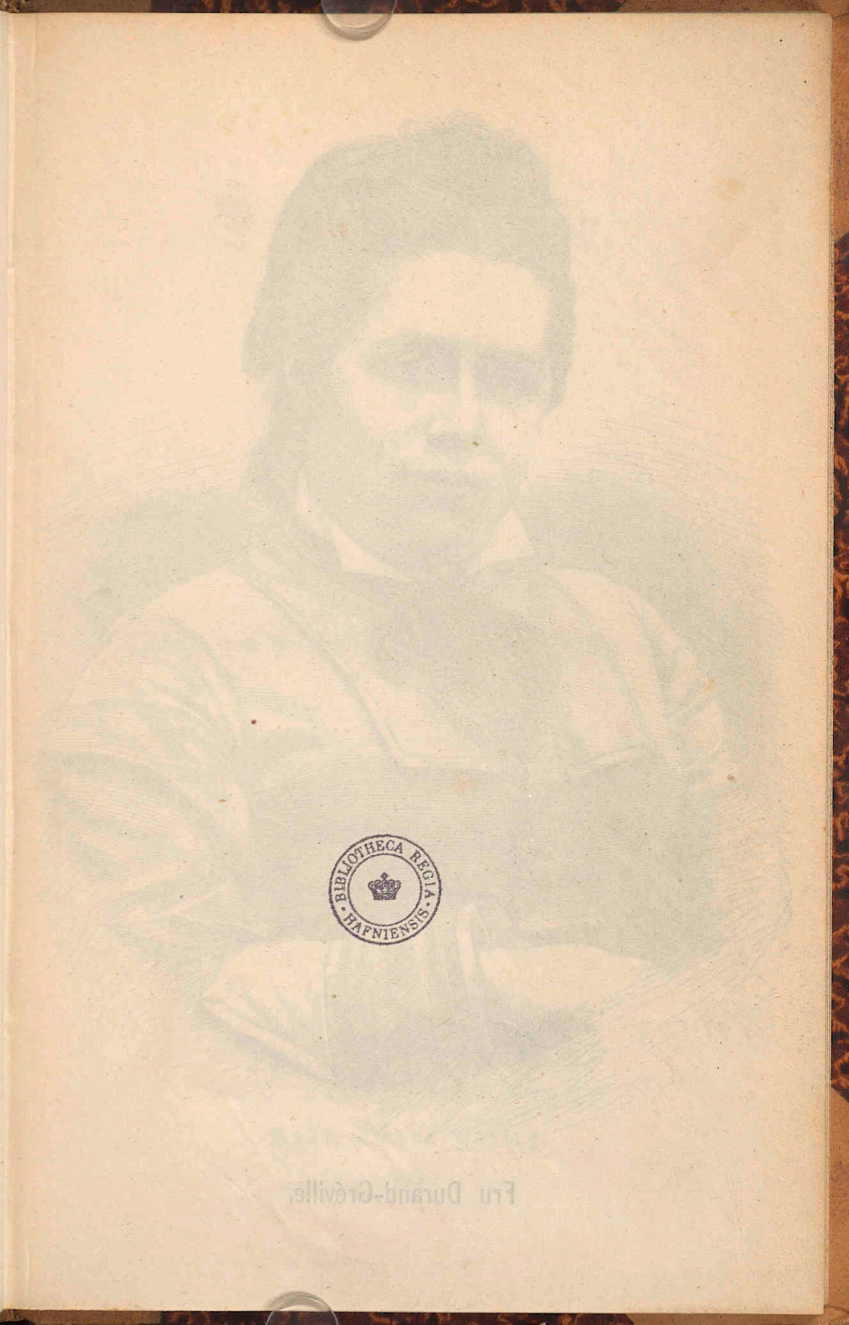

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fru Durand-Gréville.

Skitser.

Af

Henry Gréville.

Oversatte, med Forfatterindens Tilladelse, af **Vilhelm Møller**.

Med Henry Grévilles Portrat og Biografi.

Kjøbenhavn.

Andr. Schous Forlag.

1884.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Kjøbenhavn. — J. Cohens Bogtrykkeri.

Henry Gréville.

Ingen nulevende Forfatterinde har i den Grad hele det europæiske Publikum til Læsere som Henry Gréville. Hendes bedste Bøger har paa Originalsproget snart opnaaet et halvt Hundrede Oplag; og baade de bedste og de mindre gode er blevet oversat paa omtrent alle de Sprog, som tales i vor Verdensdel. Den Yndest, hun nyder, er iøvrig forklarlig nok. I Besiddelse af et usædvanligt Fortællertalent forstaar hun med stor Sikkerhed at lægge sin Plan, at undgaa alt Overflødigt, at føre sine Historier frem gjennem livfulde, betegnende, kjækt sammentrængte Optrin. Hendes Naturskildringer er altid stemningsfulde, ofte fine; særlig vil man spredt i hendes Bøger træffe Smaabilleder fra Skoven, som kun en meget lykkelig Elev af Turgènjev formaar at tegne Magen til. Hun er selv hin store Russers Elev. Men hun har ikke set saa dybt i Menneske-Sjælene som han, hun har ikke hans Kundskaber, hans Erfaring, hans indtrængende Eftertanke; og denne hendes mere overfladiske Menneskekundskab er blevet hende en ny Anbefaling til Læseverdenens Gunst, idet den har tilladt hende at forestille sig og at fremstille Menneskene som Alt i Alt saare elskværdige Væsener. Man trækker jævnligt paa Smilebaandet af hendes Figurer, men man holder af næsten dem Allesammen, — og mest i Reglen af dem, som man har smilt mest af.

Det er ikke godt at vide, hvorledes Henry Gréville har udviklet saadan en overbærende Livsanskuelse, og hvorfor hun er havnet i den. Man véd kun Lidt om hendes private Livsførelse. Hun ynder ikke, at der tales offenligt om hendes Person, med

en Slags kvindelig Blyhed vaager hun over, at Aviserne ikke kommer til at beskæftige sig med hende selv, men kun med hendes Bøger. End ikke Navnet, hvorunder hun skriver, er hendes eget, „Gréville" er kun Navnet paa den Landsby, hvorfra hendes Familie stammer. Som ung Pige hed hun Alice Fleury. Hun blev født i Paris (1842), men fulgte, omtrent i danske unge Pigers Konfirmations-Alder, med Faderen til St. Petersborg. Faderen, der var Professor i fransk Literatur og Sprog, havde undervist hende omhyggeligt; femten Aar gammel kunde hun bl. A. Latin, Engelsk, Italiensk. I St. Petersborg lærte hun hurtigt Tydsk og Russisk, blev Lærerinde, kom ind i russiske Familier og tilbragte ogsaa nogle Somre ude paa Landet i Rusland. I den Tid erhvervede hun sig det Kjendskab til russisk Familieliv (navnlig til de fornemme Familiers samt til deres Tjenerskabs og Klientéls Liv), som hun snart skulde søge at udbytte i novellistiske Digtninge. Hendes første trykte Fortælling („Den melankolske Vals") er fra 1869; i Begyndelsen af Halvfjerdserne fulgte bl. A. de Fortællinger, som er samlet paa Dansk under Titlen „Kjærlighed i Rusland". Russerne syntes godt om de Skildringer, — saa maatte hun naturligvis til Paris at gjøre Lykke! Hun var imidlertid blevet gift med Emil Durand, en fin Kunstkjender, en omhyggelig Kritiker, Turgènjevs franske Oversætter. Turgènjev, som havde læst den unge Frues Noveller, havde medgivet hende sin bedste Anbefaling. Men i Verdensstaden ved Seinen vilde man alligevel ikke vide af hende at sige. Dens mest dannede Forlægger forsikkrede selvklogt, at hun vilde aldrig blive trykt, hun kunde ikke skrive (!). Der kom, efter Alt hvad man kan forstaa, en meget streng Tid, rig paa Savn, paa Angst, paa Modløshed. Hun tænkte allerede paa at opgive det Hele og vende tilbage til Rusland: saa tryktes i 1876 omtrent samtidig en Roman af hende i „Revue des deux mondes" og i „Journal des Débats" den yndefulde „Dosia", — og i et Nu var Slaget vundet, Berømmelse, Beundring, Velstand skyllede i blinkende Strømme ind over Ægteparrets Hjem . . .

Det er, saavidt vides, Alt, hvad der hidtil er fremkommet offenligt om Henry Grévilles Liv. Hertil kan føjes, efter en

privat Kilde, at Fru Durand, som hun jo hedder, nu er en temmelig fyldig Dame, af Middelhøjde, med et Par spillende Øjne. Hun er meget livlig. Naar hun i sin elegante Dragt, der har al Pariser Toilettets „Chic", — sidder henne ved sin Kamin (hun sværmer for flammende Kamin-Ild som for Blomster og Hunde), ynder hun, medens hun bevæger sin Vifte langsomt frem og tilbage, at tale — hurtigt, aandfuldt, med en melodiøs Stemme og uden Snerperi — med de Kunstnere og Forfattere, som hun og hendes Mand har samlet om sig, saa vel som med særligt begavede Damer (Alphons Daudets Hustru, Fru Adam osv.). Dog morer det hende tilsyneladende mest at passiare med Herrer. En stor Del af hendes Dag optages forresten af Arbejde. Hun er flittig, skriver „i ét Aandedræt, uden at rette", bekjender sig ikke til nogen literær Skole, men synger (som man sagde i gamle Dage) saaledes, som Næbet nu engang er voxet paa hende . . . Heller ikke af de Oplysninger faar man imidlertid Svar paa Spørgsmaalet om, hvorledes hun har erhvervet sig den Livsanskuelse, som hun skriver ud af, og som ovenikjøbet synes at stride mod, hvad hun sætter som sit kvindelige Ideal.

I de fleste af hendes Fortællinger er — eller bliver uvilkaarligt — et lille Pige-Ansigt Solen, hvorom Alt drejer sig. Det kan være grimt eller kjønt, det lille Ansigt (hvortil der dog næsten altid hører en glimrende Figur!), men det er gauske bestemt kløgtigt, lidt oprørsk, med et undertrykt drilsk Smil ligesom dirrende for at faa Lov til at bryde løs fra et Smilehul henne i den ene Side af Kinden. Samme unge Pige har et ubedragelig skarpt Blik for al Unatur, al Opstyltethed, alt Vigtigmageri og Taabelighed; hun er praktisk anlagt, sikker paa sig selv, har Mod paa at gjøre Spilopper og være „uartig", — og er dog saa blød, saa blød, bøjende sig som et Barn tillidsfuldt ind under Den, hvis Forstand og navnlig hvis Hjerte hun har lært at højagte. Ja, det er navnlig det gode Hjerte, hun bøjer sig for hos Manden. Henry Gréville synes selv at mene, hvad hun lader en af sine mandlige Figurer sige, at „Kvinderne er altid kløgtigere end Mændene"; men — og modsat hvad der ellers gjerne læres — hun synes til Gjengjæld at tildele Mændene

Prisen for milde Domme, for medfølende Retfærdighed mod Alle, for den ædle og virksomme Overbærenhed, der i hendes Øjne er det rette eller det bedste Princip i et Liv, og som ialfald er hendes ideale Livs-Princip. Tatjana i den nydelige Novelle „Ind over Marken" illustrerer fortræffeligt den Opfattelse. Tatjana havde som ung Pige været „aandrig, elegant, men praktisk og reflekteret," skjøndt samtidig „af en vis ungdommelig Ængstelse en Smule blød eller sentimental" I sit senere Liv og som den Kvinde, hvem Læseren skal se op til med Hengivenhed og Højagtelse, er hun bleven „alvorligere, mere reserveret og har lært af sin Mand en vis smilende Overbærenhed, som gjør hende barmhjertig mod alle Fejl, uagtet hendes praktiske Blik strax viser hende Følgerne, som de muligvis kan drage efter sig." Man ser, hvilken Betragtning af Livet der her løftes i Guldstol: og hvordan rimer den sig med, at de „oprørske" Pigebørn er Forfatterindens Kjælebægger?

Maaske saaledes — det er kun en Gisning, men altid saa god som enhver anden! — at Den, der nu kalder sig Henry Gréville, selv som ung har været eller har havt Anlæg til at være en Dosia, en rask dømmende, lattermild, drilsk Personage, og at saa hendes Oplevelser — Kjærlighed til en Mand paa den ene Side, Livets Tryk og Modgang paa den anden — har drevet hendes Erkjendelse til at betragte den „stilfærdige Resignation, Melankolien, som er fri for al Bitterhed," Glæden over Andres Lykke og Hjælpsomheden mod de Lidende som det for Medmenneskene lykkeligste og nyttigste Temperament. Vist er det, at hun sætter dem højest, som „studerer Menneskene en detail i Stedet for at dømme dem en gros", og som af dette Studium har uddraget den Overbevisning, at „det eneste virkelige Gode er dog at være en Smule afholdt, medens man lever, og en Smule savnet, naar man er død." Den Slags Gemytter, mener hun, er og bliver dem, man kan stole bedst paa. Det er dem, der selv fra store Fristelser finder sikkert tilbage til den rette Vej, og som, naar de gaar ud af Slaget, kan sige som Malissov (i „Ene i Livet"), idet han kysser sin Moders Portræt: „Jeg kan kysse Dig, Moder, uden at behøve at rødme."

Læs Slutningen i „Ind over Marken," om den unge Mand og den gifte Kone, der har elsket hinanden, uden at faa dog Nogen af dem har forglemt sig. „Lidenskaben og de første Dages ensomme Lidelser," staar der om den unge Mand, „var kommet til Ro og havde veget Pladsen for en hæderlig og stolt Glæde over at have gjort sin Pligt. Dette Aar vilde veje ligesaa meget som mange andre tilsammen i hans Liv; men man modnes ikke undtagen gjennem slige Prøvelser, og han beklagede sig ikke over, at han var blevet tidlig gammel, da han følte, at han samtidig var blevet et bedre Menneske . . . Hans Sind var blevet mildnet; han forstod nu mange af de Fejl, han før havde bedømt saa strengt, og idet han saae paa Verden med andre Øjne end tidligere, forekom den ham fra nu af at fortjene mere Medlidenhed end Forbittrelse."

Og Hustruen i den samme Fortælling, som er blevet tilbage netop hos en melankolsk resigneret, en smilende overbærende Ægtemand, hun „ligesom krøb i Skjul ved sin Mands Hjerte": „Ved Solskin og ved din Kjærlighed helbredes man for alle Saar!" hviskede hun — Dét er Henry Grévilles Evangelium! Der prædikes Evangelier undertiden, som er sørgeligere og mindre sande*).

B. M.

---

*) Som en Kuriositet kan tilføjes, at Forfatterinden i sin Tid paa Gjennemrejse til Rusland opholdt sig en Dags Tid i Kjøbenhavn og fik et udmærket Indtryk af vor Hovedstad. Hun syntes, at de Danske saae elskværdige ud, og at de var saa høflige og hjælpsomme.

Indhold.

Side.

Henry Gréville. Af V. M. ..... V.

Min første Kjærlighed ..... 1.

Den melankolske Vals 18

Lina ..... 35.

Stævnemødet ..... 50.

Jødinden i Rudnia ..... 65.

Lebedka ..... 74.

Nikitas 25 Rubler ..... 90.

Firmaet Reimer ..... 108.

En russisk Moder ..... 138.

En Sammensvorens Lidelser ..... 147.

Min første Kjærlighed.

Jeg var sexten Aar gammel, da jeg gjorde den Opdagelse, at der var virkelig ingen Stads ved Verandaen udenfor vor Havestue, naar Tante Marguerite ikke sad derude. Hun plejede at tilbringe hele Dagen der, følgende opmærksomt det gjennemsigtige Battistes Broderi med sit saa ubeskrivelig blide, resignerede Blik; kun nu og da standsede hun og saae efter Svalerne, der steg saa højt, saa svimlende højt op mod den blaa Himmel. Ak! de smaa Fugle bragte hende vel neppe Bud fra hendes Mand, som selv en smuk Dag var fløjet bort, Ingen vidste hvorhen, med en Figurantinde fra Balletten og tre Fjerdedele af Tantes Medgift.

Egenlig var Marguerite ikke vor Tante, men blot en Kusine til Moder. Der er imidlertid Slægtskabsbaand, som Venskab strammer saa stærkt, at de bliver uopløselige. Moder kunde slet ikke mere undvære den kjære Marguerites sintfølende Omsorg og kjærlighedsfulde Pleje. En Dag, vel omtrent et halvt Aar efterat hendes Mand var løbet bort, var hun kommet og havde besøgt os; hun var en Smule bleg, men rolig, hun havde et Smil paa Læberne og et uhelbredeligt Saar i Hjertet. Dog — jeg

var dengang ikke moden nok til at kunne læse i hendes Hjerte.

„Jeg trænger til lidt anden Luft," sagde hun til Moder, „maa jeg blive hos Eder en fjorten Dags Tid?"

„Saa længe Du selv vil!" svarede min Engel af en Moder, som aldrig saae en Taare, uden at hun søgte at aftørre den. Og saa blev Marguerite hos os.

Jeg fandt hende som sagt fortryllende; men jeg var dog ikke fri for at være en Del fornærmet paa hende. Det sidste Aars Tid eller to var jeg blevet meget prikken med min Værdighed som Voxen og undveg med Flid det Godmorgen- og Godnatkys, som Tante plejede at give os. At lade sig kysse som et Pattebarn kunde maaske passe sig for min Broder, der var yngre og desuden mere kvindagtig af sig; jeg, den vordende Militær og som (ganske vist stik imod Faders Ønske) var saa forhippet paa krigerske Idrætter, jeg skammede mig ved den Slags.

Det Aar, jeg her taler om, blev jeg imidlertid fuldstændig overrumplet.

Da jeg som Dux i min Klasse og stolt af mit Held kom hjem for at holde Sommerferie, lagde Tante Marguerite, i det første Øjebliks Glæde, Armen om min Hals og kyssede mig paa begge Kinder. Jeg blev staaende som forstenet og stirrede efter hende; der kom en besynderlig Forvirring over mig, hvori Skamfuldhed og Ærgrelse over at blive behandlet som et Barn blandedes med en Følelse, jeg hidtil ingensinde havde kjendt. Men fra den Dag kyssede hun mig aldrig mer, hvorimod hun kunde gaa og kjæle for min Broder i det Uendelige. Det var meget uretfærdigt af hende! Hvorfor skulde hun saadan gjøre Forskjel? Havde vi maaske ikke Ret til ens Kjærtegn? Jeg var dybt krænket over den Forfordeling.

Nogle Dage efter sad jeg ved Middagsbordet ved Siden af Tante. For første Gang i mit Liv, tror jeg, saae jeg rigtig paa hende og opdagede, at hun var meget smuk. Hun var ikke mer end syv eller otte og tyve Aar endnu; desuden dannede hendes lille opstaaende Krave en smal Linie mellem den sorte Kjole og den hvide Hals, som var ganske svagt blaalig aaret — Guldkjæden til hendes Uhr strøjfede den fine Hud, — det var fortryllende, og jeg undrede mig over, at jeg ikke havde lagt Mærke dertil for længe siden.

„Hvad ser De paa, Stefan?" spurgte Tante, som ikke kunde begribe, hvorfor jeg sad saadan og stirrede paa hende.

Det „De" krænkede mig dybt; hun havde lige for et Øjeblik siden sagt „Du" til min Broder. Jeg skævede over efter Poul og svarede overlegent:

„Aa, det var Ingenting, Tante . . . det var kun en Flue, der sad."

Hun strøg sig langsomt over Halsen med sin lille fine, silkebløde Haand. Hvor Guldsmykker dog ser godt ud paa en hvid og zart Hud! . . . Da vi havde spist, satte jeg mig ved hendes Fødder ude paa Verandaen og bad, om jeg ikke maatte se hendes Ringe. Hun rakte mig sin varme, bløde Haand, og medens hun saa passiarede videre med Moder og ikke tænkte mer paa mig end paa Kejseren af Kina, følte jeg mig betagen af et saa ubeskriveligt Velvære, af en saa berusende og uklar Smægten, at jeg ikke havde Sands for Andet end for, hvordan jeg dog skulde faa den Nydelse til at vare ved. Med mine lange og velplejede Negle strøg jeg hen over den fine Hud, saa den rødnede ganske svagt. Hun blev lidt vred og trak Haanden til sig; jeg holdt paa den og bad

om Forladelse . . . . Saadan sad vi en Stund. Men jeg maa formodenlig have drevet min Leg altfor livligt; thi pludselig rejste hun sig, gav mig med Fingerspidserne et lille Tjat paa Kinden og sagde, at jeg skulde gaa ned i Haven.

„Ja gaa med derned, Tante!" svarede jeg.

„Nej," sagde hun. „Saadan en styg Dreng, der sidder og kradser mig!"

„Aa kom nu, lille Tante, hører Du!" gjentog jeg.

Hun stod oppe paa det øverste Trin; jeg gav hende et Puf, og i sin Overraskelse havde hun nær faaet Overbalance og var faldet ned. Hurtig som Lynet greb jeg hende om Livet; hendes Hjerte bankede stærkt under min Haand, . . . jeg havde forskrækket hende.

„Fy, hvor De er ondskabsfuld idag, Stefan!" sagde hun bebrejdende.

Jeg trak hende med ned i Alleen, medens jeg bad hende om Forladelse, og for at besegle Forsoningen førte jeg hendes Haand, som jeg havde holdt fast paa, op til mine Læber . . . . Hun smilte og tilgav mig, og vi var rigtig fine Venner Resten af den Dag.

Jeg vogtede mig vel for at gaa glip af den søde Vane at kysse hendes silkebløde Haand. Det, at min Broder var tilstede, generede mig ikke; men ved den blotte Tanke om, at Moder skulde kunne gjætte, hvilken Nydelse det var mig, mærkede jeg, at jeg blev rød af Undseelse og Forbitrelse. Katastrofen indtraadte imidlertid.

En Søndag Aften var vi Alle samlede omkring Moders Chaiselongue; hun forlod den nu saagodtsom aldrig, undtagen for at præsidere ved Maaltiderne, der var saa triste, naar hun ikke var tilstede. Fader sad og tegnede, vi Andre passiarede.

„De har rigtignok været slem mod mig igaar, Stefan!" sagde Tante smilende; „vil De blot se, mine Hænder har endnu Mærker af Deres Negle."

„Ja men han bilder sig ind, han kan gjøre det godt igjen, ved at han nu har siddet og kysset dem en hel Time," buste Poul ud. „Men jeg vil ikke have, at Nogen gjør min egen Tante Fortræd . . . forstaar Du dèt, Du!"

Jeg kunde mærke, at jeg blev rød helt op under Haarrødderne. Dreven af en ubestemt Skræk stjal jeg mig til at skotte om efter Moder og Marguerite; og til min Rædsel opdagede jeg, at de saae flygtigt paa hinanden og smilte. Fader havde ogsaa smilet, uden at se op fra sin Tegning, og Poul mønstrede mig haanligt. Der paakom mig pludselig en grusom, uimodstaaelig Lyst til at hævne mig paa dem Allesammen, navnlig da paa Tante. Hvorfor skulde hun le af dét, som pinte og smertede mig?

„Tante Marguerite," sagde jeg ganske roligt (i den Alder kjender man jo ikke til Medlidenhed), — „hvordan har Deres Mand det?"

Tante rødmede, og hendes Øjne fyldtes med Taarer. Det var ganske sikkert første Gang, siden hun var blevet forladt, at Nogen havde talt saaledes til hende om hendes utro Ægtefælle.

Ved mit uhørte Spørgsmaal havde Fader hidsigt vendt sig om, og Moder sendte mig et paa éngang smerteligt og bebrejdende Blik; men jeg var altfor opsat paa at hævne mig, til at jeg skulde lade mig forknytte. Med det fripostigste Ansigt af Verden sad jeg og ventede paa Svar. . . . Tante saae op paa mig med sine smukke brune, ligesom fløjlsbløde Øjne og svarede med lidt rystende Stemme:

„Jeg tænker, han har det godt; det er længe siden, jeg hørte Noget fra ham."

„Men De maa da virkelig selv have været Skyld i, at han forlod Dem; for man siger jo, at han holdt saa meget af Dem, før De blev gift."

Det gav et Sæt i Moder af Forfærdelse; Fader, som var nervøs og heftig, foer op ligbleg af Vrede. Men Marguerite tyssede paa dem med en Haandbevægelse. Hvad mig selv angaar, saa var det mig ligefrem umuligt at standse, nu da jeg var kommet i Fart.

„Ja, efter hvad jeg har kunnet forstaa," svarede Tante med en Engels Blidhed, „saa var mine Fejl af den Beskaffenhed, at de stødte ham stærkt."

„Eller maaske — for De er jo nok meget smuk, Tante Marguerite, — men maaske den Anden var endnu smukkere?" vedblev jeg med den indædte Grusomhed, som de har, der gjør Uret og véd, at de gjør Uret, men alligevel ikke vil indrømme det.

„Det hørte der ikke Meget til," sagde Tante og bed sig i Læben for ikke at komme til at græde. Det lykkedes hende at faa et Smil frem, og hun saae mig ind i Ansigtet, med Øjnene fulde af Taarer, som hun ved Opbydelsen af al sin Kraft holdt tilbage. Hendes foldede Hænder rystede nervøst i hendes Skjød.

Fader gik ud og smeldede Døren i efter sig. Moder kunde ikke beherske sig længer og brast i Graad over min Ondskabsfuldhed. Poul endelig bed sig i Neglene med et paa éngang rasende og forfærdet Udtryk; thi han forudsaa, at der svævede en frygtelig Revselse over mit Hoved . . . . Jeg selv begyndte at skamme mig, blev ogsaa en Smule angst for, hvad jeg havde gjort, og foer med et Spring ned i Haven.

Tante saae efter mig. Den taalsomme Resignation, den Angst og den Bøn, som laa i hendes Blik, gjorde mig rent fortumlet; aldrig havde hendes smukke Øjne set saaledes paa mig. Det Blik var sendt en Voxen, ikke et Barn, og jeg var stolt derover; men for hvilken Pris havde jeg saa ikke kjøbt det? Jeg kom til at tænke paa de søvnløse Nætter, dengang jeg havde Feberen: hver Gang Moder udmattet faldt i Søvn et Øjeblik, saae jeg Tante Marguerite sidde ved min Hovedpude, vaage over mig med utrættelig Omhed og støtte mit Hoved hele Timer igjennem med sin udstrakte Arm; jeg mindedes, hvordan hun havde dæmpet mine Feberfantasier med sine milde Ord, med sine moderlige Kjærtegn, og hvordan jeg endelig træt var sovet ind, medens jeg søgte at læse i hendes beskyttende Blik Forsikringen om, at mine Lidelser snart skulde lindres . . . Aldrig havde det Blik bedraget mig, aldrig havde hendes Stemme løjet! . . . Jeg følte mig paa éngang saa fejg og utaknemlig, jeg ønskede, jeg kunde styrte hen til hende og paa mine Knæ, med Ansigtet skjult i hendes Kjoles Folder, sige hende, at jeg elskede hende, og tigge hende om Forladelse . . . Men i de Andres Nærværelse? Nej aldrig — heller dø! Med Hjertet overfuldt af stridige Følelser kastede jeg mig ned i Græsset og græd mine modige Taarer. „Jeg elsker min velsignede, kjære Tante," tænkte jeg ved mig selv, „og saa har jeg voldt hende Sorg!" Aa hvor det er kvalfulde Samvittighedsnag, naar man har pint dem, man holder af! . . .

Det var begyndt at mørknes i Haven; men jeg maatte gjennem Dagligstuen, hvis jeg vilde ind, og jeg havde ikke ringe Lyst til saa hellere at tilbringe hele Natten under aaben Himmel . . . . Henne for Enden af en Linde-

allé skimtede jeg en hvid Skikkelse, som sad paa en Bænk. Mit Hjerte kom til at banke, saa jeg ikke kan beskrive det, medens jeg langsomt gik hen mod den Skikkelse.

Det var Marguerite. Da hun fik Øje paa mig, rejste hun sig.

„Nej, gaa ikke, Tante Marguerite!" bad jeg, „ellers tror jeg, at De ikke vil tilgive mig."

Hun satte sig igjen, og jeg satte mig ved Siden af hende. Men jeg havde saa umaadelig Meget at sige hende, saa jeg ikke vidste, hvordan jeg skulde faa begyndt.

„Lad os gaa ind paa Plænen," sagde hun halvhøjt.

Jeg fulgte med. I Tusmørkets usikre Halvlys kunde jeg se hendes Øjne tindre med fugtig Taareglands. Det var, som om mit Hjerte skulde sprænges. Jeg vilde gribe hendes Haand, der hang slap ned, men jeg følte mig uværdig dertil.

„De maa vist tro, at jeg er enten gal eller ond," sagde jeg til hende. „Men det er jeg slet ikke. Jeg har været styg og grusom, . . . naar jeg nu siger Dem, at jeg er usigelig ulykkelig over det, vil De saa tro mig? og vil De tilgive mig, kjære Tante Marguerite?"

Medens jeg talte, havde jeg taget hendes Haand og lagt den op under min Arm; hun stred en Smule imod, men jeg førte den iskolde Haand op til mine taarevædede Øjne, og hun gav efter.

„De har voldt mig megen Sorg, Stefan," sagde hun efter en lang Pause. „De bar Dem ad som et tankeløst Barn."

Det var et drøjt Ord for mig; men jeg tog det i mit stille Sind som en Straf, der endda var meget for mild i Forhold til min Brøde.

„Jeg antager," vedblev hun, „at De ikke selv havde noget Begreb om, hvor urigtigt De bar Dem ad."

„Jo, deri tager De fejl," svarede jeg med bøjet Hoved, „jeg vidste meget godt, at jeg var utaknemlig og bar mig usselt ad, men jeg kunde alligevel ikke styre min Tunge. Jeg brændte af Lyst til at hævne mig."

„For hvad? spurgte Tante og smilte.

„Hvorfor lo De saadan, dengang det Fæ til Poul . . .?" Det var mig umuligt at faa et eneste Ord mere frem.

Tante brast i Latter.

„Saa! nu ler De igjen! Det er stygt af Dem! Hvorfor skal De gjøre Nar af mig? Jeg holder saa usigeligt af Dem."

„Jeg véd det nok," svarede hun roligt, „men dèt er da ingen Grund til at volde mig Sorg."

Hendes Godhed gjorde mig dristig.. „De tilgiver mig altsaa?" spurgte jeg.

„Ja, men gjør det aldrig mere."

Jeg var et Hoved højere end hun; beruset af Forsoningens Sødme bøjede jeg mig ned over hende og berørte hendes Haar med mine Læber. Hun gav mig imidlertid ikke Tid til at nyde helt denne underfulde Lykke, men drog mig i fuldt Løb med sig op til Huset og ind i Dagligstuen.

„Her er Forbryderen!" sagde hun og trak mig ved Øret hen til Moder. „Han har sørget for at straffe sig selv for, hvad han har gjort, og jeg udbeder mig som en privat Velvilje, at I vil overlade det til mig at besørge Resten af hans Revselse."

Fader forstod ikke Spøg i det Kapitel, og det kneb lidt for Tante at udvirke min Benaadning; der var Tale om hverken mer eller mindre, end at man vilde sende

mig sporenstregs til Militærskolen. Endelig lykkedes det hende dog at overbevise mine Forældre om, at jeg virkelig angrede; og jeg kunde mærke, hvorledes jeg efterhaanden, takket være hendes formildende Indflydelse, blev taget til Naade igjen.

Hun havde sagt Sandt, da hun erklærede, at hun vilde paatage sig at revse mig. I hele fjorten Dage var det mig umuligt at komme til at være ene med hende et Øjeblik. Og jeg havde dog saa uendelig Meget at sige hende. Hun anede det rimeligvis, thi alle disse lange Sommeraftener, medens hun sad og syede paa sit evindelige Battist, dømte og fordømte hun mig til at læse op for hende. En Aften var Poul gaaet tidlig i Seng; Moder var inde paa sit Værelse; Fader var gaaet ud. Jeg saae op . . . og stirrede ufravendt paa hende, som jeg ikke i lang Tid havde vovet at gjøre. Vi var ene. Verandaens Dør stod aaben, saa de store Natsværmere flagrede ind og hvert Øjeblik svirrede med et dumpt Smæk mod Loftet. Lyset fra Lampen, der samledes af en tæt Skærm, faldt hen over hendes fine Profil, som hun sad der, lænet tilbage i Lænestolen; hele Resten af det store Rum laa i utydeligt Halvmørke. Mellem hendes kastaniebrune Lokker, der hang ligesom legende ned over Halsen, tittede et lille rosenrødt, gjennemsigtigt Øre frem. Jeg lukkede pludselig Bogen.

Tante Marguerite løftede Hovedet. „Hvorfor holder De op at læse?" spurgte hun i en ligegyldig Tone.

„Jeg vil ikke læse mere!" bruste det ud af mig med uforklarlig Voldsomhed . . . . Hvad havde hun vel nu sagt, som kunde irritere mig?

Et drilsk Smil fik et lille Smilehul, som hun havde midt paa Kinden, til at sitre umærkeligt.

„Naa saa De er træt?" sagde hun. „Herregud . . . stakkels Stefan! Ja saa vil jeg gaa til Ro."

Hun lagde sit Broderi langsomt sammen, rejste sig, strakte sig en Smule, og gik hen i den aabne Dør. Hendes fine Silhouette aftegnede sig paa den mørke Baggrund; jeg havde den største Lyst til at slynge min Arm om hendes Liv og fare afsted med hende, i aandeløst Jag, ned i den mørke, duftfyldte Have. Hun følte det maaske; thi pludselig vendte hun sig om, kastede et sørgmodigt Blik ud over de tætte, mørke Buske. — jeg er vis paa, at hun i det Øjeblik tænkte paa sin Mand! — og sagde til mig i en ligegyldig Tone:

„God Nat, mit Barn."

Mit Barn! — I hele tre Dage lukkede jeg ikke Munden op til hende en eneste Gang!

Nødvendigheden førte os atter sammen . . . . I den sidste Tid havde Moder ikke forladt sit Leje. Hun led ikke: — skjøndt, derom vidste vi da forresten Intet, thi hun var sygnet hen uden nogensinde at klage sig; men vi var ialfald langt fra at tro hende i Fare. Fader, som tilbad hende, betragtede hendes Svækkelse blot som et forbigaaende Onde; vant, som han var blevet de sidste ti Aar til altid at se hende ligge paa Chaiselonguen, udkastede han tvertimod Planer for Vinteren og glædede sig navnlig til den ny Lejlighed, vi havde faaet inde i Byen, og som vilde tillade ham at være hele Dagen sammen med hans kjære Marie . . . Kun Tante Marguerite gik om med et betænkeligt Ansigt, hvad der slog mig. Hun følte sig ikke lykkelig, saa der var jo intet Besynderligt i, at hun nu og da kunde være melankolsk; men jeg greb hende gjentagne Gange i at se paa Poul og mig med et Ud-

tryk af øm Medlidenhed, som jeg ikke kunde forstaa hvad betød.

Min Broder lagde ogsaa Mærke til det. „Man skulde tro, Tante Marguerite," sagde han en Dag til hende, „at Du var kommet til at holde meget mere af os i den sidste Tid."

„Det er jeg ogsaa, stakkels Børn," svarede hun og bøjede sig ned over ham.

Hver Aften, efterat Moder var begyndt at ligge, traf jeg sammen med Tante nede i Haven, hvor hun gik og spadserede en Times Tid, før det blev mørkt. Hun stred ikke længer imod, naar jeg tog hendes Haand og lagde den op under min Arm, men hendes dybe melankolske Øjne syntes ligesom at ville udforske mine hemmeligste Tanker. Jeg var saa langt fra at ville undvige hendes Blik, at jeg tvertimod ikke kunde stirre mig mæt i det; forøvrig kunde man godt have sagt, at hun slet ikke saae paa mig, det var langt snarere, som om hun spejdede efter noget Usynligt, Noget, der laa skjult og begravet dybest inde i min Sjæl. Vi talte meget sammen om alvorlige Ting, og jeg forlod hende hyppig rørt, hyppig tankefuld, men altid fyldt af dyb og varig Begejstring.

En af de første Efteraarsaftener kom jeg løbende efter hende ned gjennem Lindealleen. Luften var paa éngang trykkende og kold. Store graa Skyer sejlede langsomt og underlig trist hen over Himlen; en skarp og isnende Vind slængte ned for vore Fødder endnu grønne Blade, som den havde revet af Træerne, der ligesom rystede og klaprede af Kulde. — Tante Marguerite havde et blaat Slag om sig og gik Fod for Fod.

Da jeg kom hen til hende, tog hun mig af sig selv under Armen og sagde pludselig:

„Stefan . . . De er intet Barn mere . . ."

Der gik en Gysen af Glæde gjennem hele min Krop. Hun saae ufravendt paa mig og med et Udtryk af ubeskrivelig Ømhed.

„Tror De, De er istand til at elske saadan," vedblev hun, „saa De helt glemmer Dem selv, og saa De ofrer Deres Tilbøjeligheder og Deres Glæde for En, som trænger til Dem?"

Jeg tænkte, det var hende, som trængte til mig. Mit Hjerte strømmede over af rørt Begejstring, og jeg svarede:

„De kan jo sætte mig paa Prøve!"

„Det vil maaske ikke vare længe, før De bliver prøvet!" sagde hun sørgmodigt. „Kjære Stefan, det er jo saa smukt at være tapper; men — De ønsker at gaa Militærvejen, og — vilde det koste Dem stor Overvindelse at give Afkald derpaa? De véd jo, at hverken Deres Fader eller (hendes Stemme rystede en Smule) Deres Moder gjerne ser Dem vælge netop den Karriere."

„Men De selv?" spurgte jeg forknyt; thi lige fra jeg var Barn havde, Soldaterstanden øvet en uimodstaaelig Tiltrækning paa mig.

„Jeg er af samme Mening som Deres Fader. Det vilde være en Lykke, hvis De gik ind paa at vælge en anden Livsstilling."

„Vilde De virkelig saa gjerne have det?"

„Ja, inderlig gjerne."

„Det er ikke saa let en Sag, Tante Marguerite. Det, De forlanger af mig, er, at jeg skal ofre alle mit Livs Drømme."

„Jeg véd det," svarede hun og blev staaende og saae mig ind i Øjnene.

„Siig som i gamle Dage: Jeg beder Dig derom, Stefan."

„Mit kjære Barn!“ udbrød hun, og hendes Sindsbevægelse tog helt Magten over hende, „jeg beder Dig derom! Jeg har for Tiden intet højere Ønske.“

„Saa adlyder jeg,“ svarede jeg med et Suk — thi jeg var virkelig noget nedslaaet; „men det er kun, fordi jeg holder saa meget af Dem.“

Hun trykkede tavs min Haand. Den Glæde, der følger med enhver Opofrelse, havde for første Gang aabenbaret sig for mig; men jeg havde ogsaa følt Opofrelsens Braad. Jeg gik ved Siden af Tante, med Armen om hendes Liv (en Vane, jeg havde bevaret fra min Barndom), og jeg holdt i begge mine Hænder hendes Haand, som jeg hvert Øjeblik førte op til mine Læber... Dog, det var mig nu ikke længer tilstrækkeligt . . . .

„Jeg kunde nok have fortjent et Kys,“ næsten hviskede jeg. „De kan tro, det falder mig ikke let . . . .“

Hun bøjede Ansigtet hen imod mig; vore Læber mødtes i Mørket, og jeg mærkede, at hun gjengjældte mit flygtige Kys.

En ukjendt Begejstring gjennemstrømmede mig; det var mig, som havde jeg faaet Vinger, og som jeg svævede med Marguerite højt oppe over den fattige Jord. Indtrykket var saa rent, at jeg ikke havde anden Tanke end at søge at samle mig, for at jeg ret kunde nyde det, og samtidig saa stærkt, at jeg tænkte, det vilde dræbe mig, dersom det fornyedes. Ude af Stand til at flytte en Fod satte jeg mig paa en Bænk, der stod, — stadig med Armen om Marguerites Liv og med hendes Haand i min.

Et Øjeblik efter faldt en hed Taare paa min Haand, . . . hun græd.

„Hvad er der, kjære, velsignede Tante?“ spurgte jeg urolig.

„De skal nok faa det at vide," svarede hun og undertrykte en Hulken.

„Før sagde De „Du" til mig."

„Du skal nok faa det at vide, mit Barn," gjentog hun. „Men husk nu paa, Stefan, at Du har givet mig et helligt Løfte!"

Jeg bøjede mig ned og kyssede hende paa Haaret. Hun blev ved at græde, med Hovedet støttet mod mit Bryst, og svarede paa alle mine Spørgsmaal kun det ene Ord:

„Senere."

Endelig fattede hun sig og tørte sine trætte Øjne. Vi gik op. Moder var meget udmattet og svag. Tante Marguerite drog os hen til hendes Seng, for at vi skulde sige Godnat, og Moder holdt længe hver Enkelt af os staaende bøjet ned over sit Hovedgjærde. I de sidste Dage havde hendes „Godnat" til os været meget ømmere end tidligere; og vi paa vor Side havde ligeledes vænnet os til at kjærtegne inderligere vor ubeskriveligt elskede Moder.

Fader gik ind til sig selv, hvorimod Tante Marguerite, under Paaskud af at hun ikke var søvnig, satte sig i en Lænestol og gav sig til at læse. Faa Øjeblik efter var jeg altsaa ene med mig selv og mine Tanker.

Jeg havde altid havt fri Adgang til Faders Bibliothek, og som Følge deraf havde jeg aldrig kjendt til usund Nysgjerrighed efter forbuden Frugt. Ordet Vellyst havde ingen bestemt Betydning for mig. Mine Tanker havde været rene som et Barns og havde aldrig strøjfet hverken Lysten eller Lasten. Saaledes aabnede det første Kys af Marguerites Læber mig Portene til en fortryllet Verden. Med blussende Hoved og bankende Hjerte

kastede jeg mig paa min Seng og kom hurtigt til at sove de sexten Aars vidunderligt dejlige Søvn.

Jeg drømte, at Marguerite og jeg endnu sad paa Bænken nede i Alleen. Vi passiarede. Hun saae smilende paa mig, og jeg vilde lige til at kysse hende; saa lagde hun selv Haanden paa min Skulder. Indtrykket var saa stærkt, at jeg vaagnede. Der sad hun paa Kanten af min Seng, i sin hvide Natdragt.

„Stefan! Stefan!" kaldte hun halvhøjt, „tag Dem sammen og staa op!"

Aldeles fortumlet og uden at forstaa et Ord af det Hele rejste jeg mig over Ende.

„Staa op og skynd Dem at klæde Dem paa!" vedblev hun, „og kom saa ind til mig i Værelset her ved Siden af!"

I et Nu var jeg paaklædt. Hun stod og ventede paa mig omme bag Døren og tog i Mørket min Haand.

„Har De Mod, Stefan?" sagde hun.

„Er der hændet en Ulykke?" svarede jeg rystende.

„Ja."

„Hvem?"

„Os Alle, men især Deres Fader; De maa trøste ham."

„Hvad er det da?"

„Deres Moder . . ."

„Er hun blevet mere syg?"

Vi stod udenfor Døren til Moders Værelse, — Tante lukkede den op. Jeg saae det elskede Ansigt hvile ligblegt og forfærdelig ubevægeligt paa Puden; paa Knæ foran Sengen laa Fader, som vanvittig af Sorg, og rev sig i Haaret.

„Marie! Marie!" skreg han. „Ene . . . ene her i Verden!"

„Husk paa dit Løfte, Stefan!" hviskede Tante til mig, „husk, hvad Du har lovet. Din Moder hører Dig!"

Jeg kastede mig paa Knæ og slyngede Armene om Faders Hals.

„Fader, Du har jo dine Børn!" sagde jeg. „Jeg skal aldrig forlade Dig."

Han saae paa mig, men forstod ikke, hvad jeg mente.

„Nej aldrig, . . . aldrig, Fader!" gjentog jeg og glemte min egen Sorg ved Synet af hans. „Jeg vil blive Jurist ligesom Du og sammen med Dig, jeg skal altid blive hos Dig, det sværger jeg Dig til!"

„Aa, min Dreng, hvor Du ligner hende!" udbrød han. Og han pressede mig op til sig og bøjede sit og mit Hoved ned mod Sengen, der var varm endnu efter den Døde, og græd bitterligt. Krisen var overstaaet, hans Forstand var frelst.

Se saadan blev jeg, idet den kvalfuldeste Sorg fulgte uden Mellemled lige ovenpaa den reneste Glæde, — saadan blev jeg voxen paa en eneste Nat. Tante Marguerite blev bestandig hos os, det havde den kjære Hensovede ønsket, hun skulde; men knækket som jeg var blevet af Sorgen og modnet ved den Eftertanke og de alvorlige Studier, som min ny Fremtid krævede, saae jeg fra nu af kun i hende hin rædsomme og angstfulde Nats gode Engel, som havde forudset den Nat og havde søgt at mildne dens Bitterhed for os.

Kjære Tante Marguerite! hun blev heller ikke lykkelig mere. Men det var ialfald ikke vor Skyld; thi i det Hus, hvor hun bestræbte sig for at erstatte Moders Ømhed og Selvopofrelse, kunde ingen Søster være blevet elsket inderligere end hun eller være blevet omfattet med større Ærbødighed.

Den melankolske Vals.

„Nej jeg forsikrer Dem," sagde Stanislavs og tændte sin Cigar, „det kan fortræffeligt hænde, at man en skjøn Dag . . . lige paa éngang . . . opdager, at man er elsket, og det til Trods for, at man selv slet ikke har ønsket det, at man ikke har gjort det Mindste for at vække nogensomhelst anden Følelse hos Vedkommende end saadan en ganske jævn og prosaisk Hengivenhed som den, vi To for Exempel nærer for hinanden."

„Naa . . . alle Mennesker er da nu heller ikke saa prosaiske af sig som vi, kjære Ven; og forresten er endnu mindre alle Mennesker gift med en fortryllende Kone. Jo jo, . . . tro De mig, . . . elskes en Mand af en Kvinde, saa er det altid paa en eller anden Maade hans egen Skyld. Der har været et uvilkaarligt Tonefald i hans Stemme, en maaske ganske almindelig Kompliment eller Høflighedsytring, men som kom frem under Forhold, der gav den en særegen Betydning . . . kort sagt maaske en Bagatel, men dog altid Noget."

„Hm . . . jeg er bange for, De skal anse mig for en Blære," svarede Stanislavs; „for ellers kunde jeg have Lyst til at fortælle Dem et lille Eventyr, som jeg selv har oplevet, og som rigtignok støtter min Theori."

„Fortæl . . . fortæl! Bagefter skal jeg nok komme med mit Besyv.“

Stanislavs smilte, strakte sig mageligt i en Lænestol og gav sig til at fortælle:

„Det var, da jeg var en Snes Aar; et Aar iforvejen var jeg blevet forlovet med min kjære Stephanie, og Moder havde forlangt af mig, at det skulde være et Vente-Aar, som jeg skulde bruge til at berejse Evropa. Maaske hun tvivlede om, at min Forelskelse var rigtig alvorlig, eller maaske hun ogsaa vilde være fri for de evige Bønner om at faa Ventetiden forkortet, hvormed jeg overhængte hende: nok er det, at hun var aldeles ubøjelig i det Punkt, og at jeg — enten jeg saa græd eller lo — maatte gjøre min Rundrejse gjennem Evropa.

Naa, . . . Aaret gik, som det bedst kunde, og i de første Dage af dets sidste Maaned naaede jeg da til Wien. Det var mig komplet umuligt at hitte paa, hvordan jeg skulde faa fordrevet de fire Uger, der endnu var tilbage. Saa en skjøn Morgenstund melder man hos mig Grev Max von Hilderstein, og min kjære Fætter kommer med sin sædvanlige Voldsomhed stormende ind og kaster sig om Halsen paa mig.

„Goddag, Stanislavs!“ næsten brøler han, „naa — hvordan befinder Du Dig saa her?“

„Jo Tak — som en Mand, der bare ønsker, at han var vel herfra igjen,“ svarede jeg. „Men hvordan har Du selv det?“

„Pyh — jeg! jeg er blevet skikket herhen med mit Regiment for at ligge her et halvt Aar. Du kan tro, det er en rar Fornøjelse saadan at ligge i Garnison,

naar man formelig brænder af Lyst efter at marschere hen ad Landevejene."

„Halløj! hvordan i al Verden er den Marschere-Lyst pludselig kommet over Dig?" spurgte jeg leende; thi ellers skal jeg just ikke sige, at min kjære Fætter var meget opsat paa at bevæge sig.

Naa — det kom saa ud af ham (under en Syndflod af begejstrede Udbrud, som jeg dog vil skaane Dem for), at han var forlovet med Milina Selikovska. Det var en Datter af en Kusine til hans Moder; jeg havde aldrig set hende, men der havde altid bestaaet et fortræffeligt Forhold mellem hendes og vor Familie. Efter at jeg havde hørt Max fortælle om sin Lykke og sin Forelskelse, mente han, at nu var Turen til at betro sig kommen til mig; og da han saa fik at vide, at jeg ikke vidste, hvor jeg skulde gjøre af mig selv, udbrød han:

„Gud bevare mig vel, Stanislavs, saadan en Lykkens Pamfilius Du er! Du har fuldt op af Tid, Du har frit Lov at rejse, hvorhen Du vil, undtagen til ét eneste Sted i Verden, og Du har ovenikjøbet Lommen fuld af Penge: og saa jamrer Du Dig, min Salighed! Hvad siger Du saa om mig, der er fordømt til at rende og paradere her paa Prateren, uden en Skilling i Lommen?! Jo — jeg skal rigtignok love for, at jeg har Grund til at føle mig tilfreds! . . . . Nej men . . . hør engang, Du . . . jeg faar en Idé! Siden Du ikke véd, hvad Du skal tage Dig for, saa tag ud og hils min Forlovede fra mig . . . hæ?"

„Aa jeg tror, Du vil! jeg kjender hende jo slet ikke."

„Du kjender ialfald hendes gamle Tante, som tilbeder Dig, og som tuder mig Ørene fulde af Ros over Dig: „Se engang til Stanislavs — han har aldrig

Dueller!" „Se nu bare Stanislavs — han gjør aldrig Gjæld!" — Er det virkelig sandt, at Du slet ingen Gjæld har, hvad? . . . Naa men — hvad det nu var, jeg vilde have sagt? ah! jo — tag ud og besøg dem! og siig saa til Milina, at jeg elsker hende til Raseri, og at Stenbroen her i Wien brænder mig under Fodsaalerne, men at min Oberst desværre er ubønhørlig."

Jeg stred imod, saa godt jeg kunde; men Max er sejg, naar han først éngang har sat sig Noget i Hovedet — det kommer kanske af, at den Slags just ikke hænder ham saa ofte. Nok er det, jeg maatte falde tilføje. Min Fætter ordnede det Hele, han lagde Rejseruten for mig, bestilte Heste til mig, lod spænde for min Kaleschevogn, og stillede endelig for at se mig rulle afsted.

Dengang jeg saa allerede sad i Vognen, kom han hen og lænede sig ind over Vogndøren; og Udtrykket i hans Ansigt blev pludselig alvorligt og tankefuldt.

„Veed Du, hvad der falder mig ind, Stanislavs!" sagde han, umaadelig højtideligt, „det er maaske en Dumhed, jeg gjør. Du er yngre end jeg og elskværdigere, og Du er ogsaa mere begavet. Husk vel paa, at det er mit Livs Lykke, jeg betror Dig."

Og uden saa at afvente mit Svar trykkede han min Haand og gav i en saadan Fart Kudsken Ordre til at kjøre, at jeg fik ikke Stunder til at sige et eneste Ord.

Det første Stykke af Vejen blev dèt, han havde sagt, ved at summe mig gjennem Hovedet; men saa begyndte det at mørknes, og jeg faldt i den dejligste Søvn, man kunde ønske sig. Hvad der ellers passerede paa den Rejse, skal jeg ikke trætte Dem med at fortælle. De behøver ikke at vide Andet, end at vi næste Dag holdt udenfor Indkjørslen til en Allé af hundredaarige Egetræer,

at vi drejede op ad den Allé, at Kudsken saa lige paa éngang svingede, og at jeg befandt mig udenfor Trappen til en gammel Herregaard af røde Mursten, som i Tidens Løb var blevet noget sortladne.

Herregaarden ligger lige paa Udkanten af en vældig Klippe og behersker en Dal, der er sine tre Hundrede Fod dyb. Til den dejlige Dal vendte Vinduerne ud paa den ene Side; paa den anden Side gik de ud til et nydeligt Haveanlæg med alle mulige Slags Blomster. Haven fortsattes igjen af en pragtfuld Park, hvor Menneskenes Hænder kun havde behøvet at afstikke nogle Gange og slaa et Par Broer for at gjøre den til et af de mest fortryllende Steder i Verden.

Jeg havde sendt en Stafet iforvejen for at melde min Ankomst. Min Moders gamle Tante ventede mig inde i den store Sal og ønskede mig velkommen med den gammeldags Gjæstfrihed og det fornemme Væsen, som forsvinder mer og mer. Saa førte hun mig ind i en smuk, moderne møbleret Dagligstue; og her skimtede jeg, i Skumringens usikre Lys, et ungt Ansigt, indfattet af svære, kastaniebrune Lokker, og en velklingende Stemme ønskede mig undseligt velkommen. Lidt efter blev der bragt Lys, og jeg saae da, at Milina slet ikke lignede den, jeg havde forestillet mig. Jeg skal ikke kunne sige hvorfor — men jeg havde tænkt mig hende høj, slank og drømmerisk, . . . maaske som en Modsætning til min prosaiske Hr. Fætter; istedetfor fandt jeg nu en ganske ung, vel neppe nok femtenaarig Pige, — lille og buttet som et Barn, men forresten indtagende og med en fortrinlig Figur. Et lille rundt Ansigt med Smilehuller, ulastelige Tænder, Kinder som Mælk og Blod, og først og sidst et

Par store brune Øjne, der næsten altid smilte, endog naar Munden var alvorlig, — saadan omtrent saae hun ud.

Da jeg opdagede, at den unge Forlovede saaledes var et halvt Barn endnu, følte jeg mig fuldstændig beroliget overfor hende og overbragte øjeblikkelig den Hilsen, som min Fætter havde givet mig til hende. Hun hørte paa mig uden Spor af Forlegenhed og svarede leende:

„Aah, den kjære Max, hvor det ligner ham! Ja jeg holder ogsaa meget af ham. Det var meget rigtigt af ham, at han fik Dem til at tage herud."

Næste Morgen vækkedes jeg af højrøstet Fuglekvidren og Fuglesang nede fra Parken. Det var omtrent midt i September; Droslerne flagrede fornøjet omkring i Vinrankerne, Bierne summede fra Blomst til Blomst i Haven; overalt bølgede Livet fyldigt og frodigt. Jeg søgte ud i fri Luft og gik ned mod Parken. Bedst som jeg saa drejede omkring et Buskads af Rønnetræer, løb jeg lige bus paa Milina, der havde løftet en Flig af sin hvide Kjole op over Armen og bar i dens Fold en hel lille Stak Blomster; desuden havde hun begge Hænder fulde af Grønt, og mellem alt det Grønne saae jeg hendes store brune Øjne — overskyggede af Straahatten, som hun havde paa Hovedet — smile mig imøde.

„Ah, er det Dem, Fætter Stanislavs? Det var saamænd dejligt, De kom! Aa hør, — tag dette her saa længe!" sagde hun og skilte sig af med sine vældige Buketter; „der staar nogle kinesiske Asters dernede, som jeg virkelig endelig maa have nogle af."

Dermed lod hun mig staa, — temmelig befippet og med hendes uhyre Blomsterkoste i begge Hænder. Jeg tog det fornuftige Parti at sætte mig paa en Bænk og

vente. Det varede da heller ikke længe, før jeg saae hende vende tilbage, belæsset med en ny Stabel Blomster i alle mulige Kulører.

„De har nok været ude at slaa Hø, Kusine," sagde jeg ganske tørt; „skal vi ind til Hestene med Alt dette her?"

„Hr. Fætter!..." udbrød hun fornærmet; men strax efter gav hun sig til at le — med en forunderlig frisk, sølvklar Latter, der lød i mine Øren som yndefuld Musik. „Naa saa De gjør Dem lystig over mig, fordi jeg holder saa meget af Blomster, at jeg helst vilde have Buketter allevegne! Men sér De nu, — til Straf for Deres Spydighed skal De faa Lov at hjælpe mig at binde Buketter, lige til vi skal spise Frokost."

Hun gik ind i en lille Pavillon, som hun havde Nøglen til, og tog Kniv og Traad og gav sig ifærd med sit Arbejde. Hendes smaa behændige Fingre ordnede Blomsterne med megen Smag, det var mig en Fornøjelse at se hende sysle saaledes. Da Buketten endelig var færdig, holdt hun den med et meget alvorligt Ansigt hen foran mig og sagde:

„Vær saa god, Fætter, vil De saa lave Magen til den!"

Nu har jeg blandt andre Smaatalenter en vis Evne til at arrangere Blomster ganske kjønt. Følgelig gjorde jeg først med Vilje, for at more Milina, et Par kejtede Forsøg, og præsenterede hende saa en ganske lille Buket, ikke større end en knyttet Haand, men sammensat af udsøgte Blomster og virkelig nydelig. Huu tog imod den uden at sige Noget, saae paa den, lugtede til den, og sagde endelig meget alvorlig:

„Nu har De jo igjen gjort Dem lystig over mig, Fætter!"

Denne Gang bad jeg hende oprigtigt om Forladelse, og hun tilgav mig da ogsaa hurtigt og lo ovenikjøbet af den Overraskelse, jeg havde beredt hende. Saa saae hun igjen paa min Buket, og spurgte pludselig:

„Holder De ikke af Musik?"

„Jo," svarede jeg, „meget! Hvorfor, mener De?"

„Aa jeg véd ikke — det faldt mig ind, at De vist maatte holde meget af Musik, siden De har kunnet ordne Blomsterne her saa kjønt."

Hun udtrykte sig meget naivt, men hendes Tanke var ikke greben ud af Luften: den tiltalte mig, og da Klokken kaldte os til Frokostbordet, hvor Milina med megen Ynde gjorde Honnør, var vi allerede rigtig gode Venner.

Om Aftenen, da hun ikke kunde se at arbejde længer henne ved Vinduet, satte hun sig til Klaveret, der var et ypperligt Erardsk Instrument, og hun spillede saa først nogle National-Melodier — meget livligt og udtryksfuldt, alt efter Musikstykkernes Karakter — og derefter en Vals af Chopin. Endelig rejste hun sig og vendte sig om mod mig.

„Spiller De, Fætter?" spurgte hun.

„Ja jeg gjør," svarede jeg i en lidt kort Tone, eftersom jeg ærligt talt ikke havde megen Lyst i det Øjeblik til at producere mig.

„Saa spil Noget for mig!"

Befalingen blev givet i en Tone, som udelukkede al Modsigelse. Hun havde spillet Stephanies Yndlingsvals, — jeg spillede saa en af samme Komponist. De kjender den naturligvis? Det er den lille Vals i Moll, som spilles ganske langsomt, og som saa mageløst udtrykker et bekymret Hjertes Længsel og frugtesløse Oprør.

Da jeg standsede, bad Milina mig om at spille den

forfra. Jeg gjorde det. Hun sad tavs nogle Øjeblikke og sagde saa:

„De spiller kjønt — meget kjønnere end jeg. Hvor den er dejlig, den Vals!“

Der blev bragt Lys, og hun var atter den livlige og lystige Milina.

Som jeg havde lovet, talte jeg de følgende Dage jævnligt til hende om hendes Forlovede. Hun hørte gjerne paa mig, uden Spor af Forlegenhed som uden Spor af Begejstring. Kun en Dag, da hun fortalte mig et modigt Træk af Max, kom der Liv i hende, og hendes Øjne tindrede; men det var den Forlovedes retmæssige Stolthed og ikke den Forelskedes henrykte Glæde.

Hun paa sin Side talte til mig om Stephanie, og naar vi kom ind paa det Emne, kunde vi næsten blive ved at passiare i det Uendelige. Milina brændte af Begjærlighed efter at lære min Kjæreste at kjende, og vi lagde de skjønneste Planer af Verden om, hvordan vi skulde mødes, naar vi Begge var blevet gifte. For hende selv betød Ægteskabet et virksomt, bevæget Liv, Rejser langt udenfor den gamle Herregaards ensomme Mure og endelig ogsaa Sorg over at skulle forlade Tante Frederikke, som hørte smilende paa vore Samtaler, og som nu og da om Aftenen blundede ind i sin store Lænestol. Saa dæmpede vi uvilkaarlig Stemmen for ikke at forstyrre den kjære gamle Tantes Søvn, og det kan gjerne være, at Tonen, hvori vi talte, derved blev en Ubetydelighed mere inderlig. Men det var Noget, som først senere faldt mig ind, da jeg var kommet til at tænke nærmere over det Altsammen.

Tiden gik imidlertid, og inden jeg saae mig for, havde jeg kun en Uge tilbage at være i paa Gaarden.

Milina og jeg havde til Hest gjennemstrejfet næsten hele Omegnen; hun var en uforfærdet, men meget beskeden Rytterske, og paa det Talent hos hende satte Max, havde hun fortalt mig, særlig Pris. . . . En smuk Morgenstund vendte vi blandt Andet tilbage fra et af de længst bortliggende Bjergpasse; vore udmattede Heste gik i Skridtgang ved Siden af hinanden.

„Siig mig, Fætter," spurgte hun pludselig tankefuldt, „hvordan opdagede De egenlig, at De var forelsket i Stephanie?"

Det var et noget ubehageligt Spørgsmaal; thi af hele den Maade, hvorpaa det blev fremsat, var det klart, at hun mere ønskede at gjøre sig Rede for sine egne Følelser end at trænge ind til, hvad der laa til Grund for min Kjærlighed til min Brud. Jeg betænkte mig et Øjeblik, men fortalte hende saa ganske ligefrem, hvordan Alt var gaaet til — lige fra den Dag, da jeg traf Stephanie opløst i Graad ude under det store Appelsintræ paa Terrassen, hvor hun sad og søgte at læse, med Taarer i Øjnene, den sidste Sang af Jocelyn. . . .

Min lille Kusine hørte opmærksomt paa mig.

„Naa — og Stephanie," spurgte hun saa videre, „holder hun nu af Dem, som jeg holder af Max?"

Det Spørgsmaal var endnu ubehageligere end det forrige: hvordan skulde jeg vel kunne sammenligne min Bruds Kjærlighed med det Barne-Venskab, som Milina skjænkede sin Tilkommende?! Men paa den anden Side var jeg angst for at vække hos hende Bevidstheden om, hvilken umaadelig moralsk Forskjel der var paa hende og Stephanie. Jeg tog da det Parti at svare undvigende.

„Kjære Kusine," sagde jeg, „for at De skulde kunne dømme derom, maatte Deres Kjærlighed have havt ligesaa

mange Hindringer at kæmpe imod, som min Forlovedes og min har havt. Men Vorherre fri og bevare Dem for nogensinde at komme til at gjøre den Slags Erfaringer!" tilføjede jeg og rakte hende Haanden. Hun trykkede den heftigt, gav saa først min og strax derefter sin egen Hest et Rap med Pidsken over Halsen, — og et Par Minuter efter foer vi leende omkap hen ad den jævne Vej, som førte op til Herregaarden.

Om Aftenen kom Maanen op omtrent Klokken Otte. Milina og jeg stod sammen henne i den store Vinduesfordybning, hvis øverste Stykke skjultes bag et naturligt Fletværk, som dannedes af en Vinranke og en hvid Rose, der slyngede sig op ad Muren udenfor. Fra Haven strømmede ind til os al den gjennemtrængende Duft, som er saa ejendommelig for Efteraarets Blomster. Tante Frederikke havde allerede siddet en Times Tid og blundet i sin magelige Lænestol.

Milina stod et Øjeblik som i Tanker; saa sagde hun pludselig:

„Aa, Fætter, spil den Vals for mig, som jeg holder saa meget af."

Jeg gik hen og lukkede Klaveret op, og langsomt, af hele min Sjæl (thi alle mine Tanker var i det Øjeblik hos min fraværende Brud), spillede jeg den melankolske Vals.

Da jeg havde spillet den til Ende, vendte jeg mig om mod Vinduet. Milina stod ret op, fuldt belyst af Maanens Straaler; de tykke brune Lokker dannede en Ramme om hendes Barneansigt, som i det Øjeblik forklaredes af en underfuld, næsten himmelsk Lykke. Hun var meget smuk, som hun stod der, og jeg vovede ikke at forstyrre hende med et eneste Ord; thi jeg følte instinkt-

mæssigt, at der foregik noget Nyt og Ukjendt i hendes Sind. Det var hende, som brød Tavsheden. Hun lagde Haanden paa min Arm, og ubeskrivelig blødt og ganske sagte sagde hun:

„Fætter Stanislavs, . . . jeg elsker Dem!"

Hun sagde det naturligt og ligefrem, uden Spor af Undseelse, som en Fugl kvidrer sin Sang. Det var det halvt barnlige Udtryk for en naturlig Følelse, — hvorfor skulde hun vel skjule den? Hun var altfor naiv og altfor uskyldig, til at det kunde falde hende ind at holde den hemmelig eller endog blot at rødme over den. Jeg derimod var som lynslaaet. Ikke et Sekund var det faldet mig ind at vente Sligt; og kan De forøvrig tænke Dem en mere idiotisk Situation end en retskaffen Mands, som modtager en saadan Erklæring under saadanne Forhold! . . . De første Ord, der kom over mine Læber, var:

„Og Max?!"

Navnet traf det stakkels Barn lige i Hjertet. Jeg havde været grusom af Tankeløshed; dersom jeg blot havde brugt min Forstand en lille bitte Smule, kunde jeg have frembragt det samme Resultat og dog have forskaanet hende for et saa haardt Stød. Men, hvad skal man sige? jeg var kun tyve Aar og havde saare . . . saare ringe Erfaring.

Langsomt trak hun Haanden til sig, medens to store Taarer trillede ned over hendes Kinder, der var blevet meget blege. Hun var smukkere saadan end nogensinde før, . . . og et Sekund følte jeg mig usikker paa mig selv. Min Medlidenhed og den oprigtige Hengivenhed, som hun havde indgydt mig, tog Magten over mig, . . . jeg var rørt . . . og lige paa Nippet til at sige en Dumhed. Til alt Held kom jeg til at huske paa Max's

sidste Ord, og min Retskaffenhed fik atter Overtaget. Men under det Øjebliks Kamp stirrede Milina paa mig ligesom for rigtig at indprente sig hvert af mine Træk; saasnart jeg saae op, gik hun ud af Stuen, uden at sige et Ord.

Tante Frederikke vaagnede. Det var silde, — jeg foregav, at jeg var træt, og skyndte mig at trække mig tilbage. De kan nok tænke Dem, at jeg sov ikke meget den Nat. Jeg havde kun en eneste klar Tanke: at jeg maatte bort, bort for enhver Pris, og hvad saa end Tante Frederikke sagde til det; jeg skyldte Milina at befri hende fra den Pine, som det maatte være hende at gjense mig. Men da Morgenen brød frem, havde jeg endnu ingen Udvej fundet til at slippe ud af Forlegenheden. Endelig, i sidste Øjeblik, faldt det mig yderst belejligt ind, at Stephanie havde bedt mig bringe nogle Juveler med fra Wien, og at jeg havde glemt at faa kjøbt dem. Det Paaskud tog sig saa nogenlunde rimeligt ud, — jeg greb det med begge Hænder.

Da jeg traadte ind i Spisestuen, var kun Tante Frederikke derinde. Det undrede mig ikke. Jeg skyndte mig at udvikle for hende den opdigtede Nødvendighed, som tvang mig til at afbryde mit Besøg paa Gaarden.

„Herregud, — hvor Milina vil blive forknyt!“ sagde den skikkelige Gamle, „hun havde nu vænnet sig saadan til at være sammen med Dem! . . . Ja jeg, kjære Barn, faar Dem ikke mere at se; naar min Niece er blevet gift, har jeg jo Intet mer at gjøre her i Verden. Vorherre være med Dem og Deres Kone!“

Hun lod Milina kalde ind, for at hun kunde sige Farvel til mig, og min lille Kusine kom strax. Rød i Hovedet og med nedslagne Øjne rakte hun mig sin Barne-

haand, som jeg kyssede med en Broders Ømhed, — og saa skyndte jeg mig at komme afsted, thi jeg følte mig, oprigtig talt, højst ilde tilpas.

Da jeg svingede ud af Alléen, bøjede jeg mig ud af Kaleschevognen for at kaste et sidste Blik paa Herregaarden: og jeg saae da Milinas smukke Hoved oppe i et Vindue paa første Sal. Solen forgyldte hendes Lokker, som Morgenvinden havde bragt en Smule i Uorden. Tante Frederikke stod ved Siden af hende. De tilvinkede mig Begge et sidste Farvel, — det næste Øjeblik havde Egetræerne skjult dem for mine Blikke.

Og fjorten Dage efter begyndte de Hvedebrødsdage for Stephanie og mig, som nu har varet otte Aar, og som jeg haaber endnu er langt fra at være endte. — —"

— „Saae De aldrig Milina siden?" spurgte jeg med levende Interesse.

Stanislavs smilte. — „Hvor De er nysgjerrig!" sagde han; „jo . . . jeg saae hende igjen, tre Aar efter, og jeg skal ogsaa fortælle Dem, hvordan det gik til. Min Kone og jeg laa i Baden. Saa en Aften, da vi gaar og spadserer i Haveanlægene, hører jeg pludselig en velbekjendt Stemme kalde paa mig; jeg vender mig om: det er Max, med en nydelig ung Kone under Armen. Lige i første Øjeblik kunde jeg ikke kjende Milina igjen; hun var voxet, var blevet mere slank — kort sagt, istedetfor det Barn, jeg for tre Aar siden havde forladt, traf jeg nu en Dame. Hun hilste en lille Smule genert paa mig, men hendes Generthed fortog sig hurtigt.

Medens saa vore unge Koner stiftede Bekjendtskab, tog Max m i g under Armen.

„Ja kan Du tænke Dig," sagde han, „Tante Frederikke

og den lille Djævleunge til Milina holdt mig paa Pinebænken hele to Aar til!"

„Hvad for noget . . . to Aar til?" spurgte jeg forundret.

„Ja saa min Sandten! vi har kun været gift et Aar; Milina fik mig til at sluge det Uhyre af en Pille ved at give mig den ind i ganske smaa Dosiser. Naa forresten — nu er jeg selv meget glad ved det: hun var lovlig ung dengang til at være saa tidt ene, som hun desværre paa Grund af mine Tjenesteanliggender maa være. Og desuden døde Tante Frederikke for halvandet Aar siden, — det er mig en Trøst, at hun fik Lov at beholde sin lille Kjæledægge hos sig lige til sin Død."

„Og er Du . . . lykkelig nu?" spurgte jeg.

„Ja, saa lykkelig, som et Menneske kan være."

Imidlertid var vi naaet hen til Damerne, som sad og passiarede paa en Bænk. Et Musikkorps, som skjultes for os af et stort Buskads, begyndte at spille den melankolske Vals, som just for nylig var blevet udsat for Orkester. Uvilkaarlig saae jeg hen paa Milina, og vore Blikke mødtes. Hun havde Taarer i Øjnene; der lagde sig en Rødme over hendes Kinder, hun smilte og tog sin Mands Arm, . . . og vi spadserede videre.

Morgenen efter kom jeg over til min Fætter, og traf Fru von Hilderstein ved Klaveret; hun sad og spillede den omtalte Vals. Da hun fik Øje paa mig, næsten foer hun op fra Instrumentet og blev staaende ubevægelig.

Jeg blev saa temmelig bestyrtet, meget mer end hun; en Dame har jo altid Fordelen paa sin Side i den Slags Situationer.

„Saa De har ikke glemt den?“ sagde jeg, og traadte hen til Klaveret og gav mig til at blade i Noderne.

Det var en Dumhed af mig, og desværre ovenikjøbet en meget taktløs Dumhed.

Men jeg tror, min Kusine følte Medlidenhed med mig for dens Skyld; thi hun rakte mig Haanden og sagde med et fortryllende Smil:

„Nej, Fætter, jeg har altid holdt meget af Chopin.“ Saa saae hun hen til Siden og tilføjede roligt: „og ogsaa af brave Mennesker.“

Max kom ind, og senere blev der aldrig talt hverken om Valsen eller om mit Besøg paa Herregaarden; hver Gang han vilde til at snakke derom, ledte hans Kone Samtalen hen paa noget Andet. At det let kunde lykkes hende, var endda ikke saa sært; for aldrig har jeg set et Menneske være mere forhexet, end min kjære Fætter var.“ — —

„Ja, det vil sige, naar man regner Dem selv fra!“ indskjød jeg leende; thi Stanislavs' Beundring for sin Kone var blevet et rent Mundhæld blandt os.

„Nej om Forladelse!“ protesterede han: „jeg elsker og agter Stephanie, men jeg lader mig sandelig ikke trække om ved Næsen af hende. Max derimod har ikke Spor af Vilje mere, hans Kone kan vende og dreje ham, ganske som hun har Lyst.“

„Gjør hun da Noget, der er uskjønt eller usømmeligt?“ spurgte jeg.

„Nej paa ingen mulig Maade; hun lever udmærket smukt med sin Mand og har saamænd endog flere Gange forhindret ham fra at begaa Dumheder.“

„Ja er det ikke det, jeg siger: Alt sker til det Bedste i denne den bedste af alle optænkelige Verdener!“ udbrød

jeg, og rejste mig. „Naa men — Alt det beviser nu da forresten ikke, at De ikke havde gjort Nogetsomhelst for at vække Kjærlighed hos Milina. Det var det, jeg lige strax fremhævede, kjære Ven: et uvilkaarligt Tonefald, en Opmærksomhed, som De selv ikke tænkte over og derfor fandt triviel, men som hun lagde Vægt paa, eller maaske ogsaa et beundrende Blik, som hun havde opfanget i Flugten, . . . saadan en Bagatel var tilstrækkelig til at fremkalde i hendes unge og uskyldige Hjerte en Ømhed, som De hverken kunde eller vilde gjengjælde."

Stanislavs svarede, og der var ingen Udsigt til, at Disputen skulde faa Ende for det Første. . . .

Men saa kom Børnene styrtende ind i Stuen: „I skal ind at drikke The!" raabte de i Munden paa hverandre.

Lina.

Hun var Dandserinde og var min Søster. Jeg paastaar ikke, at alle Dandserinder kan leve og dø som hun, — ligesaa lidt som alle Damer af det gode Selskab kan det, — men jeg har besluttet at nedskrive hendes Historie, saa godt jeg formaar, for at hendes Børn kan læse den, naar de engang bliver store nok til at forstaa den.

Hun hed Magdalina, men vi kaldte hende Lina. Hun var blond og fin, med mørkeblaa Øjne; Munden var lidt stor, men Tænderne saa hvide og saa smukke. Hun var nitten Aar, og hendes Debut varslede en smuk Fremtid. Alle ved Theatret holdt af hende; om det saa var Maskinfolkene, saa smilte de til hende, naar hun smuttede ind mellem Kulisserne. Baade Publikum og hendes Kammerater forkjælede hende, og jeg havde bevaret hende ren og kydsk tiltrods for alt det Kurmageri, hvoraf hun var omgiven. — Ren og kydsk? Ja netop! ikke ved gode Raad, for dem tager man aldrig efter, men ved at vise hende i et Exempel al den Ulykke, der følger paa et Fejltrin. Efterhaanden som hun voxede til, havde hun forstaaet eller maaske ogsaa hørt sige, hvorfor jeg levede saa ensomt og trist, — altfor stolt som jeg var til at ville

synke dybere, altfor ydmyget til at turde være frejdig, — og jeg havde set hende afvise uden Vigtighed, men roligt og fint ethvert Tilbud, der havde en betænkelig Bismag. Imidlertid . . . . om Kjærlighed havde der endnu ikke været Tale, og jeg spurgte ængstelig mig selv, hvordan det vel vilde gaa hendes unge Hjerte den Dag, da Lidenskaben slog Øjnene op derinde.

Dagen kom. En Aften efter en Forestilling, hvor hun havde gjort stormende Lykke, kom hun i Natkjole ind og satte sig hos mig. Jeg kunde se paa hende, at hun havde Noget at betro mig, og jeg blev angst, skjøndt jeg ikke vidste, hvad det var. Jeg tænkte imidlertid, at det var bedst at lade hende selv begynde.

„Har Du set Grev Jakob?" spurgte hun efter en lang Pavse.

Grev Jakob var en af de stadige Gjæster nede i første Parket. Han var toogtyve Aar, havde et kjønt Ansigt, en elegant og fornem Holdning og en stor Formue, hvori der allerede var gjort betydelige Skaar ved forskjellige gale Streger, som dog ialfald ingensinde havde sat Plet paa hans Ære. Jeg forstod, at Lina var paa Nippet til at glide fra mig, og svarede kun med et Nik.

„Han bad mig, om han maatte faa Lov at besøge os, —" fortsatte Lina. . . . . Saa tav hun, og tilføjede: „Jeg sagde Ja". . . . Hun gjorde igjen et Ophold, og sagde saa endelig, i en besynderlig blød Tone: „Jeg elsker ham!"

„Har Du tænkt rigtigt over det?" spurgte jeg forknyt.

„Ja," sagde hun og lagde Hovedet i mit Skjød, „jeg har tænkt tidt og længe over det; og skal jeg sige Dig, hvad jeg har tænkt? Gifte mig med en af mine Kammerater fra Theatret eller Orkestret . . . . nej! jeg har set

altfor mange af den Slags Forbindelser, til at jeg ikke skulde vide, hvad de er værd; og jeg kan heller ikke holde rigtig af de Mennesker, som jeg ser hver Dag med alle deres Fejl og Laster og med alle de stærkt udprægede Egenskaber, der gjør dem snart bedaarende og snart utaalelige. Men gifte mig udenfor Theatret, blive ydmyget, være som en Spurv i Tranedands . . . . nej, endnu mindre! Derimod elske af hele min Sjæl, elske, . . . saa længe Gud giver mig Lov dertil, — og saa . . . . . .

„Og saa?" gjentog jeg.

„Saa dø!" sagde hun blidt og smilte: „dø . . . . eller leve med Erindringen om, at jeg har havt nogle dejlige Lykkes og Ungdoms Aar, og helt glemme, at jeg endnu har et Hjerte."

Jeg rystede paa Hovedet. Jeg vidste kun altfor godt, at saadan lever man aldrig, med Mindre man som jeg bliver knækket og knust og faar dræbt selv de fineste Hjerterødder. Og desuden havde jeg ikke været smuk! . . . Hun, som var fortryllende og forgudet, hvor kunde hun . . .?

„Før Du gaar hen og forspilder dit Liv, saa sé engang paa mit Liv!" sagde jeg til hende.

„Jeg elsker ham!" svarede hun og trykkede sig op til mig.

Jeg gjorde et sidste Forsøg.

„Véd Du, om han fortjener, at Nogen skal elske ham?" spurgte jeg.

„Ja, Du har Ret — derpaa kommer det an!" sagde hun langsomt. „Vi faar at se; taler han til mig om Presenter, er Alt forbi, saa vil jeg aldrig mere se ham."

Saa sagde hun Godnat, og gik ind til sig selv.

Da hun var gaaet, og jeg laa alene derinde i Stuen, hvor Ilden i Kakkelovnen var brændt ud, græd jeg længe

over hende og over mig selv. Vistnok de tyve Gange var jeg paa Nippet til at gaa ind og tale med hende, til at betro hende min Fortvivlelse, min anteciperede Alderdoms Historie, — jeg var kun otte Aar ældre end hun, men man maatte antage mig for hendes Moder: og Alt det for et eneste Fejltrins Skyld! . . . Men jeg betænkte mig. Endnu har aldrig en Andens Erfaring faaet Nogen til at rette sig, tænkte jeg nedslaaet; hun vil trække sig ind i sig selv og blive fremmed for Dig, det er det Hele. Og hvem er saa Du, at Du vil prædike Moral for hende? Har Du Ret dertil, Du, den Brødefulde, den Faldne?!

Træt af at græde stod jeg op og listede mig sagte ind i hendes Kammer. Hun sov saa roligt som et Barn; de lange, blonde Fletninger vare faldet ned over Brystet og over de korslagte Arme . . . . „Hvor mange Nætter vil hun vel komme til at sove saadan endnu?“ tænkte jeg og kyssede hendes silkebløde Haar. Saa gik jeg ind til mig selv igjen, tung om Hjertet. „Der er kun én Redning,“ sagde jeg ved mig selv, da jeg atter lagde mig til Sengs, — „det er, at han fornærmer hende ved at tilbyde hende af sin Rigdom; gjør han dèt, saa forstøder hun ham uden Naade og Barmhjertighed.“

Og jeg faldt i Søvn, midt under mine Bønner til Gud om, at han vilde lade Grev Jakob være en Mand, som Mændene er flest.

Himlen hørte ikke mine Bønner, — jeg har tidligere overhængt den med kun altfor mange Begjæringer, — Grev Jakob var ingen Mand, som Mændene er flest. Jeg véd ikke, hvad han har tænkt om Lina, før han kom til os; men da han saae hende i hendes kydske Værdighed — ja nu vil Folk naturligvis le: en Balletdandserindes

Værdighed! — blev han betaget af den Atmosfære af Hæderlighed, hvori det velsignede Barn aandede. Han forlangte ikke at være Dandserindens Elsker, men blev forelsket i den unge Pige, — og dèt styrtede Lina i Fordærvelse.

Han kom hver Dag. Jeg forstyrrede dem aldrig: var Lejligheden maaske ikke min Søsters? Han passiarede, satte sig ved hendes Fødder og kyssede hendes fine smaa Hænder; og naar hun saa pegede paa Uhret, gik han lydigt sin Vej. . . . Hvor man vilde have gjort sig lystig over ham i hans Omgangskreds, dersom man havde vidst, at Linas Elsker endnu ikke en eneste Gang havde berørt hendes Læber!

En Dag lidt før Middagstid kaldte hun paa mig. — „Hvorfor kommer Du aldrig ind i Dagligstuen, Julie, naar Greven er her?" sagde hun. — „Vil Du sørge for, at der kommer en Kuvert til paa Bordet; han spiser hos os."

Jeg adlød med tungt Hjerte: Lina tilhørte ikke længer sig selv.

Hvor jeg var rasende paa den Grev Jakob! Og dog havde jeg ikke en eneste Bebrejdelse at rette imod ham: han opførte sig altid ulasteligt, endog maalt mod de strengeste Vedtægter. Han gav ikke Lina Noget (en Kjærlighed som hendes, vidste han nok, betales ikke) undtagen sit Portræt i en ganske tarvelig Medaillon, som hun da ogsaa beholdt til det Sidste. Men hendes beskedne lille Bolig, som han aldrig opfordrede hende til at forlade, fik efterhaanden og umærkeligt over sig et Præg af udsøgt Luxus. Han var den Eneste, som kom der, og han gjorde den til et Paradis.

Der gik et Aars Tid. Lykken havde gjort Lina

hundrede Gange smukkere end før, og hendes fortryllende Naturel gjorde hende samtidig hundrede Gange elskeligere. Paa Theatret havde man først en Stund drillet hende. „Naa ja! jeg elsker ham. Og hvad saa?" havde hun svaret. Sluttelig var man holdt op at tænke derpaa. Ganske vist havde Grev Jakob været eftertragtet af alle Balletkorpsets Damer; men da de mærkede, at selv deres kraftigste Udæskninger var spildte, var de omsider kommet til det Resultat, at Greven var „færdig". . . . I den sidste Tid var Lina blevet noget bleg og blev let stakaandet; hun forlangte og fik tre Ugers Ferie. Et Par Dage før den Ferie var udløbet, traf jeg hende staaende foran det store Pillespejl, som hun saae opmærksomt i; jeg syntes, hun havde forandret sig meget. Da hun hørte mig komme, vendte hun sig rørt om imod mig.

„Aa Du véd ikke, hvor jeg er lykkelig, Julie!" sagde hun. „Jakob er saa glad! Det bliver bestemt en Søn."

Hun var saa straalende, saa sejrsstolt, at jeg ikke havde Mod til at dugge hendes spejlblanke Glæde med Virkelighedens Aande. Hun vendte ikke tilbage til Theatret, Greven vilde ikke tillade det. Aldrig er en ung Kone blevet plejet bedre og blevet mere forkjælet.

Hun havde havt Ret: det blev en Søn, og Greven græd af Henrykkelse, da man lagde Barnet i hans Arm.

Lina kom hurtigt paa Benene. Grevens gamle Læge, der havde sét ham blive født, og som de to sidste Aar var kommet til os, gav hende Lov at begynde at dandse igjen; thi hun holdt fast ved, at hun vilde tjene til sit Ophold, som hun kaldte det. Greven kunde give hende det Overflødige, — det Nødvendige vilde hun kun skylde sig selv.

Der blev fæstet en Amme til den Lille. Greven vilde

have en større Lejlighed; Lina derimod vilde ikke bort fra det Sted, som havde sét deres Kjærligheds første Dage. Han rettede sig saa efter hendes Ønske, men fik med store Bekostninger de Folk, som boede i den anden Halvdel af vor Etage, til at flytte. Den ny Lejlighed blev derefter udstyret prægtigt, han lod i Smug en Dør anbringe ind til os: og en Aften, da Lina kom hjem fra Theatret, fandt hun, at hendes Bopæl var blevet dobbelt saa stor som før. Hun vilde skjænde paa ham; men han kvalte Bebrejdelserne med et Kys.

„Jeg beholder vort Værelse," sagde han til hende, „men jeg trængte til et Toiletteværelse."

„Vil Du da bo her?" spurgte hun henrykt.

„Ja altid, min Elskede."

Og i Virkeligheden blev Grev Jakob boende hos os. Han havde beholdt sin Ungkarlelejlighed, og dèr tog han mod sine Venner og sin Korrespondance; men han spiste næsten altid hos os og kom hver eneste Aften. Aldrig havde jeg set Lina lykkeligere end i den Tid, og jeg tænkte undertiden ved mig selv, at der maatte vist have været en god Fé tilstede ved hendes Fødsel, siden hun fandt lutter Lykke i et Liv, som for mig havde været lutter Sorg.

To Aar forløb saadan uden Spor af Skyer, og saa kom Lina for anden Gang i Omstændigheder. De første sex Maaneder gik Alt godt, men saa begyndte hun pludselig at skrante og blev nervøs. Grev Jakob lod til at være meget betænkelig over hendes Tilstand. Umærkeligt lagde der sig ligesom en Skygge over vort Hjem.

Greven blev nødt til at gjøre en lille Rejse ud til sine Forældre, som boede paa deres Gods. Han skulde blive otte Dage borte, men blev fjorten; og skjøndt

der hver Dag kom Brev, saae jeg, at Lina blev mer og mer alvorlig. Saa en Dag trak jeg hen i en Krog den gamle fortræffelige Doktor, som tog sig saa omhyggeligt af hende.

„Hvad fejler hun?" spurgte jeg ham.

„Den Tilstand, hun er i, tager mer paa hende, end der er Grund til," svarede han: „jeg kan ikke rigtigt se, hvori det stikker. Rimeligvis er det Nervøsitet. Men Greven burde være kommet tilbage; nu skal jeg skrive til ham."

Grev Jakob kom øjeblikkelig, og Lina lod atter til at fatte Tilbøjelighed for Livet. Endelig var det frygtelige Øjeblik der. Krisen varede længe, meget længe.

„Det er en hel Lamhed," sagde Doktoren: „og hos en saa kraftig Natur! Hvad kan der dog være i Vejen med hende?"

Endelig, efter mange og lange Timers ængstelige Spænding, hørte jeg den Nyfødte skrige.

„Det er en Datter," sagde Doktoren.

„En lille Paulina," tilføjede Jakob og kyssede min Søsters føleslose Hænder.

„Stakkels lille Barn!" mumlede Lina saa sagte, at det kun lød, som hun aandede.

„Aa Snik Snak," sagde Doktoren bestemt: „nu ingen Svaghed længer! Jeg forlanger, at man kommer sig igjen, og det lidt gesvindt; har hun forstaaet mig, lille Frue?!"

„Jeg skal lystre, Doktor," svarede hun og trykkede sagte Jakobs Haand; han var ikke veget fra hende et Øjeblik.

Hun kom sig virkelig, og hurtigere end jeg havde turdet haabe. Grev Jakob var stadig opmærksom og om-

hyggelig for hende; men han kunde dog ikke helt skjule, at han var noget benauet og ligesom en Del forknyt. Jeg lagde Mærke til det, og jeg forstod, at der var en Ulykke i Anmarsch. Men hvor turde jeg spørge . . . .?

En Dag var Lina kjørt en Tur, — det var anden Gang, hun var ude efter sin Nedkomst. Jakob kom ind til mig i Barneværelset, hvor jeg stod og saae paa, at Ammen svøbte den Lille.

„Aa, Søster," sagde han med et bekymret Ansigt: „Doktoren er inde . . . . kom et Øjeblik . . . . jeg vil gjerne tale med Dem."

Jeg følte som et Stik i Hjertet; men jeg sagde Ingenting og fulgte med ind i Dagligstuen, hvor Doktoren ganske rigtig sad og ventede, med en meget alvorlig Mine.

„Ja Sagen er i Korthed den," sagde Grev Jakob yderst forlegen: „jeg er ruineret eller da saa omtrent . . . . Jeg er syvogtyve Aar, og Fader forlanger, at jeg skal gifte mig. Han har arrangeret det Hele med en Familie af vort Bekjendtskab, Bryllupet er ansat til i næste Maaned."

Jeg sagde ikke et Ord: det var, som om min Strube snøredes sammen af Forfærdelse. Jakob fortsatte:

„Der har været talt derom i en fire, fem Maaneder. Doktoren her véd, at jeg har stridt imod af al Magt. Jeg elsker Lina, og jeg vilde ikke forlade hende. Jeg har sat mig op mod Fader, saa han endog truede mig med sin Forbandelse; Moder blev syg af Sorg. . . . Saa tog jeg ud og saae til hende. Doktoren kjender det Hele!"

Doktoren bekræftede det med et Nik.

„Hvad skulde jeg gjøre?" vedblev Jakob. „Jeg vilde have været lykkelig, hvis jeg havde kunnet gifte mig med Lina; men hverken Fader eller Moder vilde nogensinde have

givet deres Samtykke dertil. Jeg maa rette mig efter dem, ikke af Lyst, men af sønlig Pligt. Forstaar De mig, Julie?"

„Og Lina?" spurgte jeg kort.

„Doktoren siger, at hun nu kan taale Sindsbevægelsen."

„Ja hun gjør Indtryk af at kunne taale den; Mere har jeg ikke sagt!" faldt Doktoren ind, uden at røre sig paa sin Stol.

„Jeg maa rejse imorgen," tilføjede Jakob. „Det duer ikke at forberede den Slags Brud langsomt; heller bryde overtvært paa engang. Forresten er jo Doktoren her. Jeg er nødt til det, Julie, forsikrer jeg Dem; og De véd, at jeg hverken snakker hen i Vejret eller lyver.... Er De meget vred paa mig?" sluttede han og rakte mig Haanden.

„Jeg véd ikke," svarede jeg og tog ikke hans Haand. „Jeg véd kun, at i Deres Sted havde jeg ikke forladt Lina."

Han vilde sige Noget. Men i det Samme kom Lina, helt forfrussen, ind — Vinteren var lige begyndt — og lod Middagsmaden rette an. Det var et trist Maaltid. Lina lod dog ikke til at lægge Mærke dertil; hun sagde, hun var træt.

Vi gik ind i Dagligstuen igjen. Hun lagde sig paa sin Chaiselongue, og Jakob satte sig, som han plejede, hen hos hende. Doktoren og jeg havde sat os til at spille et Parti Skak, men kun for at give os Noget at bestille; thi vi flyttede Brikkerne paa Maa og Faa uden selv at vide, hvorhen vi flyttede dem. Endelig rejste Doktoren sig. „Jeg vil se ind til Børnene," sagde han og forlod Værelset. Jakob lod sig glide ned paa Knæ

paa Tæppet, tog Linas Haand mellem begge sine og saae paa hende med et bedrøvet-kjærligt Blik. Jeg kunde nok mærke, at han endnu stadig elskede hende, og at han led og var forpint.

„Lina," sagde han blidt: „Du véd, jeg har en Fader og en Moder". . . .

Lina nikkede.

„Og Du véd ogsaa, at det er deres Haab at se Familien bevaret gjennem mig". . . .

Hun nikkede igjen.

„Min egen elskede Lina (han brast i Graad), vi maa skilles". . . .

„Du gifter Dig?" sagde hun sagte.

Jeg kunde se, hvorledes alt Blodet strømmede hende til Hjertet; hun blev blegere og blegere for hvert Øjeblik. Han var ikke istand til at svare.

„Jeg vidste det!" næsten hviskede hun; „Du skal ikke være saa bedrøvet. . . !"

„Du vidste det?" udbrød han forskrækket og saae op paa hende: „og Du har aldrig talt et Ord derom til mig?!"

„Hvorfor skulde jeg pine og plage Dig?" svarede hun, stadig ganske sagte og blidt. „Du har gjort, hvad der stod i din Magt, og nu maa Du lystre. Jeg har vidst det i fire Maaneder. Du var kommet til at tabe heroppe, inden Du rejste, det sidste Brev . . . Du véd nok . . . fra din Moder, før hun blev syg. Jeg læste det."

„Stakkels Lina, hvor Du maa have lidt!" mumlede han og trykkede sine taarefyldte Øjne mod hendes iskolde Hænder. „Men jeg elsker kun Dig, det sværger jeg Dig til . . . . !

„Jeg véd det," sagde hun og bøjede sig ned over

ham og kyssede ham paa Haaret. „Jeg er heller ikke vred paa Dig. Jeg har været meget lykkelig; jeg vidste, at det maatte gaa saadan. Og tiltrods for Alt fortryder jeg ikke, at jeg har elsket Dig!"

Da hun tog det saa stilfærdigt, fik han mere Mod. „Jeg har tænkt paa Børnene," sagde han og trak to Papirer op af Lommen: „og paa Dig," tilføjede han og trak endnu et Dokument frem.

Lina saae paa de to første Dokumenter. Det var et Gavebrev til hver af Børnene paa 100,000 Franks.

„Jeg vilde gjerne have gjort Mere for dem", sagde Jakob skamfuld: „men det er Alt, hvad jeg ejer. Selv trænger jeg ikke til Noget, jeg bliver jo rig."

Hun tog ligegyldigt det tredie Dokument og kastede det ind i Kakkelovnen, uden at have set paa det.

„Jeg har ikke Ret til at afslaa Noget paa Børnenes Vegne; men jeg selv behøver Intet," sagde hun og rakte ham Haanden.

„Men hvad vil Du leve af? Renterne af Børnenes Penge forslaar ikke til Fire."

„Af Theatret," svarede hun med et besynderligt Smil. „Naar rejser Du?"

„Imorgen."

„Du bliver her iaften?"

„Ja naturligvis."

„Lige til Du rejser?" spurgte hun endnu sagtere, og der kom en underlig Glands i hendes blaa Øjne.

„Ja."

„Tak. Jeg elsker Dig!" hviskede hun ind i Øret paa ham. Saa rejste hun sig langsomt, kyssede paa Fingeren hen til mig, lagde den ene Arm om Jakobs

Hals, og gik ind paa sit Værelse. Døren lukkede sig efter dem.

Doktoren kom tilbage. „Naa, hvordan tog hun det saa? Græd hun meget?"

„Ikke en Taare!"

Han rystede paa Hovedet. „Det var et daarligt Tegn!" mumlede han.

„Hun har vidst det i fire Maaneder, lige siden han rejste," tilføjede jeg.

„Ja det anede jeg nok," svarede han. „Det tegner meget alvorligt! Nu faar vi se! Jeg kommer igjen imorgen."

Jeg sov ikke synderligt den Nat. Næste Morgen Klokken otte — en regnfuld, overtrukken, graalig Vintermorgen — traf jeg Grev Jakob rejseklædt inde i Spisestuen.

„Hvordan har hun det?" spurgte jeg og rystede over hele Kroppen.

„Hun er rolig," svarede han, uden at se paa mig. Saa gav han mig sin Adresse og bad mig sende ham tidt Efterretninger om disse Væsner, som endnu igaar havde været hans Hjerte saa kjære, og som fra imorgen Intet skulde være for ham; han kyssede sin Søn, der var ifærd med at slubre sin Morgenmælk i sig, og sin lille Pige, der laa og sov ved Ammens Bryst, trykkede mig for sidste Gang krampagtigt i Haanden, mumlede: „Vaag over hende!" — og gik.

Han var intet slet Menneske, og Samfundet, som rev ham fra os, havde heller ikke Uret. Hvem bar da Skylden i den forfærdelige Offer-Historie? Offeret? ... Ak, Alt det gaar over min Forstand!

Da Døren havde lukket sig efter ham, listede jeg

mig ind til min Søster. Hun var virkelig rolig og laa og græd stille; Ansigtet havde hun presset ned i Hovedpuden, hvor Grev Jakobs Hoved havde efterladt en Fordybning. Jeg bøjede mig ned over hende: den nedtrykte Hovedpude bevarede endnu Parfumen af den Pomade, han brugte. — Det var Alt, hvad hun havde tilbage af sin flygtede Elsker!

„Kjære, kjære Søster!" hviskede jeg og kyssede hende.

„Er det Dig, Julie?" svarede hun. — „Aa siig derinde, at de skal lade mig sove, jeg befinder mig ikke rigtig vel. Jeg staar ikke op idag."

Hun vendte sig bort, trak Hovedpuden hen til sig og pressede sit Ansigt ind i den duftende Hulning, som hans Hoved havde dannet. Jeg listede ud igjen og lukkede mig inde paa mit Værelse for at kunne græde uforstyrret.

Hun stod aldrig mere op. Doktoren, hvem jeg hver Dag spurgte med feberagtig Utaalmodighed, svarede bestandig: „Anæmi!" — Anæmi? ja maaske; naar den moralske Kraft svinder bort, hvorfra skal saa ogsaa Blodet hente Fylde og Styrke?

Hun levede endnu fire Uger, stadig med hin Hovedpude ved Siden af sig, som hun ikke taalte blev taget bort, og med Jakobs Portræt i sin hule Haand.

„Og Børnene, Lina?" sagde jeg en Dag til hende.

„Du vil nok holde af dem!" svarede hun

Et Par Dage før hun døde, bad hun mig sætte mig ned hos hende paa Sengekanten.

„Du skal tilgive ham, Julie!" sagde hun. „Siig til ham, at jeg har været lykkelig, og at jeg takker ham. Han maa blot aldrig holde op at bryde sig om Børnene. Du skal sige til ham, at jeg har været meget lykkelig, vil

Du ikke nok? Lige fra den første Dag vidste jeg, at det vilde gaa saadan, . . . kan Du huske?"

Ak, om jeg kunde huske?! Fem Aar . . . . og Døden som Slutsten paa hendes Lykke! — Naar Alt kom til Alt, . . . maaske hun havde Ret . . . .

En Aften sov hun ind, paa Jakobs Hovedpude, og vaagnede aldrig mere.

Et halvt Aar efter kom han tilbage, ældet, brudt, forpint af Samvittighedsnag. Jeg havde havt Lyst til at saare ham, til at rippe op i hans Smerte; men jeg havde ikke Mod dertil og nøjedes med at bringe ham Linas Hilsen.

„Det er mig, som har dræbt hende!" mumlede han. — „Og min Kone er en Xantippe; vi afskyer hinanden, . . . jeg vil blive ulykkelig, saa længe jeg lever!"

Han forguder sine; Børn hans Kone er skinsyg paa dem, men han tager ikke stor Notits deraf og ønsker sig ingen Arving. Jeg . . . . jeg opdrager de to Moderløse. Blot jeg maa faa Lov at leve saa længe, at jeg kan værge lille Lina for hendes Moders Skæbne! Denne Gang ialfald skal jeg ikke mangle Mod! Og desuden har hun jo en Fader, som kan beskytte hende . . . . Hvem véd? Lina har maaske været lykkeligere, end hun vilde være blevet, hvis hun havde levet, som Alverden lever!

Stævnemødet.

Det ligger langt tilbage i Tiden — saa langt tilbage, at jeg ikke kan lade være at smile, naar jeg tænker paa det, aldeles som om Eventyret var hændet en vild Fremmed. Men . . . Portrætet, som hænger deroppe lige overfor min Chaiselongue, er trods dets blonde Bukler og drømmerske Øjne ganske rigtigt et Portræt af mig — eller da i det Mindste af den Kvinde, jeg var for femogtredive Aar siden, dengang man gik med snevre Ærmer og Haaret buklet efter engelsk Mode.

Jeg var Enke — og havde været det længe nok, til at jeg kunde finde det meget tiltalende atter at deltage i Selskabslivet. I hele to Aar havde jeg baaret Sorg, deraf det ene med Sort: det var da virkelig Alt, hvad man kunde forlange. Gjennem behændige Overgange havde jeg saa bevæget mig fra Sort til Graat, fra Graat til Lilla, fra Lilla til Blegrødt, og fra Blegrødt til Lyseblaat (min Yndlingsfarve), og Alt det var gaaet saa stilfærdigt af, at Ingen havde lagt Mærke dertil undtagen Syjomfruen, hvis Hukommelse bebrejdende fremhævede tre graa Kjoler, hvor et elskværdigt Publikum havde troet kun at se én. Nuance-Forskjel, Kjære!

Jeg var altsaa i Lyseblaat og med Roser i Haaret, da jeg hos en af mine Veninder traf sammen med Grev Alexis B . . . Det var det mest fortryllende Menneske til at konversere i hine Dage, hvor Enhver anstrengte sig for at synes aandrig. Han satte sit Haar à la Byron, havde været Ven med vor uerstattelige Lermontof*), og havde først og sidst en Maade at drapere sig paa i sin Ordonnans-Kappe, som fik det til at se sort ud i alle mulige Damehoveder. Mit var ikke stærkere end de Andres, og kunde heller ikke staa imod ret længe; men det er rigtignok sandt, at Grev Alexis „hang i", som det nok hedder nutildags, thi han gjorde Kur til mig saa utvetydigt som vel muligt. Var vi paa Bal, dandsede han altid Mazurkaen med mig; var vi paa Koncert, kunde jeg være sikker paa at have ham bag min Stol; og paa Promenaden endelig rullede hans Kaleschevogn, hvori han sad og draperede sig saa malerisk med den berømmelige Kappe, mindst en halv Snes Gange forbi min Vogn. Hvad kunde jeg vel stille op mod al den Forførelse?

Imidlertid kunde der ikke være Tale om at gifte sig med ham. Dertil gjorde mine elskeligste Uvenner sig altfor megen Umag for at faa mig til at synes om ham, og dertil søgte mine virkelige Veninder (de nemlig, som havde passeret den Alder, hvor man har Lyst til at gjøre Ulykker) altfor indtrængende at drage mig bort fra ham. Grev Alexis var en uforlignelig opvartende Kavaler, men han sad til op over Ørene i Gjæld og var desuden, paastod man, ligefrem et daarligt Subjekt. Han vilde, lod det til, være blevet en af disse Ægtemænd, som vender deres

*) Udmærket russisk Digter og en elegant og aandrig Gardeofficer. Faldt i Kavkasus i Duel.

Hustru Ryggen, otte Dage efter at de er blevet gift. Og jeg havde en Søn, hvem jeg skyldte at bevare urørt hans Faders Formue; skulde jeg gifte mig igjen, maatte det være med en forstandig og forsigtig Mand, som disponerede paa rette Maade over vore Penge . . . . Kort sagt, jeg kunde ikke gifte mig med Grev Alexis, dèt var al Verden og først og fremmest jeg selv fuldstændig paa det Rene med.

Ja men — han var fortryllende! Hans sorte Øjne, hans Fortællinger fra Kavkasus (man talte paa den Tid kun med exalteret Begejstring om Kavkasus), ja endog hans Galskaber udøvede en uimodstaaelig Tiltrækningskraft paa mig. Jeg traf sammen med ham hver Aften i et eller andet Selskab; og fik jeg et Anfald af Fornuft og blev hjemme en Dag, kunde jeg være sikker paa, at han henad Klokken Ti lod sig melde og bad om den Gunst at turde drikke en Kop The hos mig . . . . Hvor kunde jeg sige Nej? Jeg gav ham altsaa Lov dertil; men disse Samtaler under fire Øjne i min lille Dagligstue og i Lampens dæmpede Skjær forekom mig endnu frygteligere og farligere end alt det Andet.

Jeg saae Faren saa tydeligt, at jeg en smuk Aften forbød ham at komme oftere. Han protesterede med sin vante Veltalenhed . . . .

„Nej," sagde jeg, „det nytter ikke, hvad De siger! Alt dette her fører til Ingenting, vi spilder blot vor Tid: De med at kure til mig, og jeg med at forsvare mig. De er uimodstaaelig, kjære Greve, men jeg gifter mig ikke med Dem."

Alexis satte en mørk og fatalistisk Mine op, som klædte ham fortryllende.

„Det er den forbandede Formue, som lægger en Af-

grund mellem Dem og mig!" mumlede han. „Hvorfor er De ikke ogsaa fattig!? Saa kunde jeg med aaben Pande og lykkelig som en Gud bede om Deres Haand!"

Jeg rystede paa Hovedet:

„Nej," sagde jeg, „det er ikke min Formue, der er i Vejen; det er dèt, at man ikke kan stole paa Dem."

„Ikke stole paa mig?" udbrød min Forelskede og sprang op: „Hvad er det dog for en Bagvadskelse!"

Han lænede sig op til Kaminen og deklamerede nogle Vers, som udmalte hans Sjæls Tilstand. Aa, han var vidunderlig, som han stod der! og hans Øjne formelig magnetiserede mig . . . .

„De er et daarligt Subjekt," sagde jeg smilende, men med nedslagne Øjne, thi jeg mærkede, at jeg begyndte at blive svag. „De er tilbedt af alle Kvinder, . . . det er for Meget til at være elsket af én."

Han smilte ogsaa. Paa Bordet ved Siden af mig stod i et Glas Vand en fuldt udsprungen Rose; han havde selv bragt mig den.

Nu tog han den og plukkede Blomsterbladene af, et for et.

„Alle for den Ene!" sagde han og pegede paa de fine, duftende Blade, der laa spredt paa Tæppet for mine Fødder.

Det kan gjerne være, at det var et meget flovt og simpelt Indfald; det kan ogsaa gjerne være, at det var barnagtigt og deklamatorisk og ovenikjøbet en Godtkjøbs-Kompliment: men hans sorte Øjne og hans Stemmeklang gjorde, at jeg følte mig ubeskrivelig rørt.

„Gaa Deres Vej!" sagde jeg ganske sagte.

Det var det Samme som at tilstaa, at jeg ikke kunde

kæmpe imod længer. Han forstod det og styrtede sig paa Knæ for mig.

„Hvad er det, De gjør?" næsten skreg jeg. „Det er jo Vanvid! Der kan komme Nogen . . . De bringer mig i Ulykke."

Alexis var en stor Gavtyv, men han var ingen Dosmer; han rejste sig øjeblikkelig, satte sig i halvt respektfuld Afstand fra mig og gav sig til at diske op med en pæn lille Tale.

Han holdt den særdeles dygtigt, takket være formodenlig megen Øvelse i at trække den frem af sin Hukommelse, hvad Øjeblik det skulde være. Den handlede om Samfundets skæbnesvangre Baand, om den Afhængighed af sit eget Tyende, man levede i, om, hvor Verden alligevel vidste En liden Tak, selv om man bøjede sig under dens meningsløse Love, om den Lykke, det var at kunne tale frit og ubevogtet af nysgjerrige Blikke . . . (her kom der en Pavse) . . . om den ubeskrivelige Salighed, der laa i at tale aabent med hinanden, at drømme sammen, at fortabe sig, som den stigende Lærke taber sig i Himmelrummet . . . (her kom der en ny og endnu længere Pavse) . . .

Jeg lyttede, vugget blideligt af denne Strøm af Ord, og fandt det Altsammen bedaarende!

Det forekom mig, at Poesien ligesom legemliggjort svævede over os og dækkede os med sine pletfri Vinger. Hvem turde vel vove at tænke Ondt under Poesiens Varetægt? Er den ikke selv ubesmittet, og luttrer den ikke Alt, hvad der voxer i dens Vingers Skygge?

Det sagde netop Grev Alexis mig, og jeg lyttede betagen og henrykt — henrykt især, fordi jeg ikke var nødt til at svare: thi jeg havde ikke været Menneske for at faa et Ord frem

Saa skiftede han pludselig Emne og gav sig til at tale om Kavkasus. Nutildags sælger Kjøbmændene paa „Perspektivet" ægte indførte Snurrepiberier og Vaaben, og man kan for en Sum Penge skabe sig en Emirs Paradis. Men dengang var Kavkasus endnu omgiven af hele Nyhedens Glands. Adskillige Officerer havde bragt Kuriositeter med hjem derfra, og alle skjønne Damers Drøm gik ud paa at komme til at eje et eller andet Klædningsstykke eller Smykke fra hint Geværskuddenes og Rosenduftens Eden.

„Ja, gid jeg kunde leve med Dem i Kavkasus!" sagde Alexis: „med Dem, der er saa smuk og saa ædel og saa modig! . . . (Jeg var aldeles ikke modig, men det vidste han nu ikke!) . . . Midt inde mellem Bjergene, skjult i en skyggefuld Dal med ældgamle Ege, skulde vi bo lykkelige, glemmende Alt og glemte af Alle! Jeg skulde brede for Deres Fødder de blødeste Tæpper . . . (han sparkede ringeagtende hen ad et udmærket fløjlsblødt Aubussons-Tæppe, der havde kostet mig femten Kroner pr. Alen; og jeg fandt — naturligvis — Persiens Tæpper langt dejligere!) . . . jeg skulde folde ud for Dem Orientens brocherede Silketøjer, og Rav-Smykker og kostelige Perler skulde glide mellem Deres Dronninge-Hænder . . . Apropos," afbrød han sig selv og vendte sig om til mig: „véd De, at jeg har bragt med derovrefra Montering til næsten et helt Palads?"

Man havde nok fortalt mig om Grev Alexis' tcherkessiske Boudoir; men Ejeren af dette Boudoir interesserede mig saa stærkt, at min Nysgjerrighed ikke havde faaet Tid til at fæste sig ved, hvad der tilhørte ham.

„Ja jeg har hørt Tale derom," sagde jeg adspredt.

Han gav sig til at opregne sine Rigdomme for mig,

til at lade spille for min Fantasi alle de fremmede og fortryllende Gjenstande, hvormed hans Lejlighed var udstyret, — og da han mærkede, at hans Beskrivelser havde gjort mig lækkersulten, sagde han med et Suk:

„Men hvad nytter det at tale derom? Man maa se det."

Uvilkaarlig undslap der ogsaa mig et Suk: det var formodenlig et Ekko af hans.

„Men, Fyrstinde," udbrød min Helt pludselig, som om han vaagnede af en Drøm: „hvorfor kommer De ikke hen og ser det?"

„Hr. Greve!" svarede jeg krænket, . . . men i mit stille Sind hemmelig fristet af Indbydelsen.

„I al mulig Tugt og Ære!" svarede han med den mest jesuitiske Mine af Verden. „Jeg er altid ude om Dagen . . . hvis De vil værdige min tarvelige Lejlighed et Blik, kan De være sikker paa, at den, der bebor Lejligheden, vil ikke saare Deres Øjne ved sin Nærværelse."

„Ja men," indvendte jeg, betagen af dæmonisk Nysgjerrighed og tillige, maa jeg tilstaa, af en brændende Attraa efter at komme til at se, hvorledes denne forføreriske Dødelige boede, — „saadant et Skridt vilde kompromittere mig . . ."

„De behøver jo ikke at komme ved højlys Dag," afbrød min Frister mig. „Tag derhen en Aften, henad Kl. Otte, naar det er blevet mørkt! fra Porten fører en Trappe lige op i mit Kabinet, ikke engang Portneren vil faa Dem at se. Og mit Tyende faar heller Intet at vide: denne lille Nøgle lukker op . . ."

Han viste mig en Nøgle . . . ak, Du min Gud! saadan en Nøgle! ikke større end en Uhrnøgle, af ciseleret Guld, besat med Rubiner. Den Nøgle kunde have bragt

en Helgeninde til Fald, saa meget Vidunderligt forjættede den . . . Nu lagde han den paa Bordet foran mig; jeg tav haardnakket.

„Hvad Dag?" spurgte han ganske sagte.

Jeg skød Nøglen fra mig:

„Nej, Grev Alexis, jeg kommer ikke."

„Jeg spurgte om, hvad Dag De vilde komme, for at jeg kan sørge for at være ude . . . jeg har jo lovet Dem, at De skal ikke faa mig at se."

Naa og — vist og sandt er det, at fem Minuter efter var jeg ene og sad med Nøglen i Haanden og havde lovet at komme næste Dags Aften.

Jeg forbigaar i Tavshed mine Samvittighedsnag, min Uro, alle de Beslutninger, som jeg tog og atter frafaldt. To og tredive Gange svor jeg højt og dyrt paa, at jeg vilde ikke gaa derhen, — men tre og tredive Gange tænkte jeg saa atter, at jeg løb jo ingen Risiko, og at jeg turde da stole paa en Mands Æresord. Nysgjerrigheden sejrede med én Stemmes Majoritet; dermed skal forresten ikke være benægtet, at den jo vilde have sejret, hvordan det saa end var gaaet.

Næste Dags Aften listede jeg mig under et fortræffeligt Paaskud — ja jeg havde da ogsaa været fjorten Timer om at hitte paa det — listede jeg mig som sagt til Fods om i den tilstødende Gade, hvor Grev Alexis boede, og naaede lykkeligt og vel ind i det paagjældende Steds Vognport.

Dengang forekom hin Vognport mig yderst mystisk og besynderlig. Senere har jeg overtydet mig om, at den i ingensomhelst Henseende udmærkede sig fremfor andre Vognporte; men De kan tænke Dem, det var første Gang i mit Liv, jeg var inde i en saadan! Hidindtil havde jeg ikke

vidst Andet om den Slags Porte, end at de var et Sted, hvorfra den aabne Vogn eller Kaleschevognen med Heste for kom rullende ud og kjørte hen foran Gadedøren og tog En paa. Allerede det lille Træk kan sige Dem, hvad for et Stykke Menneske jeg var paa det Tidspunkt: Enke og Moder og alligevel mere ukjendt med Livet end et tre Aars Barn!

Jeg kom altsaa som sagt ind i Porten, jeg gik op ad tre Trapper (Ingen saae mig; der var ikke en Sjæl i Gaarden — rimeligvis efter Ordre, har jeg senere tænkt mig), jeg stak — unægtelig en Smule skjælvende — Nøglen ind i Nøglehullet, og . . . jeg traadte ind.

Et ganske lille Forværelse, oplyst af en Lampe med kulørt Kuppel og fuldt af Spejle i mørke Rammer, tilbød mig sin bedøvende Gjæstfrihed: overalt Blomster, Halvlys, tung og indelukket Luft . . . Jeg lyttede . . . ikke en Lyd. Den Stilhed beroligede mig. Jeg lod min Pelts-værks Kaabe glide af mig, og aabnede en Dør.

Grev Alexis havde ikke sagt Usandt: hans Kabinet var et rent Vidunder.

Strax det første Blik mættede mig med det Ind-tryk af fuldstændig Tilfredshed som man gribes af, naar Ens Skjønhedssands ikke véd Mere at ønske sig. Den fine og diskrete Vellugt, som slog En imøde endog fra Betrækkene, fyldte En med Velbehag uden at beruse; de smagfuldt fordelte Lamper lod Intet ligge i Skyage og blændede eller skjar En paa den anden Side intet Steds i Øjnene; straalende og mørkere Gjenstande var stillet sammen med uforlignelig æsthetisk Smag, — og hvor her saa var fuldt op af fortryllende Sager! Dèt maatte man lade Grev Alexis: han var en komplet Hexemester.

Jeg rørte ved alle Skrinene, aabnede alle Skufferne,

prøvede alle Smykkerne, og fik endelig Øje paa en bag en prægtig Portiére skjult Dør, som formodenlig førte ind til den bagved liggende Del af Lejligheden. Jeg kiggede gjennem Nøglehullet . . . Nøglen sad i udvendig og var drejet om. Saa gav jeg mig aanske ugenert og uden Spor af Undseelse til at lytte, og jeg hørte nogle Ord, som blev sagt af et eller andet Tyende:

„Se nu at komme afsted! Greven er her inden ti Minuter."

En Lyd, som om En listede bort paa Tæerne, . . . saa blev Alt stille igjen!

Jeg trak mig forsigtigt tilbage til en Sofa, som stod i den modsatte Ende af Værelset, og satte mig til at gruble.

„Naar Greven kommer hjem, hvorfor skynder Du Dig saa ikke herfra?" spurgte den nogenlunde fornuftige Del af mine Tanker mig.

Ja, hvorfor ikke? Den anden Del vilde havt meget ondt ved at svare derpaa — eller i al Fald ved at svare nogetsomhelst Passende. Hvad Andet var i Virkeligheden Grunden til, at jeg ikke skyndte mig bort, end dèt, at jeg var forelsket i Grev Alexis, og at jeg aabenbart var gaaet herhen kun for at faa ham at se? Men det var mig umuligt i det Øjeblik at tilstaa for mig selv, at saaledes forholdt det sig.

Ærlig talt, hvad var dette Trylle-Rige uden dets Troldmand? Hvad brød jeg mig om alle disse Skrin og Røgelsekar, naar ikke Grev Alexis' sorte Øjne var der og hans hvide Tænder? Hans Stemme, hans Blik indjog mig en vellystfuld Gysen, som jeg gav mig hen i blindt og uden at ville forstaa dens Farer. Det var den, jeg ubevidst havde søgt, da jeg gik herhen, og ikke Til-

fredsstillelse af en dagligdags Nysgjerrighed, som jeg jo ligesaa godt kunde faa stillet i et Museum eller hos den første den bedste større Kunsthandler.

„Naa ja ja," sagde jeg endelig til mig selv, efter at jeg et Øjeblik havde søgt allehaande Udflugter: „det er sandt . . . jeg har Lyst til at blive her. Naar Alt kommer til Alt, er jeg ung og min egen Herre og skader i det Højeste kun mig selv. Hvis jeg føler Trang til at leve en Stund efter mit eget istedetfor efter Verdens Hoved, saa har jeg da frie Hænder til at handle, som jeg vil."

Jeg rejste mig med en resolut Mine og gik en to, tre Gange hurtigt op og ned ad Gulvet. Gulvtæppet her var fra Persien, men mit eget var rigtignok meget smukkere og finere. Det brogede Mønster, som ved første Øjekast havde forekommet mig saa pikant og ejendommeligt, fandt jeg nu kun fantastisk og uregelmæssigt: jeg foretrak aldeles afgjort Aubussons Blomster — de dejlige udspiungne Roser, de elegante Liljer, de røde Pæoner . . . Denne Erindring fra det civiliserede Europa førte mig ind i en mindre romantisk Tankegang.

Mit eget Hjem syntes mig i dette Øjeblik fortryllende; men Tanken om min Svigermoder, den Utaaleligste af alle Fyrstinder og Svigermødre, kastede mig atter ud paa Fantasiens aabne Hav . . . Mit eget Hjem gjæstedes yderst jævnligt af Fyrstinden.

„Ligemeget!" tænkte jeg: „jeg vil nyde Livet engang! Nu i dette Øjeblik klæder Damerne sig paa til Bal, og de tager afsted for at høre paa Trivialiteter og for at dandse Kvadriller . . . Her idetmindste . . ."

Et lille Repetéruhr slog halv Ni. Dets Klang lignede paa en Prik et lille Rejseuhrs, som jeg havde faaet forærende for tre Aar siden.

Dengang min Søn blev født nemlig! Min Mand, som ikke mere vidste, hvad han skulde finde paa for at glæde mig (for han forkjælede mig rædsomt, min stakkels Mand!), havde forskrevet fra Paris det lille fingerhøje Uhr i et Fløjlsskrin. Det var en kostbar Sjeldenhed, og som fra hint Øjeblik havde talt Timerne ved min Drengs Vugge. Netop Klokken halv Ni plejede jeg at give ham Godnat-Kysset i hans lille Seng; han vidste saa godt Besked, at saasnart han hørte Klokken slaa, begyndte han at kalde: „Mama! Mama!" Hvis jeg saa ikke var inde i Stuen, gik Ammen ud og hentede mig: min lille Kjæledægge fik sit Kys, og lige strax efter faldt han i Søvn, aldeles som om en Fé havde berørt ham med sin Tryllestav.

Den Aften havde jeg ikke set til ham, før jeg gik ud. Ellers, naar jeg skulde i Theatret eller jeg var bedt til Middag et Steds, passede jeg altid omhyggeligt at kysse ham, før jeg tog afsted, og at forklare ham, hvorfor jeg gik min Vej. Takket være den Forholdsregel og noget Slikkeri, som holdtes i Reserve til det Øjeblik, da Klokken slog, plejede min Dreng at falde i Søvn uden at gjøre videre Ophævelser.

Men i Aften havde jeg som sagt ikke faaet kysset ham; hvad skulde jeg vel ogsaa have fortalt ham for en Historie? Jeg havde sagt til Tjenestefolkene, at jeg gik til Aftengudstjeneste i den nærliggende Kirke: Tjenestefolk behøver man da virkelig ikke at tage det saa nøje med, og desuden . . . hvem falder paa at gjøre dem Regnskab for Alt, hvad man foretager sig? . . . Men min Søn — det var noget helt Andet. Uden at gjøre mig selv Rede derfor havde jeg en Følelse af, at det vilde være mig pinligt at lyve for mit Barn og at høre den lille Fyr gjentage de Ord, som han plejede at sige til mig, naar

jeg gik i Kirke: „Hils saa rare Gud fra mig!“ Den Hilsen, som han havde lært sig efter en eller anden voxen Person, udgjorde alle hans Omgivelsers store Fryd. Og det lille Pus repeterede den tappert for at faa os Andre til at le.

Jeg følte bittre Samvittighedsnag ved Tanken om min Søn, som uden Tvivl laa og kaldte paa mig: der var intet Slikkeri holdt i Reserve og heller intet Godnatkys til at sove paa! Havde da virkelig denne Grev Alexis med sine sorte Øjne kunnet bringe mig til at glemme min egen lille Dreng?

Det gøs i mig, da jeg maatte tilstaa for mig selv, at siden den foregaaende Dags Aften havde jeg ganske rigtig slet ikke bekymret mig om Barnet. Ja mer endnu, — da den Lille kom hjem fra sin Spadseretur, havde jeg ikke som ellers havt ham inde hos mig . . . Stod jeg paa Nippet til at glemme, at jeg var Moder? . . . Og for hvad glemte jeg det saa? For et Par sorte Øjne og en Smule Pathos!

En Vogn holdt ude foran Trappen, satte En af, og rumlede derefter ind i Vognporten med et forfærdeligt Spektakel, som fik alle de smaa Nipsgjenstande rundt omkring mig til at ryste. Det var Greven, som kom hjem.

„Men han havde jo lovet Dig, at Du skulde faa Lov at være ene!“ formelig skreg det inden i mig. „Det er jo infamt . . . et foragteligt Brud paa Tro og Love! Og hvad vilde han tro om Dig, hvis han traf Dig her?“

Fodtrin nærmede sig Døren ind til Kabinettet, et Par Sporer klirrede, Nøglen peb i Laasen . . . Jeg foer ind i den lille Forstue, kastede min Kaabe løst over Skuldrene og skyndte mig ned ad Trappen. Jeg gav mig ikke Tid til Andet end til at dreje Nøglen to Gange

om i Laasen — den kostelige Nøgle, som jeg omhyggeligt tog med mig.

Fem Minuter efter var jeg — en Smule forpustet — i mit Hjem. Det Første, jeg gjorde, var at skynde mig ind til min lille Dreng: han sad, strunk og alvorlig, over Ende i Sengen og var just ifærd med at forklare sin Amme, at „han lagde sig ikke til at sove, før han havde kysset Mama, og det var meget stygt af hende at drille ham saadan!"

Da han fik Øje paa mig, strakte han Armene ud imod mig og sagde til den noget betuttede Amme:

„Der kan Du se, hvad jeg sagde, at hun kom nok!"

Saa fik han sit Kys, lagde sit lille Hoved ned paa Puden, lukkede sine smaa Øjne og Hænder, — og faldt i Søvn.

Jeg havde neppe nok faaet Tid til at klæde mig om, — saa hørte jeg en Vogn holde udenfor min Gadedør. I en Fart satte jeg mig tilrette paa min vante Plads og gav Ordre til, at Theen skulde serveres.

Grev Alexis traadte ind, med Haaret strittende op, et fatalistisk Udtryk i Ansigtet og Øjnene formelig tindrende af Ømhed.

„Naa, Gud være lovet, at jeg træffer Dem levende!" udbrød han.

Hans Ord, hans Stemmeklang, hans Mine — kort sagt det Altsammen forekom mig falsk som en Regnepenge.

„Hvorfor i al Verden skulde De ikke træffe mig levende, bedste Greve?" spurgte jeg i den roligste Tone af Verden.

Det, at jeg var saa sikker, gjorde ham en Smule usikker.

„Jo jeg tænkte . . ." sagde han . . . „Men De har

været der, kjære Maria, ikke sandt . . . De har været der . . . De har værdigedes . . .?"

Jeg saae ufravendt paa ham, og takket være jeg véd ikke selv hvilket Mirakel: — i dette Øjeblik saae jeg kun en Skuespiller i ham, . . . og det endda ingen overvættes god Skuespiller.

„Været? hvor? hvad mener De . . .?"

Han stirrede aldeles befippet og forvirret paa mig. Jeg kunde ikke bare mig for at smile.

„De glemte igaar denne lille Tingest her paa Bordet," sagde jeg og skød hans Nøgle hen til ham: — „den er vist kostbar. . . . Men saa tag den dog!"

Aldeles maalløs tog Grev Alexis Nøglen og stak den, stadig uden at sige Noget, ned i sin Vestelomme. Tjeneren kom ind med Theen paa en Bakke og præsenterede først ham et Glas.

„Nej mange Tak," sagde han: „jeg har desværre ikke Tid . . . jea venter Nogen hjemme . . ."

Og han skyndte sig bort.

Naar jeg nu tænker tilbage paa det, kan jeg ikke dy mig for at smile; men den Aften græd jeg mine modige Taarer, jeg hulkede af Raseri ved Tanken om, at jeg kunde have styrtet mig selv i Ulykke for den Nars Skyld.

Og hvad havde saa ført mig saa vidt? . . . nogle Tæpper fra Østerland og en Smule Galimathias

Ak ja, man siger jo, at Børnene har deres gode Engel; jeg skulde næsten fristes til at tro, at Fusentasterne ogsaa har deres . . . Men det er maaske, ret beset, en og den samme.

Fødselen i Kulnia.

Vi rejste saa hurtigt vi kunde gjennem Polen. Der var Forretnings-Anliggender, som nødte os til at skynde os; og desuden frembyder det næsten fuldstændig flade, sumpede og usunde Land, som breder sig mellem Minsk og den bothniske Bugt, ingen af den Slags Tillokkelser, der frister en Rejsende til at gjøre Ophold. Den ene Landsby eller Flække fulgte efter den anden langs Vejen, som lod til aldrig at skulle faa Ende: og de lignede hinanden paa en Prik, der var ikke anden Forskjel paa dem, end at de havde snart fler, snart færre Huse og Hytter samt Kirker i skiftende Antal og af skiftende Størrelse. Jeg maa med Skam at sige bekjende, at Synet af Poststationerne var det Eneste, som voldte os en Smule Glæde; og med den havde Hensyn til det Malerske Intetsomhelst at skaffe.

Saasnart man har Hastværk, indtræffer der jo altid strax de tusend kjedelige Forhindringer og filtrer sig ind i hinanden. Ja — ret betænkt indtræffer den Slags Hindringer vel overalt, ogsaa naar man har Tiden for sig og tager det med Ro; Sagen er blot, at saa lægger man ikke Mærke til dem . . . Ved denne Lejlighed lod

vi dog virkelig til at blive formelig forfulgt af en ond Aand. Ved hvert andet Bedested var der ingen friske Postheste at opdrive, og vi var saa nødt til at blive siddende og vente stundom en Time, men stundom ogsaa en halv Dag . . . Naa, Sagen lader sig simpelthen forklare ved, at den Vej, vi havde valgt at rejse, kun var lidet befærdet til Dagligbrug.

En Dag havde vi dog, ubegribeligt nok, været saa omtrent helt fri for Ærgrelser og Forsinkelser. — „Men Du skal se," sagde jeg leende til min Rejsekammerat: „vi oplever nok endnu et eller andet Forskrækkeligt; for ellers vilde da vor onde Aand umuligt kunne være tilfreds med sit Dagværk."

Jeg havde neppe faaet talt ud, før Postillonen vendte sig halvt om paa Sædet og pegede med Enden af sin Pidsk over mod den lille Flække, som vi nærmede os til. — „Der er Ildebrand derovre!" sagde han flegmatisk.

I Virkeligheden viste der sig, nede i Horisonten og lige i Nærheden af os, et rosenrødt Skjær, som brød sig mod hint Aftenens fine, lidt grønladne Natteblaa, der er saa ejendommeligt for Nordens Lande. Flækkens utydeligt takkede Skyggeomrids aftegnede sig paa den røde Grund, hvorfra tykke Røghvirvler væltede op; og den russiske Kirkes Blik-Kuppel kastede Skjæret af Flammerne tilbage som et daarligt folieret Spejl.

„Hvad hedder den Flække?" spurgte jeg Postillonen, som just havde givet Hestene et ordenligt Rap med Pidsken.

„Det er Rudnia," sagde han: „Byen Rudnia."

Enhver russisk eller polsk Bonde kalder en tre, fire Huse for en By, saasnart de ligger omkring en Kirke.

Og Rudnia havde hele to Kirker, hvoraf den ene var katholsk.

* * *

Hestene, der havde faaet en saa alvorlig Opstrammer, førte os i en Fart hen til en af disse store, hvid-, rød- og sortspættede Bomme, som dengang spærrede Indkjørslen til alle Byer. En Bommand i fedtet Uniform kom ud og tog mod de befalede Bompenge; da dèt var sket, raabte han nogle uforstaaelige Ord, og Bommen, der løb tvers over Vejen, gik til Vejrs og stillede sig paa skraa i Luften. Den Slags meget primitive Bomme træffer man endnu paa en hel Del „Kongeveje" i Rusland, uagtet Staten har indfriet de talrige Bompenge-Servituter, hvormed Landevejene tidligere var belemrede. Postillonen skyndte paa Hestene, som forresten ikke ønskede Noget heller end hurtigt at komme i Stald, og vi rullede i Galop gjennem en to, tre, yderst snavsede og elendigt brolagte Gader.

En myldrende Skare styrtede afsted i samme Retning, som vi kjørte, nemlig hen imod Brandstedet, og vi var just ikke saa farligt langt endda fra at kjøre en halv Snes over af de Jøder, som foer afsted med opskjørtede Kitler og under skrigende Véraab.

„Det er en Jødes Hus, der brænder," sagde Postillonen, som blev ved at skynde paa Hestene.

„Hvor véd Du det fra?" spurgte min Rejsefælle.

„Jo, for her stinker af Smørelse," svarede Fyren og grinte, saa han var nær ved at sprække.

I det Samme svingede Kaleschen med Lynets Fart om et Hjørne, saa vi var lige ved at vælte, og holdt udenfor Posthuset.

Det var ganske rigtigt en jødisk Slagters Træhus, der brændte; det laa lige foran os, paa den anden Side af Torvet. Den stakkels Djævels Trosfæller var i Færd med at kaste hans Indbo ud ad Vinduerne paa Husets Forside; Ilden var nemlig opstaaet i de bagest liggende Rum. Facaden var endnu blot sort, men det var den kulsorte Farve, som gaar lige forud for Luerne. Nogle blaalige Røghvirvler piblede hist og her op gjennem Taget og varslede om det altomfattende Flammehav, der om kort Tid maatte vælte frem.

Min Rejsefælle sørgede for, at vi fik andre Heste og at vore Pas blev viserede, hvorimod jeg blev staaende ude paa Posthusets Trappe; den laa nogle Fod højere end Pladsen, og jeg havde saaledes et udmærket Overblik.

En Ildebrand er ikke noget Ualmindeligt i Polen. Men naar det er en Jødes Hus, der brænder, indfinder kun Jøderne sig og søger at redde. Katholikerne rører sig ikke af Pletten, de ser til og føler maaske i deres stille Sind en vis Tilfredsstillelse ved at iagttage, hvorledes Abrahams Sønners „uretfærdigt erhvervede" Gods gaar op i Luer . . . Denne Mangel paa Humanitet forklares, om den end ikke undskyldes, ved den Omstændighed, at de gridske Israeliter, takket være deres Handels-Talent, har lagt Beslag paa Broderparten af den i Reglen fattige Landbefolknings Indtægter, og at de gjennem det herskende Aagersystem yderligere forvandler Befolkningens Fattigdom til ren og skjær Elendighed.

Slagterens Kone og Børn, der sad midt ude paa Torvet, fyldte Luften med deres gjennemtrængende Klageraab. Nogle Hunde gjøede. Hestene, der var spændt fra vor Vogn, rystede deres bjældebehængte Halskobler, og samtidig spændte man Klokkespil paa de Heste, der skulde

sættes i Stedet for dem. Det Altsammen blev til et ubeskriveligt Virvar af Lyde, hvor Skrigene og Bjældernes Raslen dominerede. Jeg holdt mig for Ørene.

Paa éngang saae jeg de Jøder, der var beskæftiget med at redde Indboet, fare ud af Huset, dels gjennem Vinduerne og dels ad Døren. En hvid Røgbølge væltede sig gjennem Værelset, de lige havde forladt, og et rødligt Skjær kom ligesom sivende frem helt henne i Baggrunden. Væggen ind til det tilstødende Rum havde fænget.

Der blev pludselig forholdsvis stille. Den Slags Øjeblik har altid noget Højtideligt ved sig.

„Naa, nu brænder det skam godt!" sagde roligt lige ved Siden af mig en kæmpemæssig Kosak, der var iført den graa Soldaterkappe.

Jeg saae op paa ham . . . Han stod nok saa sindigt og suttede paa en lille kort Weichseltræs Pibe. Han slingrede saa smaat med Armene og betragtede Ildebranden med utilsløret Tilfredsstillelse; den Maade, hvorpaa han i Et væk blinkede med Øjnene, tydede imidlertid paa, at han havde faaet et Par Glas Brændevin for Meget.

„Ve mig! Ve mig!" lød Slagterens Stemme. Han stod midt ude paa Torvet og stirrede bestyrtet paa sin klynkende Familie. Saa rev han sig i Haaret, og hans smaa Spytkrøller formelig dandsede frem og tilbage under hans voldsomme Bevægelser.

„Ve os!" gjentog alle Jøderne i Kor.

„Jeg har glemt min gamle Moder!" skreg den Ulykkelige.

Polakkerne besvarede hans Skrig med en Skogger-Latter.

„Jeg troede, hun var hos Jer," sagde han til sin

Kone, der var faret op med sin Spæde i Armen, og saae forvildet frem for sig.

„Hvor er hun?" raabte man til ham.

Han pegede med en fortvivlet Gestus hen mod Huset og tildækkede saa Ansigtet med en Flig af sin Kappe.

Polakkerne holdt op at le: selv om det var en Jøde, der var Tale om, saa var det dog altid en Kvinde!

„Hun er i Kammeret til Venstre . . . Ilden er ikke naaet derind endnu!" sagde han. „Frels hende, mine Venner, frels hende!" tilføjede han med en Stemme, der var paa Nippet til at kvæles af Angst.

De af hans Venner, der hidtil havde hjulpet ham, saae først paa Flammerne, vexlede saa et Blik indbyrdes — og tav.

„Gaa selv derind, Du!" raabte en Gadedreng inde i Sværmen.

„Jeg giver Halvdelen af Alt, hvad jeg ejer, til Den, som frelser hende!" skreg Slagteren og vred sine Hænder. „Ja, jeg giver det Halve . . . Halvdelen af Alt, hvad jeg ejer," gjentog han indtrængende: „frels den stakkels gamle Kone, mine Venner! frels hende, høje Herrer!"

De sidste Ord havde han henvendt til Polakkerne. Men Ingen af dem rørte sig af Pletten. Min Nabo, den kæmpestore Kosak, gjorde et Skridt fremad, betænkte sig, men gik sluttelig, en Smule dinglende, frem og stillede sig op lige foran Slagteren.

„Ingen Sludder, Du!" sagde han, stadig med Piben i Munden. „Hvor Meget vil Du give En for at kravle ind i det derhenne . . .?" — Og han pegede paa Huset, som nu var næsten fuldstændig omspændt af Luerne.

„Fem Sølvrubler, bedste Ven, fem Sølvrubler! I den levende Guds Navn, jeg giver fem Sølvrubler."

„Hum, det skal man just ikke blive fed af!" sagde Kosakken. „Naa, men lad gaa, vi har jo ikke Stunder til at prutte . . . I har hørt paa det, alle I Andre," tilføjede han højt: „han har budt fem Sølvrubler!"

En bekræftende Mumlen lød fra Hoben.

„Men Du skal bringe hende med ud!" sagde Jøden og klamrede sig fast til Soldatens Ærme: „ellers giver jeg ikke en Hvid."

„Dit Kjødhoved!" brummede Kosakken: „det er ikke for min Fornøjelse, jeg tager mig en Spadseretur derind. Hvor har Du hende, det gamle Familiestykke?"

„Hun er i Kamret til Venstre . . ., i Sengen, der staar henne i Krogen."

„Vel!" gryntede Russeren. „I Guds Navn da!" raabte han med skingrende Stemme, — og han satte med et Spring op paa Trappen

Hele Rudnias Befolkning holdt Vejret . . . Kosakken gjorde Korsets Tegn og forsvandt i Røgskyerne.

„Nu er der spændt for!" sagde i det Samme vor Postillon og klattrede op paa Bukken.

„Vent et Øjeblik!" næsten hviskede jeg.

Min Rejsefælle var kommet hen til mig og ventede, som alle Andre, spændt paa Dramaets Slutning.

* * *

Kosakken kom frem igjen, med brændende Klæder, men paa Armene bar han den halvt besvimede gamle Jødinde. Og han havde endnu stadig Piben i Munden.

Jublende Bifald hilste ham.

„Her har Du din Gamle!" sagde han til Jøden.

I det Samme lød der ligesom et Knald, og Luerne

slog op om Huset paa alle Ender og Kanter. Men deraf tog nu Ingen Spor af Notits. Alles Blik var fæstet paa Kosakken.

„Naa," sagde han: „lad mig saa faa mine Penge!"

„Hvad?" stammede Jøden: „allerede? Vent dog, til jeg faar bragt min Familie i Sikkerhed . . ."

„Ingen Sludder, Du!" brummede Kosakken truende (det lod til at være hans Yndlingsudtryk). — „Kom med Pengene . . . eller jeg . . ."

Af gammel ængstelig Vane holdt Slagteren Armen op for Ansigtet. Men Kosakken tænkte ikke paa at slaa; han stirrede blot paa ham med et Blik, der blev mer og mere forbittret. Forblindet af sin Gjerrighed lagde Jøden imidlertid ikke Mærke dertil: han trak umaadelig sendrægtigt en fedtet Tegnebog frem af sin Brystlomme, lukkede den sukkende op, rodede et Par Gange frem og tilbage i den, og fik endelig fat i en krøllet Papirslap, som han rakte Kosakken . . . Taget styrtede sammen og slyngede op i Luften et Neg af Gnister, hvoraf enkelte sprang helt over til os. Der blev ligesaa lyst paa Torvet som ved højlys Dag.

„Hvad?! en Rubel?!" skreg Kosakken og slængte Piben fra sig: „en Rubel for at have sat mit Liv paa Spil . . . en Rubel?! Din forbandede Hund . . . saa gaar jeg heller derind igjen for slet Ingenting!"

Og han greb den ulykkelige gamle Kone, og før Nogen anede, hvad han havde i Sinde, var han styrtet hen mod Huset. Trappen brændte ikke endnu; han sprang med samt sin Byrde op paa den, -- og slyngede Jødinden ind i Luerne! Saa vendte han sig om mod Hoben:

„En Rubel?!" skreg han: „saa! nu kan Du

selv hente din Moder for Ingenting, din Tyveknegt! din Hundetamp . . .!"

Den rædselslagne Hob stod tavs som en Mur . . . Jeg sprang op i Vognen, og min Rejsefælle skyndte sig bag efter mig.

„Kjør til! alt hvad Remmer og Tøj kan holde!" raabte jeg til Postillonen, . . . jeg følte, at jeg kunde ikke holde ud at se Mere.

I det Øjeblik, Vognen satte sig i Bevægelse, styrtede en Del af Facaden ned og spærrede Soldaten Tilbagevejen til Torvet. Hans høje Skikkelse aftegnede sig som en sort Skygge mod den flammende Baggrund. Han tog Tilløb og vilde sætte over Ilden; men ligesom han skulde til at springe, ramtes han af en Bjælke i Hovedet og styrtede om . . .

„Kjør! kjør!" skreg jeg til Postillonen og dunkede ham i Ryggen for at give mine Ord større Eftertryk.

Han satte Hestene i Galop. Skaren veg mekanisk til Side, og faa Sekunder efter var vi ude paa aaben Mark . . .

Men jeg kunde ikke sove de første otte Dage derefter.

Lebedka.

Sergej Manurov var en vældig Jæger for Vorherre, og det først og fremmest af Lyst, men dernæst ogsaa af Vane. Naar man bor hele Aaret ude paa Landet og man kan gaa paa Jagt paa sine egne Jorder, uden at spørge Nogen om Forlov eller lade sig sige af Nogen, vilde det da ogsaa være meget dumt, om man gav Afkald paa den for en Mand saa at sige eneste værdige Adspredelse, som det ensomme Liv derude byder En.

Sergej var ligeledes en ivrig Heste-Liebhaver. For mange Herrens Aar siden havde hans Forfædre grundet et Stutteri, hvorfra Omegnens Proprietærer fik baade Beskelere og Følhopper. Der var ikke overdreven mange Dyr i Stutteriet, men de, der var, kunde have taget det op med de smukkeste Exemplarer. Og delt mellem Interesserne for dem og for sin Bøsse førte Sergej en tilfreds og lykkelig Tilværelse.

Vil man gaa paa Jagt, har man imidlertid ikke nok i en Bøsse, man maa ogsaa have Hunde. Sergej holdt følgelig et Kobbel, — men ikke et halsende og støjende Kobbel, som han kunde paradere med, nej, det var en udsøgt Samling fortræffeligt dresserede Dyr, som var flinke

til — enten i Forening eller hver for sig, alt efter deres forskjellige Anlæg — at jage Ræve, Bjørne, Harer og Fuglevildt. Hundestalden blev holdt i ypperlig Stand, Hvalpene, der kom, passedes omhyggeligt, og der blev ikke solgt et eneste Dyr. „En Hund er et altfor trofast Væsen, til at den kan betales med Penge," plejede Sergej at sige. Men han gav nok undertiden en Hund bort, . . . thi han var ikke paaholden af sig.

Dronningen i Hundestalden, og for den Sags Skyld ogsaa i Huset, var Lebedka, en stor siberisk Vindspiller med sølvhvidt Skind, uden en eneste Plet, og med dejlige silkebløde Haar ligesom en Angoraged. Lebedka var saa stor, at naar hun satte sig paa sin Bag, ragede hele hendes Svanehals og hendes lange fine Hoved op over Bordet. Sad hendes Herre og spiste til Middag og lod til at have glemt hende, kunde hun, bare hun løftede Snuden en Smule, naae at slikke ham paa Halsen og derved minde ham om sin Nærværelse. Hun fik saa det lille Stykke Hvedebrød, som var hendes Ønskers Maal og som var det eneste Slikkeri, Manurov tilstod hende.

Navnet Lebedka betyder „Svane", og Hundens yndefulde Bevægelser gjorde den fortjent til det Navn. Naar den strøg afsted efter en Hare, dannede de fire udstrakte Ben én (neppe nok bølgende) Linie med Kroppen; og den var saa let, at den saa at sige ikke efterlod Spor i den løse Jord. Hvad Skikkelighed angaar havde den ikke sin Lige; og den lystrede saa blindt, at den trodsede sit Instinkt og slog ud af Sporet, saasnart dens Herre fløjtede, medens en Fremmed kunde skraale op, saa højt han vilde, uden at den blot saameget som spidsede Øren.

Lebedka var halvfjerde Aar gammel. I den Alder har en Hund viist, hvad den duer til. Det smukke Dyr

her havde godtgjort, at det var komplet, — i den Grad komplet, at det kun havde taalt til Ægtefælle den smukkeste og hvideste Vindspiller, der fandtes i Koblet, . . . ogsaa en prægtig og næsten ligesaa sjelden Hund, men som dog havde en graa Plet ved Øret og holdt sig mindre ulastelig paa Jagten. Sergej havde følgelig de hundrede Gange nægtet at skille sig ved sin Lebedka. Den eneste Gang, den havde faaet Hvalpe, havde han foræret dem bort — thi, som sagt, han var ikke paaholden af sig! — men han vilde ikke have den drægtig oftere, af Frygt for at det skulde strabadsere den. Den var jo saa kjøn og saa hvid og saa blid! Den travede om i Huset med en Herskerindes majestætiske Mine, som véd, at Alt tilhører hende. Om Dagen lagde den sig ved sin Herres Fødder eller bag hans Stol, om Natten sov den paa en Maatte ved Fodenden af hans Seng: og til hvad Klokkeslet han end vaagnede, mødte han Blikket fra dens brune Øjne, der var dybe og milde som en Tscherkesserindes, men tillige havde et Udtryk af Forstand og Godhed, som ikke er ejendommeligt for det menneskelige Blik.

En vis Proprietær der paa Egnen ved Navn Marsin havde gaaet hen og forgabet sig i Lebedka. Han havde set den paa Jagten og vidste, hvad den var værd. Desuden ejede han selv en staalgraa Vindspiller og vilde absolut have Racen bevaret: og ene Lebedka forekom ham værdig til at forplante hans Vindspiller-Dynasti.

Men da han snakkede om Sagen til Manurov, fik han kun ringe Opmuntring. — „Nej, Lebedka bliver hos mig," sagde den unge Mand; „det gjør mig ondt, at jeg skal nægte Dig det, men jeg skiller mig ikke ved hende. Du kan vælge blandt mine andre Vindspillere hvad for

en, Du har Lyst til, og den skal Du med Fornøjelse faa; men Lebedka bliver hos mig."

Marsin lod sig ikke skræmme ved hans Afslag. Han hørte til det Slags Mennesker, som ofte opnaar ved Paatrængenhed, hvad Folk egenlig nødig vil tilstaa dem. Følgelig kom han tilbage til sit Plageri. — „Jeg forlanger ikke, Du skal forære mig den," sagde han et Par Uger efter, „men sælg mig den, . . . jeg giver Dig femhundrede Sølvrubler*) for den."

„Jeg handler ikke med Hunde," svarede Sergej, „og Lebedka er desuden meget mer værd end femhundrede Rubler. Du kan tage i min Stald hvad for en Tævehund, Du ellers vil, har jeg sagt Dig, . . . men lad mig saa i Fred!"

Et Par Maaneder senere kom Manurov i en kjedelig Forlegenhed. Han skulde levere et Trespand sorte Heste; og han havde nok i sit Stutteri to ypperlige Sideheste, ligesaa sorte og skinnende som Stenkul, men han havde ingen Stanghest til dem. Til Stanghest maa man have et kraftigt Dyr, bredt over Bringen og Krydset, fast i Rygraden, og som, naar det gjælder, er i Stand til at holde imod hele Vognens Vægt, der i Virkeligheden hviler ene paa det.

En Dag snakkede Sergej om den Forlegenhed, hvori han var, til Marsin, som (efter Skik og Brug ude paa Landet) uden særlig Indbydelse og uden at der blev gjort videre Ophævelser var kommet over at spise til Middag hos ham.

„Jeg har, hvad Du behøver," svarede Marsin, som ligeledes holdt Stutteri. „Mine Heste er ikke saa kjønne,

*) Omtrent 1,500 Kroner.

men de er kraftigere end dine. Du lægger Dig jo bare efter Luxusheste!"

„Jeg holder nu engang af Alt, hvad der er kjønt," sagde Manurov rolig . . . I det Samme kom Lebedka hen og lagde Hovedet paa sin Herres Skulder og stirrede hengivent paa ham. — „Det er ogsaa derfor, jeg holder af Dig, . . . fordi Du er saa kjøn!" tilføjede han, henvendt til Hunden, og kyssede dens fine Hoved med de agat-glindsende Øjne.

„Vil Du have en Stanghest fra mig?" spurgte Marsin.

„Ja tak skal Du ha'e. Hvad skal jeg give Dig for den?"

„Vi kan jo bytte. Giv mig Hunden der for Hesten."

„Nej ellers Tak, min Ven, det blev skam en for grov Betaling!" svarede Sergej og lo. „Nej, Lebedka og jeg er som Kammerater, . . . jeg sælger ikke min Søster. Ja Du maa ikke blive vred over, at jeg ikke vil af med min kjønne Veninde. Men hun fulgte da for den Sags Skyld heller ikke med Dig."

Marsin svarede ikke strax og saae blot bistert hen paa det prægtige Dyr. Saa, efter en temmelig lang Pause, spurgte han: „Hvad, Lebedka, vilde Du slet ikke have mig til Herre?"

Hunden drejede ligegyldigt Hovedet om imod ham, og saae derefter op paa Sergej.

„Vilde Du vel følge med ham dér?" spurgte dens Herre og pegede paa Marsin.

Lebedka rejste sig med den dovne Ynde, som er ejendommelig for dens Race; dens Krop bugtedes slangeagtigt, den strakte Forbenene langt frem, og nærmede sig saa til Marsin, som den omhyggeligt snuste til. Marsin

strakte Haanden frem for at klappe den, — saa trak den sig knurrende lidt tilbage og viste sine hvide Tænder, der var spidse som Naale.

Sergej brast i Latter. — „Nej, Du vilde skam gjøre en daarlig Forretning med hende!“ sagde han. „Saa! . . . saa! . . . kom saa herhen og læg sig, Lebedka! og lad ham i Fred!“

Hunden blev ved at knurre saa smaat, men lystrede dog. Marsin saae efter den med et hadsk Blik. — „Hm! naar jeg først faar Dig, min Ven, skal jeg nok vænne Dig af med at knurre af mig!“ tænkte han.

. . . Der var gaaet en Maaneds Tid. Sergej havde et andet Steds faaet den Stanghest, han skulde bruge. Efteraarsjagten var begyndt, og hver Morgen før Solopgang gik han ud i Marken med Lebedka. Naar de kom hjem, havde de altid en to, tre Harer med sig, som Hunden havde taget efter alle Kunstens Regler. Den plettede aldrig med en Draabe Blod sin snehvide Pelts, hvoraf den var saa stolt; nej med et eneste Smadsk knuste den Krydset paa det stakkels Dyr, uden dog at beskadige dets Skind. Sergej havde ladet lave til sit Værelse et Gulvtæppe af Skindet af alle de Harer, som Lebedka saaledes havde taget.

Marsin, der kom tilbage fra et Distriktsmarked, laa Natten over i sin Vens Hus. Næste Morgen var han med paa Jagt. Da han saae den ypperlige Jagthund i Aktivitet, blev han endnu mere opsat end nogensinde før paa at komme til at eje den. — „Sælg mig den Hund, Sergej, hører Du!“ sagde han.

„Hvor tidt skal jeg dog sige Nej til Dig!“ svarede Manurov lidt utaalmodigt. „Jeg kan ikke begribe, at Du ikke kan forstaa, at det piner mig, saadan at skulle

nødes til at nægte Dig Noget!" tilføjede han smilende, for ligesom at bøde lidt paa det butte Afslag.

„Jeg stjæler den en Dag!" bruste Marsin op.

„Ja Du kan jo prøve paa det," svarede Sergej, som tænkte, det var hans Spøg. „Men det vilde rigtignok ikke vare to Timer, før den var paa Vejen her hjemefter igjen."

Da det lakkede ad Frokosttid, lod de to Herrer Jagt være Jagt for den Dag. Sergej, som ikke vilde have, at Marsin skulde tro, han var stødt, anstrengte sig for at være særlig elskværdig og opmærksom imod ham.

Det var begyndt at regne, saa man kunde ikke tænke paa at gaa ud. Marsin foreslog, at de skulde spille et Parti Piquet. Der blev taget Kort frem.

Manurov var ikke synderlig dreven i Kortspil. Som Alle, hvem det kjeder at spille, var han distræt, og hans Distraktion kom ham lidt dyrt til at staa. Saa — da han opdagede, at han havde tabt en temmelig stor Sum — blev han nervøs, hans Uheld hidsede ham op. Det var ikke Pengene, han brød sig om; men i enhver Russers Hjerte er der en Bund af Overtro, som Livet ude paa Landet ikke bidrager saa ganske lidt endda til at fæstne og udvikle.

„Det er ogsaa en Tycho Brahes Dag idag!" udbrød han irriteret, da det viste sig, at han for femte Gang havde tabt.

„Naa-aa, ikke for mit Vedkommende," svarede Marsin med et forslagent Smil, medens han blandede Kortene. „Men vi kan jo lade være at spille om Penge mere, hvis Du synes."

„Ja hvad skulde vi saa spille om?"

„For Exempel om Heste."

„Du siger skam Noget! Det er rigtigt, . . . lad os prøve, om der ikke er bedre Held ved Hestene end ved Rublerne.“

Han satte sig med fordoblet Iver til at spille, . . . vandt, . . . tabte . . . tabte igjen . . . og skyldte slutte-lig Marsin et Tusend Rubler og tre Føl.

„Nej om vi saa blev ved at spille lige til i Nat, tror jeg, jeg vilde tabe hele Tiden!“ sagde han ærgerlig; „det er ligesaa godt, vi holder op.“

„Vil Du ikke have Revanche?“ spurgte Marsin. „Jeg holder Alt, hvad Du har tabt, mod . . .“

„Naa . . . mod hvad?“

„Mod Lebedka.“

„Nej tak skal Du ha'e!“ udbrød Sergej og gav sig til at le, „saa foretrækker jeg dog at betale . . . Det er ellers Pokkers, saa Du er stædig af Dig!“ tilføjede han, medens han gik hen til sit Skrivebord og tog den Sum, han havde tabt. „Der er ikke mange Ideer i din Hjerne; men dem, der er, holder den min Sandten fast paa!“

„Jeg har nu engang forelsket mig i den Hund . . .,“ mumlede Marsin og saae ud ad Vinduet.

„Véd Du hvad, min Ven, saa kan Du gjøre Dig til af, at Du i det Mindste én Gang i dit Liv har været ulykkelig forelsket.“

Mørket var faldet paa. Man spiste til Middag, og strax efter gav Marsin Ordre til, at der skulde spændes for hans Vogn, skjøndt det endnu stadig øste ned.

„Jeg skal lade de Heste, Du har vundet, ride over til Dig imorgen,“ tilføjede Sergej, da han sagde Farvel til ham.

„Aa det er ikke Umagen værd, det har jo ingen Jag.

Jeg kommer selv over efter dem, eller ogsaa kan jeg sende Bud."

Da Lebedka hørte, at Døren gik, løftede den Snuden i Vejret. Den fugtige Luft der udenfor fristede den, og den traskede langsomt ud, idet den strakte sig lidt paa Bagbenene, saa de lange, bløde Haar af dens hvide Skind kom til at glindse som Sølv i Lysskjæret. — Sergej lagde ikke Mærke dertil; men Marsin saae efter den, da den forsvandt derude i Mørket, . . . og trak sit Lommetørklæde op af Lommen.

„Jeg tror, jeg har gaaet hen og forkølet mig," sagde han. — „Det er det Samme, Sergej, jeg vil gjøre Dig ét Forslag til . . . mit sidste Forslag . . . Jeg giver Dig Alt, hvad Du har tabt i Dag, og saa min bedste Hest . . . for Hunden!"

Manurov rystede paa Hovet.

„Dobbelt op da! . . ." udbrød Marsin, formelig som i Feber. Han rystede af nervøs Ophidselse, hans Øjne skinnede, og han knugede og krøllede næsten krampagtigt Lommetørklædet, som han endnu stadig holdt i Haanden. — „Jeg giver Dig et Trespand af mine bedste Heste og 3000 Rubler kontant!"

„Nej," sagde Sergej. „Det gjør mig skam ondt for Dig, kjære Ven; men naar jeg éngang har sagt Nej, saa bliver det derved."

„Ja ja da!" svarede Marsin og blev pludselig rolig, „vi kan jo være lige gode Venner for dèt! Farvel!"

Sergej vilde, sammen med en Tjener, følge ham ud paa Trappen."

„Nej lad dog være!" sagde Marsin, „det er jo et Hundevejr. Bliv Du blot inde, Du kunde let gaa hen og faa Dig en Forkølelse paa Halsen."

Idet Marsin gik ud, kom han til at støde til Tjeneren, saa denne vaklede og hurtigt traadte et Par Skridt til Side: derved slukkedes Lyset, han holdt i Haanden. Han svo. senere højt og dyrt paa, at Marsin havde pustet Lyset ud; men foreløbig kaldte hans Herre ham en Klodsmajor og sendte ham ud efter et andet Lys.

Imidlertid var Marsin traadt udenfor og havde lukket Døren efter sig. Sergej gik langsomt ind i Dagligstuen igjen. Da han havde været der et Øjeblik, hørte han Vognhjulene rumle hen over Stenbroen. — „Det kan have knebet for ham at finde sig til Rette uden Lys," tænkte han. „Naa men, det faar blive hans Sag . . . jeg begynder at blive kjed af den Kavalér!"

Saa satte han sig i Sofaen; og et Sekund efter søgte han med Blikket rundt i Stuen.

„Hm!" mumlede han halvhøjt, „nu er Lebedka løbet ud! Den bliver jo aldeles tilsølet i det Vejr!"

Han kastede en Frakke om sig og gik ud paa Trappen. Forgjæves spejdede han imidlertid efter den hvide Plet, som Hundens Krop ellers dannede i Mørket, og forgjæves fløjtede han, først sagte, derefter stærkere; — der kom intet Svar. Saa raabte han saa højt ud i Mørket, at hele Husets Personale kom styrtende til.

„Lebedka er blevet borte," sagde han. „I maa lede efter den!"

Han vilde ikke sige højt, hvad han tænkte. Han kunde jo dog heller ikke fortælle sine Folk, at hans Ven havde stjaalet hans Hund.

Flere af Tyendet løb, med Fakler i Hænderne, rundt i Haven og til alle Udbygningerne og søgte og kaldte i det Uendelige. Men det var Altsammen til ingen Nytte.

Sergej gik ind igjen. Han var saa tung om Hjertet,

at han kunde gjerne have givet sig til at græde; ja han var saa nær derved, at han trykkede de knyttede Hænder mod Øjnene og sagde til sig selv i en bestemt Tone: „Nej! jeg vil ikke!" . . . Det pinte ham umaadelig, at han havde mistet Hunden. Og alligevel, skjøndt han holdt saa frygteligt af den, vilde han maaske heller frivillig have givet Afkald paa den, end hans Ven maatte have gjort sig skyldig i denne uhyggelige Bedrift.

Han sad derinde i Stuen et Øjeblik; men saa blev Ensomheden ham saa uudholdelig, at han igjen gik ud paa Trappen. Rent tankeløst egenlig og ikke fordi han nærede mindste Haab fløjtede han én Gang til saa højt, han kunde. Saa svarede en dæmpet Gjøen, der lød fjernt som et Ekko.

Han lyttede —, og fløjtede igjen. Atter svarede en Gjøen, men denne Gang var den kommet nærmere, den lød som ovre bag Skoven. I en Fart kaldte han paa sine Folk og sagde, i hvad Retning de skulde søge. En Staldkarl sprang op paa en Hest, fik en Fakkel i Haanden og red ned mod Plankeværket, der indhegnede Gaarden, og hvor man just var ifærd med at lukke Porten op. Men i samme Nu satte noget Hvidt med et Spring over Porten, der vel var sine tre Alen høj, og trillede hen foran Sergejs Fødder. Det var Lebedka. Den rullede et Par Gange fra den ene Side til den anden og peb saa smaat af Glæde; saa blev den liggende ganske stille, som besvimet.

Sergej betænkte sig ikke et Sekund, men saa tung og snavset som Hunden var løftede han den op i sine Arme og bar den ind i Dagligstuen og lagde den paa Sofaen. Alle hans Folk fulgte bagefter. I deres Glæde glemte

de rent Disciplinen: de holdt jo Allesammen af det skikkelige Dyr, som aldrig havde voldt dem mindste Fortræd.

Lebedka blev svøbt ind i Tæpper, fik varm Mælk at drikke, og slap saa godt fra det, at den end ikke fik en Smule Snue paa Halsen . . . Kun Marsin kunde have berettet om, med hvor mange Bid den havde tatoveret hans Hænder og Arme; men han tav som en Mur.

Manurov havde i sin Glæde halvt om halvt tilgivet Vennen hans ærelløse Streg. Den Hengivenhed, Lebedka havde givet ham et saa storslaaet Bevis paa, fik ham næsten til at føle Medlidenhed med Staklen, hvem den forfulgte med sit Had. Han vogtede sig derfor ogsaa vel for at sende sin tidligere Ven de tre Heste, som han havde tabt til ham. — „Det vilde se ud, som om jeg brød med ham," tænkte han; „lad ham selv komme og hente dem, eller ogsaa kan han jo sende Bud efter dem."

Der gik en otte Dags Tid, uden at Marsin gav Livstegn fra sig. Men endelig, Søndag Morgen tidlig, kom hans Kudsk og skulde bede om Hestene, hans Herre havde vundet.

Sergej gik, fulgt af Kudsken, over til den saakaldte Tabun — (ved Tabun forstaar man egenlig en Flok Heste, men dernæst ogsaa den palisaderede Indhegning, inden for hvilken man holder Hestene om Sommeren) — udsøgte tre prægtige og fejlfri unge Dyr og lod lægge Grime paa dem. Tre Staldkarle trak dem saa, med en hel Del Besvær, ud af Indhegningen og op mod Gaarden.

Som sædvanlig var Lebedka trasket bag efter sin Herre. Marsins Kudsk lod ikke til saameget som at have set den engang. Men i det Øjeblik, da Sergej opmærksomt passede paa, at Hængelaasen, der lukkede Laagen paa

hans Tabun, blev lukket rigtig, holdt Kudsken i sin hule Haand en Lækkerbidsken hen til Hunden, som denne aabenbart fandt særdeles tiltalende: thi den slugte den øjeblikkelig og slikkede sig derefter yderst veltilfreds om Snuden. Ja dèt, den havde faaet, havde endog smagt den saa godt, at den gjentagne Gange kom hen og snuste til Kudskens Lommer. Men han gik med det ligegyldigste Ansigt af Verden og lod stadig, som om han end ikke havde set Dyret . . . Forresten red han strax efter bort, idet han sagde, at han turde ikke vove at ride den lange og daarlige Vej hjem med de endnu temmelig ustyrlige Plage, uden det var højlys Dag.

„Naa ja, som Du vil! Vorherre være med Dig!" sagde Sergej og klappede for sidste Gang Hestene paa Hovederne.

Da han kom ind i Gaarden, blev han meget forbavset ved at se, at Lebedka skyndte sig hen til Truget ved Brønden og gav sig til at drikke ivrigt. — „Det var da besynderligt!" tænkte han; „det er jo ikke varmt i Dag, og det er heller ikke den Tid, hvorpaa hun plejer at drikke . . .!"

Dermed gik han ind i Dagligstuen og satte sig til at klimpre paa Klaveret. Der kan ikke tænkes noget mere Dræbende end en Søndag Eftermiddag ude paa Landet, naar man ikke faar Besøg af sine Naboer . . . En to, tre Gange vilde Lebedka ud. Hver Gang kom den ind igjen efter et Øjebliks Forløb og lagde sig atter hen paa sit Tæppe; men stik imod hvad den plejede, lagde den sig ikke til at sove. Den laa hele Tiden og stirrede paa sin Herre, og der var noget underlig Angstfuldt i dens Blik.

Klokken Tre kom Hundeoppasseren og kaldte paa den; den skulde ud at have sin Suppe. Hunden lystrede vrantent og slukøret. — „Hvad Pokker!" tænkte Sergej,

som saae efter den, da den gik ud, „Lebedka begynder jo at blive kvabset. Jeg maa nok tage mig noget mere af hende . . .“

Saa spillede han op paa en ny Vals. Men et Minut efter kom Hundeoppasseren ind og saae helt bestyrtet ud. — „Det er Lebedka, Deres Naade!“ sagde han, — „hun vil ingen Suppe have.“

„Hvad vil hun ikke?“ spurgte Sergej og rejste sig.

„Nej, hun drikker bare hele Tiden. Hun har nu drukket fire Gange paa mindre end en Time.“

„Hvad skal det betyde?“ mumlede Sergej, „det kan jo aldrig hænge rigtigt sammen! . . .“

„Nej, Deres Naade, det hænger ikke rigtigt sammen!“ gjentog Hundeoppasseren med et betænkeligt Ansigt.

Sergej saae op paa ham. Deres Blik mødtes. Han blev bleg og skyndte sig ud.

Lebedka laa ude i Gaarden, henne foran den fyldte Madskaal. Hunden kunde ikke længer holde sig oprejst; den trak Vejret stødvis, saa dens unaturligt oppustede Vom hævede og sænkede sig . . . Da den fik Øje paa sin Herre, forsøgte den at rejse sig, og ved den Anstrengelse kom den til at kaste en Smule Vand op. Saa faldt dens smukke hvide Hoved atter ned paa Jorden.

Sergej lagde sig ned paa Knæ ved Siden af den og klappede den kjærligt . . . Alle Gaardens Folk stod rundt om, spændte, ærbødige, uden at give en Lyd fra sig. De holdt Alle af deres Herre og vidste, at der forestod ham en stor Sorg.

Sergej strøg sagte med Haanden hen over Hundens Hoved, og den takkede ham med et Blik. Saa lod han sin Haand, forsigtigt følende, glide ned over dens stakkels uformelige, unaturligt oppustede Krop. Da han rørte ved

Mavepartiet, gav Lebedka sig til at jamre ynkeligt, og der kom igjen en Smule Vand ud af dens Mund.

„Men hvad er der dog i Vejen?" spurgte Sergej, som var aldeles maalløs over dette pludselige Anfald.

„Hun maa have ædt en stegt Svamp," . . . svarede Hundeoppasseren.

Af alle de Grusomheder, der kan udtænkes mod et Dyr, er denne den infameste. Naar man vil skille sig af med en Hund, steger man en Svamp i noget meget salt Smør; derved skrumper Svampen sammen og bliver ganske lille. Lidt efter begynder Dyret at tørste, — det drikker, og Svampen, hvoraf Mavens Varme har udsmeltet Smørret, vider sig mer og mer ud; det stakkels Dyr, som er aldeles forpint og ude af sig selv, bliver saa ved at drikke, indtil den voldsomme Udspænding af Maven hidfører Døden. Man har hverken nogen Modgift eller noget Lægemiddel: det er den sikkre, langsomme Død, og den indvarsles af en forfærdelig Dødskamp.

„Er Du vis paa det?" spurgte Sergej, som var blevet ligbleg af Harme.

„Jeg saae, hun gik og snuste til Kudsken," svarede Hundeoppasseren: „det er den Slyngel til Marsin, som har ladet hende slaa ihjel . . . Ja jeg beder meget om Forladelse, Deres Naade!" tilføjede han forvirret, da han opdagede, at han, en simpel Livegen, havde udskjældt en Adelsmand.

„Nej, det er ganske rigtigt, han er en Slyngel!" mumlede Manurov. „Da han ikke kunde faa Hunden selv, vilde han heller ikke unde mig den . . . Dør den?" spurgte han.

„Ja, Deres Naade."

„Hvor længe kan det vare?

Hundeoppasseren betænkte sig lidt. — „Kanske en tre, fire Timer, . . . og kanske den ogsaa gjør det til imorgen. Den er jo meget stærk, saa det kan trække ud."

„Og Du er ganske vis paa, at man kan ikke hjælpe den?"

Hundeoppasseren trak paa Skuldrene og slog ud med Haanden.

Sergej gik ind i sit Værelse, tog en Revolver, ladede den, og kom saa atter ud i Gaarden. Lebedka havde lukket Øjnene, noget hvidt Skum trængte ud af dens Mund; af og til klynkede den ynkeligt, spjættede krampagtigt og faldt saa udmattet tilbage. Sergej bøjede sig ned over den; nu kunde han ikke længer værge sig mod at græde, og hans hede Taarer, der fulgte hurtigt efter hinanden, trillede ned paa hans trofaste Hunds kloge Hoved.

„Farvel, min egen, egen Lebedka!" sagde han — „Du var altfor god og smuk . . . Farvel . . ."

Saa kyssede han den paa Panden, — og skjød Revolveren af i Øret paa den. Det gav et Sæt i den, . . . og den rørte sig ikke mere.

I lang Tid laa der i Sergejs Revolver endnu en Kugle, som var bestemt for Marsin. Kun Sergejs Moders, den gamle Fru Manurovs, Bønner og Taarer kan Slynglen takke for, at han endnu er blandt de Levende.

Nikitas 25 Rubler.

Nikita Vlassiev var født under Kejserinde Katharinas Regering, men han kunde ikke huske længer tilbage end til 1812.

Naar den russiske Bonde ikke netop opgiver Jordbruget og slaar sig paa Handelen, har han som Regel kun en daarlig Hukommelse. Og hvad Erindringer skulde vel ogsaa kunne blive hængende i Dens Sind, som bare ser Vaar følge efter Vinter og Vinter efter Vaar i én stilfærdig Ensformighed, uden at der ellers forandres det Mindste i de omgivende Forhold?!

To Begivenheder har dog sat uudslletteligt Mærke i de Dalevendes Tankegang. Den sidste af de to Begivenheder indtraf 19. Februar 1861: de Livegnes Frigjørelse fik et nyt Hjerte til at banke under det gamle Ruslands Faareskinds Pelts. Og den anden Begivenhed var de Franskes Indfald i Landet: hvor ensformigt Livet saa end bagefter blev for den stavnsbundne Livegne, — Ingen, som havde oplevet hine Dage, glemte dem nogensinde.

Nikita var Livegen paa et stort Gods i Guvernementet Smolensk. Han havde dèr ført Bøndernes sædvanlige interesseløse og ensformige Liv, havde giftet sig, havde

faaet et halvt Dusin Børn, havde mistet Broderparten af dem igjen og havde efterhaanden under det daglige Slid og Slæb faaet kroget sin brede Ryg. Han forrettede til Tid og Sted Hoveriarbejde hos Herskabet, svarede nøjagtig sin Afgift og drak sig hverken mer eller mindre fuld, end alle Andre gjorde, naar Lejlighed bødes. Saa trængte pludselig ud i Provindsen Rygtet om, at „Muselmanden" havde angrebet det hellige Rusland!

Muselmanden — det vilde sige Udlændinge. Det kunde være, hvad Udlændinge det være vilde: i den ægte russiske Bondes Øjne var lige indtil for kort Tid siden, og er maaske i afsides Distrikter endnu den Dag idag, Udlændinge ufravigeligt Hedninge, Muselmænd. En Efterslet fra de langvarige Krige med Tyrkiet!

Aviser kom saa godt som ikke ud paa Godserne, og de kom ialfald slet ikke ind i Bønderhytterne. Naa ja Herregud, hvad havde Aviser ogsaa dèr at bestille? naar Herremanden og Præsten dog var de Eneste, der kunde læse!

Men se . . . Kjærlighed til Ens Fødejord, Fædrelandskjærlighed, den lærer man nu heller ikke af Bøger. Saa da Efterretningen om Invasionen kom, skyndte Hver, som kunde føre et Vaaben — en Le, en Møggreb, en Øxe, — sig at væbne sig med et Mordredskab og ventede saa Hedningene med koldt Blod.

Erobrernes Vej førte dem ikke gjennem Landsbyen, hvor Nikita boede. Smaaknurrende af Forbittrelse traskede Bønderne hjem til sig selv igjen og saae Tiden an.

Ak, de behøvede ikke at se den an ret længe! Da den første Sne faldt, satte de fremmede Tropper Kursen hjem mod deres Fædreland: og denne Gang havde ikke Sejrherrens sikkre Haand afstukket Vejen, de skulde drage! Medens Grosset af Armeen endnu paa dette fortvivlede

Tilbagetog holdt sig, i tilsyneladende god Orden, til Kongevejene, prøvede adskillige mindre Afdelinger at skyde Gjenvej og foer vild. Og ikke en Eneste af dem, som saaledes havde haabet at kunne skyde Gjenvej, naaede tilbage til sit Regiment!

Bønderne ventede dem, skjult i Skove, i Hulveje, liggende paa Lur i Buskadser. De var stimlet sammen for at forsvare deres Fædreland saa godt, de kunde. Sandt nok, nu behøvede de ikke at forsvare det længer; men saa vilde de dog have den Fornøjelse at hævne det.

Hele fyrretyve Aar efter havde Nikita endnu ikke glemt det Mindste fra hin Tid, og dèt uagtet han kun utydeligt mindedes saadanne Ting som sit Bryllup eller sine Sønners Fødsel.

„Ja I kan tro, jeg var med!" plejede han at mumle, og der kom et underlig glasagtigt Glimt i hans halvblinde, graa Øjne. „De Hedningehunde! de vilde tage vort Land fra os! Men det kan nok hænde sig, at vi lyste dem hjem! Først brugte vi vore Leer og Øxer, bagefter tog vi Bøsserne fra dem, der var slaaet ihjel. Jeg havde saa min Sandten aldrig set en Bøsse for mine Øjne før, nej! men det stod alligevel ikke længe paa at lære, hvordan man skulde bruge den. Naa ... da de saa var stukket af, — det vil sige de, der kunde stikke af endnu, saa grov vi Resten ned — alle dem, der var blevet liggende, hvor de laa, forstaar I! Aa Du Alstyrende, saadan en Bunke Bøsser der var! og Sabler og Patrontasker og al den Slags! Vi havde hele Vognlæs fulde af det: dèt solgte vi saa inde i Byen og delte Pengene. Jeg fik ogsaa Penge paa Lommen, kan I bande paa! Aa Gud ja, jeg havde aldrig troet, der var saa mange Penge til i Verden!"

Man plejer at sige, at der er ingen Velsignelse ved Penge, som man har faaet paa en hæslig Maade. Men Nikita kom da til en Slags Velstand. Kan hænde, at de Penge, som Bønderne havde faaet for Fjendens Vaaben, at disse deres Blodpenge til Syvende og Sidst var hæderlig erhvervet Gods?! Ja, — det er nu Spørgsmaal, som ene Forsynet formaar at besvare.

Nikitas Velstand var ikke just kolossal; men han kunde dog kjøbe sig et Par Køer, kunde sælge en Smule Smør og indførte sluttelig til den affides Landsby Knappenaale, Lommespejle til en 5 Kopeker Stykket og lignende Pillerier. Ved saadan at traske fra Landsbyen ind til Byen og fra Byen ud til Landsbyen igjen skaffede han sig en god Portion Gigt, et lille apoplektisk Anfald og en rund Sum af 25 Sølvrubler, det vil sige en 70 Kroner.

Paa den Tid gjennemgik Rusland en Pengekrise, som tog stærkt paa næsten alle Kapitaler. Men den berørte ikke i fjerneste Maade Nikitas Kapital, eftersom han ikke havde anlagt den i Papirer.

Nu, da han var kommet i Besiddelse af hele 25 Rubler i Smaamønt — dels Sølvpenge, dels Kobberpenge, der laa gjemt i et Hul i Væggen, som ingen anden Dødelig kjendte, — blev han meget spekulativ af sig og grublede stadig over, hvordan han skulde stille sine Sager.

I Rusland lever den ganske Familie sammen i én stor Hytte, hvor der kun er et eneste Vaaningsrum; det er dog undertiden skilt af til to Stuer ved en tynd Bræddevæg. Dér følger Slægtled efter Slægtled; Bedstefædre og Bedstemødre og Tanter og Forældre og Søstre og Børn og Børnebørn ligger Side om Side, — om Vinteren henne paa den store murede Ovn, om Sommeren paa Træbænkene. Det kan hænde, naar det er meget

varmt, at de, som ikke er bange for en Forkølelse, søger op og lægger sig paa Høloftet, hvor der er en artig Træk; men den Luxus tillader man sig kun, før Høet er indhøstet. Saasnart Laderne er fulde, er der ingen Plads mer for Nattegjæster. Desuden holder Kreaturet ikke af Hø, hvori Mennesker har ligget og vœltet sig; og det gaar begribeligvis ikke an at ødelægge en saa kostbar Vare!

Nikita følte sig altsaa ikke sikker ved at have de 25 Rubler liggende i Smaamønt. Det Par Sønner og den Datter, han havde beholdt, havde en hel Rede fuld Unger, som meget nemt en skjønne Dag kunde opdage Gjemmestedet: og saa vilde naturlig først Kobberkopekerne og bagefter Sølv-Grivennikerne (Ti-Kopekerne) gaa deres Vej, indtil der tilsidst ikke var dèt, der lignede Penge, i Pungen.

Enden blev, at den gamle Bonde bestemte sig til at tage endnu en Gang ind til Byen. Han laante sin ældste Søns Hest og Kærre, trak i sin Stads-Pelts, og kom hjem næste Dag overstadig glad. Han var en Smule beskjænket og gik hele Tiden og daskede sig salvelsesfuldt for Brystet.

Børnene derhjemme, som var en ti, femten Aar, gloede paa ham med aabne Munde.

„Ja ser I, mine egne smaa Kyllinger", sagde han, „nu er Bedstefaders 25 Rubler barestens en Lap Papir! Rigtig en nysselig Lap Papir, der er syet ind i en lille Pose! Bedstefader ligger med den paa, naar han sover, — og I véd, at Bedstefader vaagner let, gjør han! Saa er den Historie ude, mine smaa Kyllinger! Jeg beholder det Hele for min egen Mund! Hahaha!"

Drengene, som kanske nu og da havde lumsket sig til en Kvart Kopek henne i Gjemmestedet, syntes slet ikke, at den Ordning var saa fornøjelig. Da Bedstefaderen

opdagede det, sparkede han ud efter dem, ruskede de to Yngste i Haaret, og gik saa hen og lagde sig paa Ovnbænken for at se at faa sovet baade sin Rus og sin Glæde ud.

Fra den Dag kunde man se gamle Nikita sidde og sole sig i Ro og Mag, medens hele den øvrige Familie sled og slæbte af al Magt.

„Ja nu er det Jer Tur, Folkens!" mumlede han ved sig selv, naar han saae dem gaa paa Hoveri. „Jeg har gjort min Skyldighed og har slaaet mig op til en velhavende Mand og har sat Jer i Verden og taget mig af Jer, til I blev voxne . . . Nu skal I værsgod føde Bedstefader! Naar I engang bliver gamle, vil Jere Børn føde Jer!"

Dermed trak han frem fra Brystet den lille Kattuns Pose, hvori 25 Rubel-Sedlen var indsyet; og han vendte og drejede den, lugtede til den, følte paa den og strøg med Fingren paa den, saa det glatte, silkeagtige Papir knistrede.

En Dag kom der en pludselig Rædsel over ham. Han gik ind og hentede en spids Kniv, kom saa ud igjen og satte sig i Solskinnet udenfor Døren, og gav sig forsigtigt til at sprætte den lille Pose op. Der var faret ham en forfærdelig Tanke gjennem Hovedet . . . Sæt, at den lille Lap Papir ved en ellen anden Djævels Kunst havde mistet sin Værdi! Sæt, den var blevet forbyttet med en simpel Lap hvidt, værdiløst Papir!

Hans rystende Hænder duede ikke stort til Arbejdet. To Gange stak han sig med Knivspidsen, og det endte med, at han maatte tage Tænderne til Hjælp for at faa Posen op. Ude af sig selv af Angst foldede han Papiret ud

. . . Nej, den var lilla endnu, den dyrebare Seddel! den gjaldt endnu stadig 25 Rubler!

Han glattede henrykt paa den, holdt den op i Sollyset, saa den glittrede, fulgte med Fingeren Omridsene af den flakte Ørn, der var paatrykt som Vandmærke. Lidt efter lidt formelig berusedes han, dels ved Synet af sin Kapital og dels af Foraarssolens lune Varme. Og han gav sig til at smaasnakke med Sedlen, kaldte den med Kjælenavne og velsignede den.

Saa skød der sig pludselig en Skygge ind mellem ham og Solskinnet.

Han saae op, rædselslagen, og hans halvblinde Øjne søgte den Nyankomne med et ondt Blik. Da han imidlertid havde set, hvem det var, mildnedes Udtrykket i hans Ansigt noget, og han tog sin Hue af og hilste paa Sognepræsten.

„Men skammer Du Dig ikke, Nikita," spurgte Præsten ham i en streng Tone, „ved saadan at gjøre Penge til din Afgud her i Verden?! Dine Børn maa gaa og svede baade Vand og Blod, fordi de kun har den ene Hest: og saa sidder Du dér med Penge nok til at kunne hjælpe dem og gjøre Dig elsket og velsignet af dem! Du har intet godt Hjerte, Nikita!"

„Mine Børn maa arbejde, vor Fa'er," svarede Nikita og blinkede til Præsten med et polidsk og spydigt Udtryk, — „det er der Ingenting at sige til! Jeg har saamænd ogsaa maattet arbejde i min Tid. Der var Ingen, som kom og forærede mig Heste. Naa ja og saa er der jo ogsaa dèt, at en Hest, ser I, den kan krepere. Og saa god Nat, mine Penge!"

„Men man kan faa Andet end en Hest for sine Penge," svarede Præsten. (Han var en flink Mand, var

Præsten, et Stykke af en Filosof, og som holdt af at faa sine Sognebørn til at snakke med sig, — for at han kunde se, hvad der boede i dem! plejede han at sige.) „Du har endnu aldrig givet et Vorlys hverken til den hellige Guds Moder eller til din Skytspatron. Hvor tror Du, at de saa paa Dommens Dag vil have Lyst til at lægge et Ord ind for Dig hos Gud?"

„Der bliver vel altid Stunder til at tænke over de Dele!" erklærede Nikita med uforstyrret Ro.

„Hvad bliver der?!" bruste Fa'er Yakim op. „Din forhærdede gamle Synder! Du staar allerede med det ene Ben i Graven . . ."

„Aa nej, Faerlil, saamænd om jeg gjør! jeg har det meget godt."

„Men, Ulyksalige! hvor gammel tror Du, Du er?"

„Ja det skal jeg ikke kunne sige, Deres Velbaarenhed."

„Hvor gammel var Du i 1812?"

„Naa—aa, da kunde jeg vel være en tredive Aar."

„He, saa gaar Du i Halvfjerdserne! og alligevel snakker Du om, at der bliver sagtens Stunder! Gaa i Dig selv og angre din Synd, medens Vorherre endnu har Medlidenhed med Dig . . .!"

„Jo, Deres Velbaarenhed, det skal jeg."

„Og sæt Vorlys foran de hellige Billeder, hører Du! . . .

„Javel, Deres Velbaarenhed, det kommer Altsammen. Men vær nu saa venlig og tag og giv mig Deres Velsignelse!"

Præsten velsignede ham gratis (ellers skulde den gamle Ræv nok have vogtet sig for at bede ham om at blive velsignet) og gik sin Vej, rystende saa smaat paa Hovedet ved Tanken om, hvor Menneskene dog er skrøbelige.

Fjorten Dage efter — Nikita havde endnu ikke faaet tændt Voxlys for nogensomhelst af Paradisets Hellige — gik hans Søns Hest hen og bekræftede den Gisning, som Nikita havde fremsat under sin Samtale med Præsten: det stakkels Dyr styrtede under Aaget og døde, som det havde levet, uden at klage sig.

Det var et Tordenslag for hele Familien. For den russiske Bonde er en Hest kjærere end Skjorten, han har paa Kroppen. Dér til Lands er Jorden delt i tre Skifter, hvoraf et ligger brak hvert tredie Aar; og man har følgelig tidt en lang Vej, naar man skal have Høsten ind. Koste, hvad det koste vil, — en Hest maa man have, om man saa, for at betale den, et helt Aar igjennem selv kun skal smage Brød én Gang om Dagen.

Nikitas Sønner bestemte sig til at bede den Gamle om at laane dem Penge til at kjøbe en ny Hest for. Den Vare staar ikke i høj Pris i Rusland; før Krim-Krigen kunde man kjøbe en god lille Arbejdshest for en tolv, femten Sølvrubler. Om Søndagen, da man var kommet hjem fra Messen og før man satte sig til Bords for at spise, kastede de to Mænd sig næsegrus ned paa Gulvet foran Nikita og berørte tre Gange Gulvet med Panden, idet de hver Gang rejste sig halvt op paa Hænderne.

„Fader," sagde de saa i Munden paa hinanden, „tag og vær vor Velgjører!"

Nikita fortrak ikke en Mine og ventede roligt paa, at de skulde rykke frem med deres Andragende.

„Du véd, at vor Hest er død," . . . begyndte den Ældste . . ."

„Vi har Ingenting at kjøbe en ny for . . .," fortsatte den Anden.

„Javel," svarede Nikita, „Vorherre har lagt sin

Haand paa Jer. Den, han elsker, den revser han, hedder det."

„Laan os Penge til at kjøbe en Hest for!" fortsatte den Ældste; hvorefter de Begge i Munden paa hinanden forsikkrede: „Og vi skal bede til Gud for Dig indtil vore Dages Ende . . ."

Hele Familien, Kvinder og Børn, havde samlet sig bag de Bønfaldende og kastede sig nu ligeledes næsegrus ned foran Herren i Huset. Nikita havde stukket Haanden ind under sin Skjorte og sad og fingererede ved den lille Pose, der hang i en Snor om hans Hals.

„Vorherre være med Jer i jer Elendighed!" svarede han: „jeg kan ikke gjøre Noget for Jer."

„Aa, vor Fader, vor Ernærer, vor Velgjører, vor dyrebare Ven! . . ." skingrede de Allesammen op i Bønfaldelsens højeste Tone, det vil sige en Oktav i Falset oppe over Tenorernes mystiske „ut": — „Frels os, se i Naade til os . . .!"

Nikita gjorde en meget betegnende Gestus: han holdt sig for Ørene. Strax efter rejste han sig, — Audiensen var forbi. De Bønfaldende tav øjeblikkelig.

„Nu er jeg kjed af det Vrøvl!" sagde den Gamle. „Der er jo Jøder, I kan laane af."

Og man satte sig til Bords, under Dødsstilhed.

Saa stor er den russiske Bondes Respekt for Familiens Overhoved, at Ingen tog til Gjenmæle, og at Ingen fandt paa at stjæle den lille Pose fra ham. Ganske vist nægtede Sønnerne sig ikke den Fornøjelse at skjælde ham ud for en gammel Gniepind, en gammel Hundetamp og lignende skjønne Ting, naar han ikke hørte paa det; men i hans Nærværelse lod de det ikke et Øjeblik skorte paa den skyldige Ærbødighed for ham.

Man henvendte sig til en Jøde. Det var ganske sandt, som Nikita havde sagt: der er Jøder i Rusland, man finder Masser af dem overalt, — og Broderparten af den fattige Bondes Indtægt forsvinder mellem deres rovgridske Fingre. Kort efter stod der en ny Hest i Stalden, og Livet gik atter sin vante Gang, blot med den Forskjel, at Familien led lidt flere Savn end før. Dog forlangte Nikita stadig sin hidtidige Kost, og fik den ogsaa. „Jeg kan ikke gjøre for, at jer Hest er kreperet," sagde han til sin Datter. „Jeg vil have min Kvas og min The, som jeg er vant til" . . . Og Datteren lystrede og spiste mindre selv og arbejdede noget mere.

Det var alligevel ikke hende, der blev syg (Forsynets Retfærdighed er uudgrundelig!), nej det var saamænd Nikita.

En Aftenstund sad han for længe efter Solnedgang nede ved Flodbredden og paadrog sig en Feber. Den næste Dag var han nødt til at blive oppe paa Ovnbænken, og Tænderne klaprede i Munden paa ham, skjøndt han havde saadan en Bunke Faareskinds Peltse over sig, at han næsten ikke var til at opdage.

Paa den Maade gik en to, tre Dage, og den Gamle blev ved at være lige daarlig. Nu og da forlangte han med en hæs Stemme Noget at drikke. En af hans Sønnesønner, som var sat til at passe ham, rakte ham saa et Krus med Kvas: han tog et ordenligt Drag af den syrlige Drik, vendte sig om paa den anden Side, uden saa meget som at sige Tak, og ræbede højt.

Da der heller ikke den fjerde Dag indtraadte nogen Forandring, begyndte Familien at blive urolig. Den russiske Bonde er just ikke meget følsom af sig overfor Slægtninges Lidelser; han tager ikke stor Notits af, hvad en Anden fejler, eftersom han er vant til slet ikke at tage

Notits af, hvad han selv fejler. Det Hang til Fatalisme og Resignation, som er et af de mest fremtrædende Træk i hans Karakter, bringer ham til at betragte Sygdom og Død som ganske vist ubehagelige, men dog saare hverdagslige Ting, — en Slags daarligt Vejr, man maa se at finde sig i.

Nikita var imidlertid Familiens Overhoved, saa hans Liv var værdifuldere end et almindeligt. Hans ældste Søn gik hen til ham og spurgte, om han ikke skulde sende Bud efter den kloge Kone . . . Ja le nu ikke strax! er der maaske ikke i Eders eget Land Steder, hvor den kloge Kone trækker Arme og Ben i Led, som det er gaaet galt med paa Kipper og ved Gilder? og bruges ikke ogsaa hist og her hos Eder hun til at forbinde Saar og til at give hemmelighedsfulde Afkog mod Feber?

„Aa gaa Fanden ivold med din kloge Kone!" brummede den Gamle. „Dersom min Time er kommet, kan jeg vel nok dø, uden at hun behøver at hjælpe mig paa Vej."

„Men vi har jo ikke saa langt ind til Byen," dristede den yngste Søn sig til at bemærke, „saa vi kunde maaske skikke Bud efter Doktoren."

Før han endnu havde faaet talt ud, fik han kylet lige i Hovedet den Træskaal, hvori den Gamle havde faaet sin Mad. Han afparerede kun Slaget halvt, og stod nu forfjamsket og tørte med sit Ærme de Grødklatter af, som var fløjet ham ind i Ansigtet.

„Hæ, Doktoren?! Aa ja, hvorfor ikke?! Naa saa I er saa forhippede paa at se Andre slaa Kløer i det Par Skillinger, jeg har slidt og slæbt mig sammen?! Eller vil kanske I betale den forbandede Doktor? Nej, begribeligvis kommer I saa og hyler for mig: Ak, Faerlil,

vi ejer ikke en Hvid, . . . og det er da ogsaa Dig, som er blevet kureret! . . . Aa gaa Fanden ivold, Allesammen, . . . Allesammen!"

Den Gamle kastede sig ned igjen og sagde ikke et Muk hele Resten af Dagen. Om Aftenen var det ikke blevet bedre med ham; hans Aandedræt lød mer og mere anstrengt og stønnende . . . Saa blev Familien angst og sendte Bud efter Præsten.

„Pyh! han er skam ikke saa meget syg endda," tænkte Fader Yakim, strax da han saae ham, „han er nok mere arrig, end han er syg! Lad os nu se, hvor Skoen trykker ham!" . . . Og han gik hen til Ovnen, satte sig paa en Skammel, og sagde højt til den gamle Synder: „Naa, Nikita Vlassiev, jeg er kommet herover for at se til Dig og bringe Dig Trøst i den barmhjertige Guds Navn . . ."

„Goddag! Goddag!" brummede den Gamle vrantent.

„Ja se nu ligger Du der og er syg, stakkels Gamle! Vorherre har lagt sin Haand paa Dig. Det var det, jeg sagde Dig, at naar Prøvelsens Dag kom, vilde Du ikke have en eneste Ven i Paradiset at ty til. Nu ser Du selv, hvordan det er gaaet, fordi Du ikke vilde tage efter hvad jeg sagde!"

„Ak ja, det er sandt!" klynkede Nikita, „jeg har været en stor Synder. Vorherre se i Naade til mig!"

„Saa se at udsone Dig med Himlen og at skaffe Dig Forbønner! Du maa bringe et Par kjønne hvide Voxlys til din Skytspatron og til Erkeenglen St. Michael og til Guds Moder. Saa lægger de nok et godt Ord ind for Dig."

Nikita rynkede Pande og tav med en bister Mine. Præsten havde ondt ved at lade være at smile.

„Har man voldt Dig saa megen Sorg, stakkels Gamle?"

spurgte han og gik behændigt over til et Emne, der faldt betydeligt mer i den Gamles Smag. „Hvem er det, der har plaget Dig?"

„Det har de Allesammen gjort!" bruste Nikita op og knyttede Haanden, „de er, ligesom de er besatte for at faa plukket mig for min Smule Penge! Forgangen var det den forbandede Hest, der faldt paa at gaa hen og krepere . . . imorges var det Doktoren, . . . ja om Forladelse, Fa'erlil, men I vilde nok ogsaa gjerne se at liste mine Penge fra mig . . ."

„Ikke til mig selv, men til Kirken!" indvendte Præsten blidt.

„Ja det er mig lige fedt, enten det er til Jer selv eller til Kirken, liste dem fra mig vil I nu. Naa men forstaar I, jeg giver dem ikke fra mig! Naar jeg er død, kan I faa dem! for jeg vil begraves pænt, og I kan brænde saa mange Voxlys for mig, som I vil . . . Hører I det, I Hundetampe!" skreg han op og truede ad sine Børn, „selv naar jeg er død, beholder jeg det Hele, I faar Ingenting!"

„Naa naa, se nu at blive rolig!" tyssede Fa'er Yakim paa ham, „der er jo da ingen Grund til at skraale op mod dem, naar de ikke taler til Dig! Men hør nu efter, hvad jeg vil sige Dig! Naar Du først er død og Djævlen har hentet din syndige Sjæl, hvad Gavn skulde Du saa have af at faa Voxlys omkring din Kiste? Nej det er nu, Du skulde se til at angre en Smule og gjøre lidt Godt og give af dit Gods til de Fattige! Ja Du behøver jo ikke at gaa langt for at finde Fattige, — din Familie sidder smaat i det, og Du volder den megen Besvær, for ikke at tale om de mange onde Ord, Du giver i Tilgift! . . . Det er det Samme: giv din

Familie lidt Penge, saa skal jeg bede for din Sjæl, uden at det skal koste Dig en eneste Kopek!"

„Nej! nej! siger jeg," skraalte Nikita op, „naar jeg er død, kan I bede for mig for Betaling, dersom I ikke har Lyst til nu strax at bede for mig omsonst: men Penge giver jeg ikke! Gaa Jer Vej, Allesammen! I kjeder mig."

Den skikkelige Fa'er Yakim rejste sig nok saa rolig, gav Synderen sin Velsignelse, og gik saa hjem for at bede for ham, som han havde lovet. Ja for han hørte nu éngang ikke til dem, der er tilfals.

Om Natten havde Nikita et voldsomt Anfald af Delirium: han slog ud med Armene og truede ad indbildte Fjender, som han sagde vilde stjæle hans lille Lap Papir. En løb over og vækkede Fa'er Yakim; men den rasende Nikita kunde Ingen kjende mere.

„I faar dem ikke!" formelig hylte han, „I faar dem ikke, siger jeg! Hellere skal jeg selv skaffe dem af Vejen!"

Og pludselig flængede han den lille Pose med Negle og Tænder, trak Rubelsedlen frem, stoppede den i Munden, tyggede et Øjeblik paa den, og sank den. Den var lige ved at kvæle ham, — han stønnede, at man skulde give ham Noget at drikke. Da han saa havde drukket, rejste han sig pludselig over Ende med funklende Øjne og brast i en skraldende Latter:

„Hahaha!" lo han, „nej I faar den ikke! jeg beholder den selv! Der pudsede jeg Jer, hvad?

Familien stod maalløs og vidste hverken ud eller ind. Det Hele var gaaet saa hurtigt, at Præsten knap vilde tro sine egne Øjne.

Henad Morgenstunden lagde Anfaldet sig; Nikita faldt i en tung Søvn og kom til at svede voldsomt.

Præsten gik tankefuld hjem til sig selv. — „Det bliver en styg Historie, hvis han kommer sig!“ tænkte han. „Heldigvis var da jeg tilstede; ellers vilde de stakkels Mennesker have faaet Ord for, at de havde stjaalet Pengene!“

Det skal just ikke paastaas, at dèt, at sluge en Fem og tyve-Rubelseddel er et ufejlbarligt feberstillende Middel; men i det her omhandlede Tilfælde gjorde Bank-Anvisningen virkelig Mirakler. Nikita sov fjorten Timer i Træk og vaagnede saa, ganske vist meget afkræftet, men fuldstændig helbredet. Han havde helt mistet Erindringen om, hvad der var sket. De første tre Dage opdagede han ikke, at hans Skat var forsvundet, og hans forfærdede Familie vogtede sig vel for at henlede hans Opmærksomhed derpaa. Men lidt efter lidt vendte Erindringen tilbage, og sammen med den kom de instinktmæssige Gestus: han begyndte igjen at føle paa den lille Pose, og — Rædsel over alle Rædsler! — den var tom!

„Nej, de Skurke!“ skreg han rasende op, „de har bestjaalet mig!“

Man løb over og hentede Præsten, og han beskrev om og om igjen den Scene, som han selv havde været Vidne til, indtil han omsider fik banket ind i den Gamles Hoved, at han virkelig kort og godt havde spist sin Kapital.

„Vorherre har straffet Dig for din Haardhed mod din Familie!“ sluttede Præsten. „Du er nu fordømt til at leve fattig og ussel, det er Straffen for dit Hovmod! For Fremtiden skal Du hos dine Børn, som Du har behandlet saa hæsligt, spise det Naadsens Brød, som deres Hengivenhed og Pligt byder dem at give Dig, — og Du skal komme til at sande, at det har ganske den samme Smag som det, Du fik før. Thi dine Børn var ikke, saadan som Du bildte

Dig ind, gode mod Dig af lav Beregning. Se saa til, at Du kan angre din Ondskab, og bed til Vorherre, at han vil tilgive Dig."

Fra det Øjeblik holdt Nikita stædigt sin Mund; Intet formaaede at rive ham ud af hans Sløvhed. Han blev baaret udenfor (thi han var altfor afkræftet endnu, til at han kunde gaa) og sad saa hele Dage derude i Solskinnet, — man var lige midt i Sommeren. Hvert Øjeblik følte han mekanisk paa den lille tomme Pose. Han sad og ludede med Hovedet, aldeles som om han søgte at se ind i sig selv efter den dyrebare Seddel, som han havde mistet for evig

Alligevel tog han godt for sig af Retterne og kom ogsaa efterhaanden til Kræfter igjen. Omsider kunde han selv en skjønne Dag, blot støttende sig til sin Stok, slæbe sig ud til sin vante Plads.

„Gaa jer Vej, gaa jer Vej!" sagde han til Børnene, „jeg har ikke Brug for Jer mere! Nu har jeg det godt igjen!" — — Det var de første Sætninger, han havde talt, siden han var begyndt at komme sig.

Man troede, at han var frelst, og hele Familien gik paa Arbejde: saa længe Høsten staar paa, kan man jo vanskeligt faa for mange Hænder ud i Marken.

Da hans Datter saa hen ad Aften kom hjem, lidt før de Andre, for at lave Maden til, sad han ikke mer paa Bænken. Hun blev noget benauet, — hun vidste egenlig ikke selv hvorfor — og skyndte sig ind: nej, der var han heller ikke! Saa løb hun ud igjen og ned gjennem hele Landsbyen. Ingen havde sét Nikita! Hun løb Mandfolkene i Møde, der var paa Vej hjemefter, og fik dem til at skynde sig. Alle søgte og søgte, men kunde ikke finde den Gamle. Da imidlertid den, som skulde sætte

Hesten ind i Stalden, vilde skubbe Stalddøren op, var der Noget, som stemmede imod; han skubbede til, — et tungt Legeme dunkede mod Døren, ligesom et Pendul...

Nikita havde hængt sig paa Stolpen over Døren. Hans højre Haand laa endnu presset ind mod den tomme lille Pose, der hang paa hans udtærede Bryst. Han havde ikke kunnet udholde at overleve Tabet af den lille Lap Papir!

Firmaet Reimer.

1.

Familiens Overhoved var død. Hans to Sønner havde fulgt hans Lig hen paa den triste Kirkegaard, hvor Paris begraver dem af sine Døde, som ikke har været forsynlige nok til for en Aarrække siden at kjøbe sig et privat Gravsted. Dér, hvor der er en evig Larm af travle Lokomotivers skingrende Fløjten, havde Firmaets første Kommis — da der blev en Pause mellem to Tog, saa man kunde høre, hvad han sagde — kortelig bragt sin afdøde Chef det sidste Farvel; og saa var man langsomt og smølevornt slentret ind igjen i den store By. Undervejs havde Følget opløst sig og var gaaet Hver til Sit; da man naaede hjem til Sørgehuset, hvor Begravelses-Stadsen allerede var taget ned, var der ingen Andre tilbage end de to Brødre og den første Kommis.

„Gaa op med, Dubois!" sagde den ældste Søn. „Det vil gjøre Mama godt at se Dem."

Den unge Mand fulgte med.

Oppe i den borgerligt velhavende Salon, hvor man i Dagens Anledning havde fjernet alle Overtrækkene, sad Enken i en granatrød Fløjls Lænestol og græd. Møble-

mentet havde — som alle Gjenstande, der ikke er vant til at se Dagens Lys — Præg af at være splinternyt, af ikke at være egen Ejendom: det skinnede, saa det stod efter, saae altfor nypoleret ud. Tæppet, hvorpaa der ikke var blot den ubetydeligste Plet at opdage, havde ligesaa stærke Farver som den Dag, det kom ud fra Fabrikken, hvor det var blevet vævet: der kunde ikke være Tvivl om, at det, lige siden det var blevet lagt paa, havde vegeteret under et graat eller grønt Lærreds Over-Tæppe, som skulde skærme det mod Støv og Smuds.

Fru Reimers Sørgedragt lignede hendes Møblement: den var ogsaa splinterny, struttende, uden en eneste Fold. Det saae ud, som hun havde ondt ved at røre sig i den. Da Sønnerne traadte ind, rejste hun sig dog — og opfangedes af den Ældstes udstrakte Arme. Han havde allerede, uden selv at vide af det, lagt sig en ung Familiefaders satte og bestemte Væsen til.

„Saa! hold nu op at græde, søde Mama!" sagde han og kyssede hende. „Vi skal være Dig trofaste Børn, baade kjærlige og ærbødige. Det Tab, vi har lidt, kan Intet erstatte, og vi vil sørge over det bestandig; men ialfald Forretningen skal ikke komme til at lide under det. Jeg er atten Aar nu, og Georg er sytten, saa vi er gamle nok til at kunne begynde at forstaa os paa Forretninger. Og Dubois har lovet, at han vil blive hos os."

Enken løftede sit taarebadede Ansigt op fra Sønnens Skulder, som hun havde presset det imod, og saae taknemligt paa sin første Kommis. — „Tak!" sagde hun.

Dubois bukkede tavs. Hvad kunde han vel ogsaa have svaret? At han (lige fra han for en halv Snes Aar siden — uden Kundskaber, uden Noget at leve af, uden Haab om at avancere — var traadt ind i Forret-

ningen) havde arbejdet med urokkelig Hengivenhed for Den, som nu var død, og som Skridt for Skridt havde uddannet hans Anlæg og ladet ham rykke Trin efter Trin op ad den kommercielle Stige? Eller at, hvad han maaske ikke vilde have gjort af Erkjendtlighed mod sin Principal, dét havde han gjort af øm Sympathi for sin Principals Hustru, for hende, som altid var saa rolig, saa moderlig, og som aldrig lod sig rive ud af sin skjønne Ligevægt hverken ved truende Termins-Betalinger eller ved irriterende Kunder eller ved Tølperagtighed fra Personalets Side?

Ja vist saa, han kunde have sagt Alt dét og Mere til. Men han tav, og efter at han i Tavshed havde vexlet et Haandtryk med Husets Frue, forlod han den store granatrøde Salon, hvor han følte sig saa ilde tilpas.

Forretningsfolk har ikke Stunder til at begræde deres Døde; Kunderne bryder sig kun lidt om Familie-Sorg. Allerede næstnæste Dag gav Fru Reimer igjen Møde inde i sit lille Glas-Bur, bag den lyst egetræs-malede Pult, i hvis Skuffe nu hang, sammen med Nøglen til Kassen, dét Nøgle-Knippe, som saa lang en Tid havde ligget og klirret i hendes Mands Lomme. Med et Suk slog hun Hovedbogen op, dyppede Pennen i Blækhuset, og uden at se op sagde hun: „Begynd saa!"

Dubois' Stemme svarede ovre fra et lignende Aflukke, og hele den lange Formiddag hørte man dem konferere Husets gængse Poster tvers gjennem Lokalet, hvor der var en stærk Resonnans. Polere-Maskinens store Hjul surrede og snurrede ensformig uafbrudt inde i Værkstedet. Firmaets Chef kunde lægge sig til at dø, om han vilde, det blev h a n s Sag; men Firmaet Reimer, Fabrikant af Skildpaddes Kamme, havde ikke Lov til at nikke ind et Sekund.

Da Regnskabsvæsnet, som var blevet noget forsømt under Chefens korte Sygdom, omsider var bragt à jour, lukkede Enken Hovedbogen og trak en anden Bog frem, hvori hun opmærksomt gjennemlæste et Par Sider; saa stillede hun ogsaa den ind igjen, støttede Albuen mod Pult-Laaget, lagde Hovedet ned i Haanden og sukkede dybt. Et andet Suk svarede, som et Ekko. Hun løftede Hovedet en lille Smule og saae frem for sig.

Hendes første Kommis sad derovre og stirrede paa hende med respektfuld Medfølelse.

„Det har været et godt Aar, Dubois, det sidste!" sagde hun og sukkede igjen.

„Ja," svarede han sørgmodigt, „i det sidste halvandet Aar har Omsætningen mer end fordoblet sig, og der er ogsaa tjent betydeligt."

„Hvordan skal det nu gaa?" mumlede Enken og rystede paa Hovedet. „Drengene er saa unge endnu! . . . Ja ja, jeg har jo da Dem, Dubois! Det er en stor Trøst for mig, kan De tro!"

Henne i Baggrunden af Lokalet havde Personalet travlt med at pakke Kamme af forskjellige Numre ind, — først i Silkepapir, for at der ikke skulde komme Ridser i det zarte Skildpadde, og derpaa i et tredobbelt Lag Papir. Hjulet blev ved at snurre rundt, standsede kun nu og da et Øjeblik; og omme bag Værkstedets tykke Væg med de matte Ruder lød en utydelig Summen af Arbejdernes Stemmer . . . Dubois svarede ikke, men saae blot over paa sin Foresatte med et Blik, der var saa trofast og hengivent som en Hunds.

I det Samme kom begge Sønnerne ind i Lokalet, rødmussede og livlige af at have gaaet rask.

„Nu har vi fra imorges været inde hos fjorten

Firmaer," sagde Georg i en triumferende Tone. „Og imorgen tager vi fat igjen. Du skal se, Mama, det vil Altsammen blive ved at gaa, som mens Fader levede."

Marcel, som ikke blot var et Aar ældre, men som ogsaa var meget forstandigere og mere omsigtsfuld end Broderen, skyndte sig at standse med et Kys de Taarer, som hin ubesindige Ytring alt havde lokket frem i Moderens Øjne:

„Saa, lad os nu komme op og faa lidt Frokost!" sagde han. „Klokken mangler rigtignok et Kvarter i Tolv, men vi har været paa Farten lige fra Klokken Otte i Morges."

Fru Reimer rejste sig, lukkede af for Pengeskabet, tog Nøglerne og kom ud fra sit Aflukke. Tankefuld gik hun hen mod Trappen, som førte op til deres private Lejlighed; saa standsede Marcel hende med en Haandbevægelse:

„Mama," sagde han, „Du glemmer, at . . ."

„Det er sandt!" svarede hun og vendte sig om. „Hr. Dubois!" kaldte hun højt.

Hele Personalet spidsede Øren.

„Dersom De ikke har Noget imod det, saa beder jeg Dem fra idag spise Deres Maaltider sammen med os. Mine Sønner vil gjerne benytte den Tid til at tale med Dem og se at blive sat ind i Forretningerne."

Dubois havde rejst sig, ligbleg, og stod stiv som en Støtte paa Tærskelen til sit lille Kontor-Aflukke.

„Kommer De saa med?" bad Marcel og stak sin Arm ind under Husets første Kommis'.

Georg havde lagt sin Arm om Moderens Skuldre og gik foran med hende; en Gang imellem kyssede han hende kjærligt. Saaledes kom de op ad den brede Trappe, der førte op paa første Sal, og traadte ind i Spisestuen.

Marcel satte sig paa Faderens gamle Plads. Med et Suk pegede Enken paa den ledige Kuvert ved hendes højre Side: om Kommis'en vilde sætte sig dér? og saa begyndte den tavseste Frokost, som Nogen af dem nogensinde havde været med til.

2.

Fru Reimer sad og skrev og skrev og skrev. Med sin smukke Handels-Haand sattte hun i Linie under hinanden den ene Vare-Betegnelse og den ene Talstørrelse efter den anden. Da hun saa havde skrevet Siden ned, tog hun med en flot Bevægelse Pennen fra Papiret, og med Haanden løftet i Vejret løb hun hurtigt Tal-Rækken igjennem og lagde de enkelte Poster sammen.

Hun havde en smuk, hvid og buttet Haand. En to, tre ganske tarvelige Ringe sad paa hendes Fingre, som var blegrøde i Spidserne. En sort Flors Mansket med strengt-udseende Læg omsluttede Armen; men af og til skubbede Fru Reimer den rask tilbage, for at den ikke skulde genere hende, medens hun skrev, — og saa saae man et lille Stykke af Haandledet, der var fint og skjært, som Støvdrageren paa en Blomst. Forøvrig bekymrede Fru Reimer, som hun sad dér bøjet ned over sine Bøger, sig hverken om, at Folk uafbrudt kom og gik i Butiken, eller om, at det uafbrudt surrede og snurrede inde i Værkstedet til Højre. Hun havde heller ikke Øje for, at hendes Nabo lige overfor hvert Øjeblik saae over paa hende med et ømt Blik, alt imedens han flittigt passede sit Arbejde.

I de tre Maaneder, hvor Husets Chef nu havde sovet den evige Søvn ude under et stort og meget kostbart Monument, som Hustruens og Sønnernes Kjærlighed havde

rejst ham, idet den havde aftrodset de størst mulige Indrømmelser af Fornuften, som jo byder Kjærligheden at holde Maade, selv hvor det gjælder en Afdød, — i de tre Maaneder var Dubois hver eneste Morgen gaaet ind i det Bur, som han kaldte sit Kontor: og i samme Nu han satte sig paa den læderbetrukne Stol, var ufravigelig en og samme Tanke dukket op i ham, omtrent som et Godmorgen fra en ond Aand, der pønsede paa hans Fordærv . . . „Nu kommer strax Fru Reimer!" havde han tænkt, „og saa sætter hun sig derovre, . . . og saa faar jeg hende igjen at se en hel Formiddag! . . . Aa, hvor den Sørgedragt dog klæder hende dejligt!"

Hun kom ganske rigtigt og saae endnu dejligere ud end den foregaaende Dag (saadan syntes ialfald Dubois), og hun satte sig lige overfor ham og skrev og skrev og skrev . . . Og han stjal sig til at skotte over paa hende hvert Øjeblik, bare en tusende Del af et Sekund ad Gangen, hvorefter han skyndsomst bøjede sig ned over sit Skriveri igjen og søgte at indhente det Forsømte; thi hans Arbejde skulde da ikke lide under hans tavse Betragtninger!

Fru Reimer var maaske ikke fuldt saa smuk, som Dubois syntes; men den milde Ro, der var udbredt over hende, gjorde hende unægtelig saare indtagende. Det lyst kastaniebrune Haar hang i nydelige Krøller ned over hendes bøjede Hals, og hendes dybe, blaa, klare Øjne bragte Bud om et blødt og roligt Sind. Hun var otte og tredive Aar, men saae ud, som om hun knap var fyldt de tredive.

Hun havde grædt meget, da hun mistede Manden, til hvem hun havde været knyttet ved tyve Aars Ægteskab og ved en grundmuret Agtelse, som tidlig var traadt i Stedet for Forelskelsens opblussende Flamme, — deres Elskovsild var nemlig hurtigt blevet kvalt af Forretningslivets

ensformige Praxis. — — Naa men, man maa jo være fornuftig her i Verden, ikke sandt? Saa længe man græder, gjør man sig bare huløjet og kan ikke se ordenligt, naar man skal lægge Tal sammen. Fru Reimer var altsaa holdt op at græde. Under Maaltiderne talte man hyppigt om Faderen, og altid blev der saa sukket; men Forretningen gik godt, — ja hvad dét angik var der Intet i Vejen, den gik saamænd bedre, end den havde gjort nogensinde før.

Sagen var, at Dubois var, som man siger, her og der og Straalemester tillige. Ligesaa snart han havde faaet Frokosten i sig, tog han sin Hat og besørgede en rent utrolig Masse Ærinder. Det var ganske ligegyldigt, hvad man saa spurgte ham om: han havde talt med baade Den og Den, havde gjort Alt, hvad der skulde gjøres, havde modtaget Breve og besvaret Breve og afsendt Breve. Og Vexlerne gik i Orden, saa det var en Lyst, der var stadig rigeligt Penge i Kassen i rette Tid.

„Men, Dubois! sagde saa en Dag Fru Reimer smilende til ham, „De klarer jo det Hele her i Forretningen meget bedre end jeg selv!"

„Jeg vil gjerne tjene Dem, saa godt jeg kan," svarede han og blev rød i Hovedet over sin Dristighed.

„Nu er det et Aar — ak ja! et helt Aar, — siden jeg mistede min stakkels Reimer: og vi har aldrig tjent saa mange Penge som nu!"

„Ja men det er vel, fordi vi høster nu, hvad han har saaet!" skyndte den beskedne Kommis sig at forklare.

„Naturligvis, naturligvis! men jeg havde alligevel langtfra ikke ventet mig et saa godt Resultat. Vi skylder Dem meget, Dubois, overmaade meget. Mine Sønner

vil heller ikke vise sig utaknemlige, naar de bliver myndige. Indtil da . . ."

„Aa, jeg har jo Tiden for mig!" faldt Dubois ind.

Og hvad kunde han ogsaa i Virkeligheden have ønsket sig mere? Hans eneste Ønske var: at blive i dette Hus, hvor alle hans Tanker havde hjemme.

„Ja De kunde jo da f. Ex. faa Lyst til at gifte Dem," sagde Fru Reimer smilende.

„Jeg? aldrig!" foer det ud af ham.

Hun saae, helt forbavset, op paa ham . . . og mærkede saa pludselig, at hun rødmede, — hun anede ikke selv hvorfor.

„Naa ja, det er jo Noget, De maa om!" svarede hun og saae til den anden Side.

Dubois tænkte, at han maatte have stødt hende, og trak sig tilbage meget trist og forknyt. Da han var gaaet, satte Fru Reimer Fødderne op paa Stativet omkring Sovekamrets Kamin og sad en Stund og varmede dem. Her i Sovekamret havde hun tilbragt omtrent alle sine Aftener de sidste tyve Aar, — i den store Salon plejede man kun at komme ved højtidelige Lejligheder. I Sovekamret koncentreredes hele Husets Liv: Kokkepigen fik sine Ordrer og der blev gjort Regnskab her. Det var ogsaa her, Dubois havde stillet hver evige Aften de sidste ti Aar med Bøgerne og med Kassen, som derefter blev gjemt i det store Jernpengeskab, der stod ved Hovedgjærdet af Sengen. Tidligere havde Fru Reimer boet her sammen med sin Mand, nu boede hun her alene. Men fraregnet dét var Intetsomhelst forandret.

Hun blev siddende længe den Aften og grundede. Hvorfor vilde Dubois ikke gifte sig? Pyh! unge Mennesker er saamænd alle af samme Surdejg! Om det saa

var hendes egne Sønner, — havde de saa ikke vænnet sig til, under snart et og snart et andet Paaskud, at tilbringe alle deres Aftener ude? Naa Herre Gud, Ungdommen skal jo leve! Man siger nok, at man vil aldrig gjøre Dit og aldrig Dat, men man gjør det alligevel!... Dubois vilde saamænd gifte sig saa godt som alle Andre!

Hvor gammel monstro han egenlig kunde være?... Lad mig se, ja han var fyldt Femogtyve, da han for elleve Aar siden traadte ind i Forretningen. Saa var han altsaa sexogtredive nu!... Hun havde altid betragtet ham som et ganske ungt Menneske... Det kom vel af, at han var saa meget yngre end hendes Mand. Reimer havde været tooghalvtreds, da han døde... Stakkels Mand, han var saa kraftig og saa livsglad endnu!... Havde han ikke faaet den Lungebetændelse, kunde han gjerne være blevet en gammel Mand!

Hun græd nogle Taarer over sin Ensomhed og kom til at tænke paa, at i de første Aar, hun havde været gift, havde der i lang Tid staaet to Vugger ved Siden af hinanden ovre i dét Hjørne af Værelset. Siden havde de saa sat Sofaen der i Stedet, for Værelset var saa stort... Ak ja, det nyttede kun lidt, at de fyldte op med Møbler, Værelset var og blev dog saa stort, — meget for stort for en enlig Kvinde især...

Det var dog en pudsig Idé af Dubois: at sige, at han aldrig vilde gifte sig!...

Gløderne inde i Kaminen var efterhaanden blevet til Aske. Fru Reimer gik i Seng, og hele Natten drømte hun om dengang, da der havde staaet to Vugger, hvor nu den blaa Sofa stod...

Der gik endnu et Par Maaneder. Fru Reimer bar stadig Sorg, — hun havde vænnet sig til den sorte

Dragt . . . Men saa en Dag, da hun kom ind i sit Værelse, laa der paa Sengen en elegant Kjole af douce Farve og med mørke Silkesløjfer paa Ærmerne og Livet. Halvt skjult bag Senge-Omhænget stod en smilende, kvik lille Syjomfru.

„Hvad skal dét sige?" spurgte Enken og vendte sig om til sine Sønner, der var fulgt med hende ind.

De tog hende hver under sin Arm, saa hun kom til at staa midt imellem dem, og kyssede hende.

„Det er din Fødselsdag, søde Mama!" sagde Marcel. „Du huskede den ikke ifjor, og det gjorde vi heller ikke, — Ingen af os var oplagt til at tænke paa Glæde dengang. Men saa ung og kjøn som Du er, kan Du da ikke blive ved at gaa i Sorg til evig Tid! Imorgen lægger Du den, og . . .

„Nej, Mama, iaften! faldt Georg ind „Tag den ny Kjole paa med det Samme! hvis den ikke skulde sidde rigtig, har Frøkenen dér lovet, at hun vil rette det, medens hun er her."

De forlod Soveværelset, efter endnu engang at have kysset deres Moder, lukkede Døren efter sig og gik ind i Spisestuen. Fru Reimer — der var meget forvirret, meget bevæget, og som havde Øjnene fulde af Taarer (det var Sorgens og Glædens Taarer paa éngang) — lod sig klæde om, tillod Syjomfruen at glatte og at fixe lidt paa hendes Frisure, og viste sig endelig, da Syjomfruen havde lukket Døren op, paa Tærskelen ind til Spisestuen.

„Nej, Mama, hvor Du er nydelig!" udbrød Georg, da han fik Øje paa hende. „Saa! kom nu her ind, her er En til, som gjerne vil gratulere Dig!"

Paa Bordet stod i en kostbar Vase en vældig Buket

hvide Liljer, og bag ved Buketten anstrengte Dubois sig efter bedste Evne for at krybe i Skjul.

„Tak! Tak!" mumlede Fru Reimer, dybt rørt. Og hun rakte sin første Kommis begge Hænder.

„Kys ham!" sagde Marcel og skjød hende blidt hen imod ham. „Det skylder Du ham nok for Alt, hvad han har været for os!"

Hun gik hen til ham, rødmende som en ung Pige, og han kyssede hende ærbødigt paa begge Kinder. Saa blev hun og Dubois staaende et Øjeblik som lamslagne overfor hinanden.

„Nu faar vi lige strax lidt Slikkeri herind, og saa skal vi have os et Slag Kort," sagde Marcel. „Og imorgen gaar vi i Theatret; jeg har taget en Loge i Opéra-Comique til os Fire!"

„I Theatret?" mumlede Fru Reimer.

„Ja jeg véd nok, Du har aldrig været der, uden Fader var med! Men hvad skal man sige, stakkels søde Mama? Du maa vænne Dig til at gaa der sammen med dine Drenge!"

Der blev aftørret nogle Taarer endnu, — saa kom Bakken ind med Slikkerierne, Syjomfruen blev takket mange Gange og sendt bort, og man satte sig omkring Bordet med det grønne Tæppe paa. Marcel blandede Kortene, — og alt imedens man saa gnaskede Bonbons og nippede til et Glas Likør, gik Tiden, uden at Nogen mærkede, hvor den blev af.

„Klokken er tolv!" udbrød pludselig Dubois, som havde set paa sit Uhr.

I en Fart sagde man Godnat til hinanden, og Fru Reimer gik ind paa sit Værelse med en Følelse af, at fra imorgen begyndte der et nyt Liv for hende.

Saadan blev det ogsaa. Butiks-Personalet og Arbejderne havde bragt hende en Present; hun maatte til Gjengjæld gjøre et lille Gilde for dem, og dermed var det forbi med den triste, vanemæssige Gaaen i Sorg. Man skulde have troet, at et Pust af ny Ungdom og nyt Liv var strøget gjennem Huset. Marcel og Georg gik og nynnede højt, medens de gjorde Toilette, og nu og da hørte Moderen inde fra sit Værelse dem skoggerlé, — hvad der dog ikke forhindrede, at de nu som før passede deres Dont samvittighedsfuldt.

Marcel havde allerede flere Gange rejst i Provindserne, idet han nemlig mente, at en Handelsrejsende kunde umuligt gjøre saa gode Forretninger som selve Principalen. En Dag kom han saa og sagde, at Georg kunde udmærket godt overtage Provinds-Forretningerne, medens han selv aftjente sin Værnepligt (hvad der ikke ret vel kunde opsættes længer), og han foreslog følgelig Moderen, at Georg skulde følge med paa hans nær forestaaende Rejse for at lære Firmaets Kunder at kjende . . . Fru Reimer maatte naturligvis billige Forslaget. Men hun kom dog med et Par Indvendinger. „Jeg faar det saa ensomt i al den Tid!" sagde hun. „Vil I virkelig blive hele fjorten Dage borte?"

„Dubois holder Dig nok med Selskab. Ikke sandt, Dubois?"

Dubois var ikke til Sinds at ville sige Nej. De to Brødre rejste saa, sjæleglade over at skulle ud sammen paa egen Haand og fast bestemte paa, at de vilde tage, hvad Fornøjelser der bød sig, samtidig med at de passede Forretningerne.

Da Fru Reimer, den første Dag hun havde været ene til Middag, om Aftenen saae Dubois møde med

Bøgerne og Pengekassen under Armen, blev hun uvilkaarlig lidt forlegen. Hun syntes, det var saa besynderligt at være ene derinde i Soveværelset med det unge Menneske. Der var ikke noget Usædvanligt i, at han kom derind; men de andre Gange havde ialfald Sønnerne boet hjemme, hvorimod hun nu havde en næsten ængstende Fornemmelse af at staa ganske ene. Imidlertid smilte hun og bad med en Haandbevægelse Kommisen tage Plads. Disse smukke Sommeraftener plejede hun at sidde henne i den blaa Sofa, som stod, hvor Vuggerne havde staaet før, i Hjørnet nærmest Vinduet. Fra en Lampe med en blaa Lyseskærm paa den ene Side faldt et mildt og stille Lys ned over hendes Arbejdskurv, som stod paa Bordet... Dubois satte sig paa en Stol lige overfor hende.

Dér sad han den første Aften og den anden; men saa gjorde hun Plads for ham i den blaa Sofa og lod ham sætte sig dér. Klokken Ni kom Kokkepigen ind og fik sine Ordrer for den følgende Dag; Resten af Aftenen passiarede Fru Reimer med sin første Kommis om, hvad der var hændet i Dagens Løb, om Brevene, der var indgaaet med Aftenposten, kort sagt om Alt, hvad de ikke havde faaet afhandlet under tidligere Samtaler den Dag. — De talte Begge sagte, og der var ganske stille i Huset, og de var ene . . .

„Hvorfor vil De ikke gifte Dem, Dubois?" spurgte Fru Reimer en Aften.

„Det véd De vist godt," svarede han, uden at se paa hende. „Hvor skulde jeg kunne knytte mig til en Kvinde, naar det ikke var Dem?!"

Hun havde sandt at sige gjættet det; men det er saa sødt at høre det sagt! Hun svarede ikke, og da han saa

lagde sin Haand om hendes hvide Haandled, følte hun, at det var ikke til at tænke paa at gjøre Modstand . . .

Hun fik med stor Anstrengelse trukket Haanden til sig. „Dubois," sagde hun, „De er den mest retskafne Mand, jeg kjender, og jeg er Dem inderligt hengiven. Men jeg har Pligter at opfylde: jeg maa bevare for mine Sønner det Firma, som deres Fader har grundlagt. Jeg skylder dem Regnskab baade for Navnet og for Formuen; jeg bragte ingen Medgift, saa Intet her tilhører mig. De forstaar, . . . jeg kan ikke gifte mig igjen."

Hun havde vendt Hovedet bort, og hendes Stemme rystede en Smule. Dubois tog igjen hendes Haand, som stred svagt imod.

„Naar har jeg talt om Formue til Dem?" spurgte han med taarefyldte Øjne. „De taler om Giftermaal, og saa véd De dog, at De for Deres Vedkommende ikke . . . Jeg har aldrig drømt om at komme til at ægte Dem; hvorfor vil De saa tvinge mig til at komme frem med, hvad jeg hidtil har gjemt i min Sjæl? I al den Tid jeg har kjendt Dem, har jeg ikke havt anden Tanke end den, at kunne arbejde for Deres Lykke og Velfærd. De véd godt, at jeg vilde være glad ved at dø her i Huset som en gammel Lænkehund, man ikke nænner at skille sig af med, fordi den har gjort Nytte i sin Ungdom . . . Tror De, jeg gjør Regning paa Belønning, naar jeg siger Dem, at jeg elsker Dem haabløst og glædeløst?!"

Hans Fingre sluttede fast om det hvide Haandled, som ikke længer satte sig til Modværge.

„Mine Børns Formue er mig hellig, Dubois!" gjentog Enken. „Hvis dét Hensyn ikke var, vilde jeg føle

mig lykkelig . . . ja, jeg vilde være lykkelig ved at kunne dele den med Dem!"

„Men er det da Deres Formue, jeg bryder mig om?" bruste den skikkelige unge Fyr op, som berusedes fuldstændig af det forvirrede Udtryk i Fru Reimers blaa Øjne: „det er Dem, jeg elsker, Dem! . . . Jeg havde lovet mig selv, at jeg skulde aldrig sige Dem det . . . Men hvis jeg virkelig ikke mishager Dem, hvorfor vil De saa ikke vide af mig at sige? Der behøvede jo slet Intet at forandres hverken i Deres eller i min Stilling; jeg kunde blive ved at være første Kommis og faa min vante Gage, det er mig fuldstændig tilstrækkeligt, forsikrer jeg Dem, . . . og jeg vilde blive saa lykkelig . . . og det skulde De med blive, det lover jeg Dem! aldrig skulde jeg volde Dem et Øjebliks Sorg eller Misnøje!"

Fru Reimer saae forskrækket paa ham. — „Gifte mig igjen?!" mumlede hun endelig. — „Nej, . . . nej, . . . aldrig! hvad vilde mine Sønner sige?!"

„Tror De, at de ikke vilde synes om det?"

„Jeg er vis paa det! Tænk selv, Kjære, de har set mig her Dag ind og Dag ud sammen med deres Fader, . . . det vilde jo være forfærdeligt! Blot jeg talte til dem derom, er jeg vis paa, de vilde ikke holde af mig mere, de vilde foragte mig!"

„Nej, dét er umuligt!" indvendte Dubois; „Deres Sønner elsker Dem altfor højt, til at de skulde ville modsætte sig Nogetsomhelst, der kan tjene til Deres Lykke! De tænker kun paa Dem, taler kun om Dem! Der gaar ikke en Dag, hvor de ikke spørger sig selv om, hvad De monstro kunde have Lyst til, hvad der kunde glæde Dem . . . Det er et Par sjeldne Sønner, De har: de véd intet Højere, end hvad der kan gjøre Dem tilfreds!"

Der lagde sig et lykkeligt Smil over Moderens Ansigt, medens hun lyttede til denne Lovtale over sine elskede Børn af den Elskedes Mund. Men da Dubois tav, vendte det triste og urolige Udtryk tilbage hos hende:

„Ja og ser De, Dubois“ sagde hun, „al den Ømhed og al den Tillid til mig vilde fortage sig, dersom de fik Nys om, at jeg efter at have mistet deres Fader kunde have Tanke for nogen anden Mand! De holder af mig nu, fordi de ser, at jeg er tapper, ja og saa fordi jeg har været dem en god Moder; men Alt det vilde være glemt i en Fart, kan De tro, dersom de tabte deres Agtelse for mig!“

Hun tav og faldt i tunge Tanker. Dubois havde sluppet Haanden, han havde holdt, og sad ligeledes og grundede. Den brave Fyr kjendte Intet til Livet, hvor vel bevandret i Forretningslivet han end var. Naar Fru Reimer mente saadan, maatte det vel være rigtigt. Og desuden lamsloges han fuldstændig af Angsten for, at hun skulde tro, han spekulerede i hendes Formue: selv om der ikke blev Formue-Fællesskab, var det klart, at han havde Alt at vinde ved et saadant Giftermaal! Dersom saa maaske ovenikjøbet Sønnerne underlagde hans Frieri ærgjerrige Bevæggrunde! dersom Marcel blev vred og nødte ham til at træde ud af Forretningen! Hvad skulde der saa blive af ham, fjernt fra dette Hjem, som udgjorde al hans Livs Lykke? Og de Andre, — hvordan skulde det gaa dem? Thi inderst inde havde han, naar Alt kom til Alt, en Følelse af, at han var Firmaet Reimers virkelige Chef! Hvis han traadte ud, vilde det føre om ikke til Firmaets Ødelæggelse, saa dog til en Standsning i dets Fremgang. Og burde han, Kommisen, for at tilfredsstille en Lidenskab, som han nu næsten begyndte at skamme

sig over, burde han vise sig i den Grad utaknemlig mod sine Velgjøreres Familje?!

Fru Reimer drog, syntes han, ligesom den eneste naturlige Slutning af, hvad han saadan havde siddet og tænkt for sig selv, da hun sagde: „Det nytter ikke at tænke paa det, min Ven! vi maa lade det blive, som det er!"

Med det Samme rakte hun ham sin hvide og buttede Haand, for at trøste ham. Han tog med begge Hænder om den Haand og førte den op til sine vaade Øjne. Et Par store Taarer trillede langsomt ned ad den brave Kones friske Kinder. Ingen af dem sagde et Ord. Saa kyssede Dubois hendes Haand, som vilde trække sig tilbage, og som rystede af Sindsbevægelse. Hun græd . . . han bebrejdede sig selv, at han voldte hende Sorg . . .

De havde holdt af hinanden i lang Tid, og alle Omstændigheder bidrog til at lade dem bukke under, men mest dog de selv. Bedst som de græd og var enige om, at de aldrig i Livet kunde mødes, sank de i hinandens Favn . . .

Der gik flere Dage, hvor Fru Reimer besørgede sine Forretninger som en Dødsdømt, der gaar og venter paa, at Henrettelsen skal finde Sted. For denne strenge og trofaste Sjæl var dét, at hun var bukket under, en saa meget uudholdeligere Lidelse, som hun aldrig havde tænkt sig Muligheden af, at det kunde ske: hun havde hele sit Liv igjennem havt en instinktmæssig Rædsel for de „vildfarne Lam." Nu var det hende, som om hendes Redelighed som Handelsmand havde spillet Bankerot; hun kom til at ryste, naar hun skulde skrive sit Navn under, hun syntes, hun gjorde sig skyldig i et Falskneri; og mer end én Gang, naar hun havde skrevet under paa en Vexel

eller en Anvisning, saae hun opmærksomt paa den, før hun gav den fra sig, ligesom for at overtyde sig om, at Intet i Skrifttrækkene forraadte, at Fru Reimer ikke længer var en ærbar Kvinde.

Hvad Dubois angik, saa vovede han ikke at se paa hende i Tredjemands Nærværelse; han ikke blot skammede sig mindst ligesaa meget som hun, men han følte sig ogsaa ansvarlig for al den Sorg, som hun led og vilde komme til at lide. Tanken herom gjorde ham Livet saa tungt, at han gjentagne Gange havde i Sinde at gjøre Ende paa det ved at drukne sig. Men Synet af hans Frues kjære, sørgmodige Ansigt holdt ham stadig tilbage, og naar saa Aftenen bragte dem nogle Timers Ensomhed, indgav hans Hjerte ham hundrede milde og trøstende Ord, hvormed han søgte at udmale for hende en lys og lykkelig Fremtid. Han skulde aldrig forlade hende, hele hans Liv skulde gaa hen med at arbejde for hende og navnlig for hendes Sønner: i en stadig forøget Formue vilde han tilbagebetale dem, hvad han havde berøvet deres Moder af Ro og Samvittigheds-Fred.

Fru Reimer havde imidlertid kun tilgivet ham halvt, da de med Et var ved Aftenen, før Sønnerne skulde komme hjem.

„Vær nu barmhjertig og gaa ikke længer og se saa vredt paa mig!“ bad Dubois ydmygt. „Ellers vil Deres Sønner tro, at jeg har voldt Dem Sorg, og de vil ikke vide af mig at sige mere. Og hvor skulde jeg saa kunne holde ud at leve!“

Hun tog ham med begge Hænder om Hovedet: „Du Kjære!“ udbrød hun, „Du skal ikke lide for min Skyld, det vilde være altfor haardt!“

De unge Mennesker gjenfandt altsaa tilsyneladende

Hjemmet, som de havde forladt det. Forresten var de umaadelig optagne af deres Rejse og havde ikke synderlig Tanke for at granske deres Omgivelser. Kun Marcel saae nu og da halvt urolig sin Moder ind i Ansigtet og syntes, at hun var saa forandret; men til Nød kunde dét jo forklares af, at der blev truffet Forberedelser til, at han skulde ind og være Soldat, . . . og desuden havde han fuldt op at bestille. I Løbet af den følgende Maaned rejste han saa. Georg, som nu fik dobbelt at tage Vare paa, anlagde sig en meget vigtig Mine, kjøbte sig et Øjeglas, som han klemte ind i Øjet („for at forhindre sig selv i at se", sagde hans Moder), blev en meget strunk ung Kavaller, som gik ud hver Aften, og lod sig lave egen Gadedørsnøgle, saa han kunde komme hjem, naar han vilde.

Saadan gik nogle Maaneder. Fru Reimer blev mer og mere tavs og tankefuld. Personalet i Forretningen mente, at hun gik og græmmede sig over Sønnens Fraværelse; Andre paastod, at hun havde bestemt Lyst til at blive gift igjen. Saa en Aften, hvor hun og Dubois var ene, som de plejede at være, kastede hun sig pludselig om hans Hals og jamrede:

„Jeg er fortabt, min Ven! nu kommer Straffen over os, — jeg maa dø!"

Det var det Forfærdeligste af Alt! Hvad skulde der blive af dem!

„Hvad skal vi dog gjøre?!" mumlede Dubois bestyrtet.

„Jeg maa dø!" svarede hun, „der er ingen anden Udvej!"

Han besvor hende, overvældede hende med Kjærtegn, kastede sig paa Knæ for hende, forsikrede hende om, at

ganske vist var det en forfærdelig Ulykke, men Sagen lod sig dog nok ordne. De maatte skjule Barnets Fødsel og se at faa det opdraget ude i Provindsen et Steds; senere hen vilde saa Dubois bringe hende det og sige, at det var hans Barn, og bede hende om at tage sige af det . . .

Man er jo sjelden meget lysten efter at dø, især da, naar man giver sig Tid til at tænke sig om: saa Dubois fik tilsidst overbevist sin Veninde om, at hun kunde og maatte blive ved at leve.

„Den stakkels Lille!" mumlede hun grædende, „endnu før den bliver født, er den bestemt til at blive et Skumpelskud her i Verden! Ingen Moder og ingen Brødre, — ikke En at støtte sig til i Livet! Men vi vil holde af den alligevel, ikke sandt?"

Det var et sandt Held, at Marcel var inde som Soldat. Nu kunde Fru Reimer, før han kom hjem, naae at lade, som om hun gjorde en Rejse i Provindserne (medens hun i Virkeligheden flyttede hen til en Jordemoder i Paris og bragte Barnet til Verden) og ogsaa naae tilbage og indtage sin vante Plads i Forretningen. Georg havde Tankerne alle andre Steder henne end hos sine Omgivelser, saa han vilde sikkert ikke mærke Noget. Til Gjengjæld var der Personalet og Tjenestefolkene: overfor dem maatte man bære sig meget forsigtigt ad; men naar det kniber, bliver man opfindsom, og Fru Reimer arrangerede Alt saa omhyggeligt, saa hun turde haabe at kunne frelse Skinnnet.

Kvaler kan vare saa længe, det være skal, de faar dog tilsidst Ende. Omsider kom Dagen, da den stakkels Kone skulde tiltræde den foregivne Rejse, og hun begav sig da hen til et affides liggende Hus, hvor hun fødte en

sød lille Dreng. Dengang hun rakte Barnet til Ammen, som skulde tage det hjem med sig, kom hun til at tænke paa, hvor der var blevet gjort Stads af hendes to ældste Sønner, da de kom til Verden. Deres Fader stod med straalende Ansigt ved Fodenden af Sengen; hele Familien var forsamlet om hende og var lutter Opmærksomhed og Kjærlighed imod hende; og den kjønne Amme, man havde fæstet, med blaa Sløjfer paa Huen og flagrende Baand, bøjede sig smilende ned over den Nyfødte, der var halvt skjult af Broderier. Ak ja, Broderierne! Barnetøjet, som laa og paraderede rundt om i Stuen! hvert eneste Stykke dengang var blevet taalmodigt broderet af den unge Kones flittige Fingre og syet af hende eller af en Veninde! Den Nyfødte hér derimod, som var sat ind i en Verden fuld af social Ulighed, han havde Barnetøj, der var kjøbt i en Lingerihandel; thi Fru Reimer havde været bange for, at Nogen skulde komme til at se i hendes Skuffer en lille Skjorte eller en lille Kappe, som kunde have røbet saa Meget! . . . Til Gjengjæld havde ingen af de tidligere Fødte faaet saa mange Kys, og der var ikke faldet en Taare paa dem, hvorimod den stakkels Kone badede med fine Taarer dette lille Væsen, der allerede, uden at det selv vidste af det, var stemplet. „Fader og Moder ukjendt!" stod der paa dets Døbeseddel.

„Mit stakkels Barn! hvor jeg skal holde af Dig!" mumlede hun, da hun endelig gav Slip paa den Smaa.

Ammen boede i Paris, saa Fru Reimer kunde jævnligt komme hen at se til Barnet. Naturligvis maatte hun passe frygteligt paa, for at Ingen skulde opdage hende: men ligemeget, hun vilde dog faa sit Barn at se!

Det tog lang Tid, før hun kom sig. Sorgen, som nagede hende, Rædslen for at blive opdaget, den Uro,

hun ikke kunde betvinge, over saaledes at være fjernet fra Forretningen, endelig Skammen og Pinagtigheden ved at befinde sig mellem Fremmede, som vidste, at hun havde gjort et Fejltrin, — al denne mer eller mindre skarpt udprægede, men smertelige Sindsbevægelse forsinkede hendes Helbredelse. Men endelig, efter tre Ugers Forløb og efter at hun havde skudt sin Hjemkomst ud under alle optænkelige Paafund, (hjulpen i saa Henseende af Dubois, som hver Dag bragte hende Besked om Forretningen, og som gjennem en Ven ude i Provindsen lod lægge de Breve i Postkassen, hun lod, som hun skrev fra det Sted, hvor det hed sig, at hun var i Besøg), — endelig efter tre ubeskrivelig lange Ugers Forløb vendte hun hjem.

Der laa som en ubestemt Mistillid i Luften omkring hende. Hun mærkede den i Maaden, hvorpaa Personalet saae paa hende eller (og endnu stærkere) undgik at se paa hende; i Maaden, hvorpaa man talte til hende, naar man rakte hende en Faktura, eller hvormed man tog en Pakke eller en Nota, som hun leverede fra sig; og fremfor Alt i Tjenestefolkenes forcerede Ærbødighed. De havde gode Dage dér i Huset og vilde nødig miste deres Plads; men Fru Reimer forstod kun altfor vel, at de holdt sig skadesløse, naar de var paa deres egen Boldgade ude i Kjøkkenet.

Georg var den Eneste, som lod til ikke at nære Spor af Mistanke; men han var ogsaa saa lidt hjemme! Under Moderens Fraværelse, hvor han altsaa slet intet Baand havde havt paa sig, havde han vænnet sig til en Selvraadighed og et Driver-Liv, som voldte Fru Reimer de frygteligste Samvittighedsnag. Livet var blevet et rent Helvede for den stakkels Kone; hun gik i en stadig Angst og ventede hvert Sekund at komme til at høre et Ord, som vilde være en Skjændsel for hende, og som vilde give

hende Troen i Hænderne paa, at hendes Fejltrin var almindeligt bekjendt.

Det Ord var ikke blevet udtalt endnu, da Marcel kom hjem fra Soldater-Tjenesten. Lige strax, da han saae Moderen, gav det et Sæt i ham af Forskrækkelse, saadan havde hun forandret sig. Hun var næsten ikke til at kjende igjen; medens hun endnu ifjor havde havt rødmussede Kinder og været rolig og tilfreds, saae hun nu bleg og anstrengt ud, og hendes Øjne, som laa dybt i Hovedet, glødede saa underlig uroligt . . . Han betvang imidlertid sin Skræk og beflittede sig foreløbig paa at vise Moderen al den Omhu og Ømhed, som han syntes, han skyldte hende dobbelt nu, da hun utvivlsomt maatte være syg. Senere, tænkte han, skulde han vel nok komme under Vejr med, hvad der havde fremkaldt hendes Sygdom.

Den første Uges Tid efter at Marcel var vendt tilbage, var han meget borte fra Hjemmet og lod til at være stærkt optaget af Et eller Andet. Moderen turde imidlertid ikke spørge ham om, hvad det var; hun var angst for, at der skulde komme Noget op om hende selv. Hun brændte af Længsel efter at komme hen at se til sin lille Dreng, men hun kunde ikke finde paa et rimeligt Paaskud til at forlade Huset. Og da hun saa endelig fandt et, hvorpaa der Intet var at sige, tilbød Marcel øjeblikkelig, at han vilde følge hende: og hun kunde ikke sige Nej til hans Tilbud! I sin Modløshed lod hun saa gaa flere Dage, hvor hun ikke dristede sig til at gjøre et nyt Forsøg. Endelig, og for at gjøre Alt saa forfærdeligt som muligt, saae hun ikke videre til Dubois, end naar de sad hver i sit Kontor nede i Forretningen eller naar de mødtes ved Maaltiderne. Det var ikke til at tænke paa at komme til at tale med ham i Enrum.

Saa en skjøn Dag meddelte Dubois pludselig, at han maatte gjøre en Rejse, som vilde tage nogle Dage. Hun stirrede forsærdet paa ham: han tog Øjnene til sig. Derefter skottede hun over paa Marcel: ham var der ikke det Mindste at mærke paa. Hun opgav at prøve paa at komme til at forstaa Alt dét og gav sig til at snakke om Forretninger; men da hun om Aftenen gik til Sengs, tænkte hun ved sig selv, at det vilde have været en Lykke for hende, om hun var død, med det Samme hun bragte til Verden hint ulyksalige Barn, som Ingen tog sig af eller saae til, og som maaske i dette Øjeblik allerede havde ophørt at leve.

Dubois vendte ganske rigtig tilbage til den Tid, han havde sagt. Marcel blev ved at være umaadelig omhyggelig og kjærlig mod Moderen, men gik stadig om med en tankefuld Mine. Georg var krøbet ordenligt til Korset efter Broderens Hjemkomst, takket være en alvorlig Overhaling, han havde faaet, strax Dagen efter at Marcel var kommet. De to Brødre holdt deres Moder med Selskab hver Aften og gik nu og da i Theatret med hende. Saa var Dubois med, — han lod til at staa paa en særdeles god Fod med dem.

„Men hvordan hænger dog Alt dette sammen?“ tænkte den stakkels Fru Reimer bestyrtet.

Atter og atter grublede hun for at finde paa et Paaskud til at komme hen at se til sit lille Barn; og atter og atter blev hendes Planer krydsede, og hun blev nødt til at opgive dem.

Saa en Aften sagde Marcel til hende: „Det er sandt, Mama, imorgen maa Du i Pudsen; vi skal ud at more os! Der er en af mine Venner, som gifter sig, og han har inviteret os med til Bryllupet. Pas paa at være færdig præcis, — det er Klokken Ti!“

„Jeg tror hellere, jeg vil blive hjemme . . .," begyndte Fru Reimer, som strax havde tænkt paa sit Barn derude i Forstaden og som haabede, at hun kunde komme ud at se til det, medens Sønnerne morede sig.

„Nej, Mama, her kan der ikke være Tale om noget „hellere". Det vilde gjøre et Skaar i Festen, hvis Du ikke kom med," svarede Marcel.

Han talte i en blid, men myndig Tone; hans Moder kom ikke med flere Indvendinger . . . Dubois mødte ikke ved Middagsbordet den Dag, og de to unge Mennesker gik tidlig ind paa deres Værelser. Hvor den var lang og tung, den Nat, for Fru Reimer! Aldrig havde hendes Samvittighedsnag pint hende saadan, aldrig havde hendes Hjerte higet saa lidenskabeligt mod hint stakkels, navnløse Barn („Fader og Moder ukjendt!"), som det lod til, hun ingensinde skulde faa Lov at give blot saameget som et Kys! . . . Det dagedes imidlertid omsider, og hun pyntede sig da, for at lystre sin Søns Ordre. Ja for det var en Ordre.

Marcel og Georg stod og ventede paa hende nede i Gaarden, ved Nedgangen fra deres private Lejlighed; Marcel havde bedt hende om at lade være at gaa gjennem Forretningen, for det var jo ikke værd, at Personalet fik at vide, at de Allesammen var ude! havde han sagt. Der holdt en Vogn udenfor Porten; de satte sig ind i den, og efter en kort Kjørsel standsede den udenfor Distriktets Mairie.*)

Salen var allerede fuld af Folk. Fru Reimer ofrede dog ingen af dem et Blik. Hun var umaadelig forknyt. Hun var kommet til at tænke paa, hvorledes hun for

---

*) Mairen er den franske Øvrighedsperson, for hvem bl. A. de borgerlige Ægteskaber afsluttes.

toogtyve Aar siden var blevet viet til Reimer i denne selv samme Sal, og hun maatte opbyde al sin Kraft for ikke at briste i Graad. Hvor havde hun gjort af sin lykkelige Fortid? hvor havde hun gjort af sin Ære, som hun havde vogtet stolt i saa mange Aar?

Marcel, som havde ladt hende være ene et Øjeblik med Georg, kom tilbage og hentede hende ind i den tilstødende Sal og førte hende hen foran en opslaaet Protokol.

„Skriv dit Navn dér!" sagde han til hende og pegede paa et bestemt Sted i Protokollen. „Cecilie Reimer, født Rodier! skal der staa."

Hun lystrede mekanisk.

„Skal Damerne ogsaa skrive under som Vidner?" spurgte hun saa — og studsede pludselig, da hun saae — lige ved Siden af sig og bøjet ind over Protokollen — Dubois! som ligeledes skrev sit Navn.

Hun stod med aaben Mund . . . begreb ikke et Ord af det Hele . . :

„Saa! kom nu gesvindt!" sagde Marcel og førte hende rask ind i den store Sal, hvor hun hørte Manden, som stod ved Døren, raabe nogle Navne op, som hun syntes, hun skulde kjende.

Hendes Søn bragte hende til Sæde i en Lænestol i første Række, og satte sig selv ved Siden af hende. Paa højre Side af Fru Reimer satte sig samtidig — Gud i Himlen! . . . Dubois . . .!

„Marcel!" næsten skreg hun, ude af sig selv.

„Hr. Mairen!" meldte Dørvogteren.

Alle rejste sig.

„Ja vist saa, Du skal giftes med ham!" hviskede Marcel hurtigt til Moderen, som krampagtigt trykkede hans Arm.

Øvrighedspersonen var allerede i Færd med at læse Vielses-Formularen op paa den uforstaaelige Maade, hvorpaa altid hin vigtige Formular oplæses, som vist Ingen, der er blevet gift, det være sig Mand eller Kvinde, tør rose sig af at have hørt fra Ende til anden. Strax efter kom saa det højtidelige Spørgsmaal. Fru Reimer svarede Ja, Dubois svarede Ja, og det næste Øjeblik stod det lille Selskab ude paa Gangen, uden at have noget klart Begreb om, hvorledes det Hele egenlig var gaaet til.

Fru Reimer passerede ned gjennem en Krydsild af de Tilstedeværendes Blikke. Hun holdt Dubois under Armen, var fuldstændig fortumlet, forstod ikke en Døjt af det Altsammen, mente, at hun drømte, og tænkte utydeligt paa det stakkels forladte lille Barn, som nu mindre end nogensinde . . . Og det var dog hendes Pligt . . .! Men dersom hendes Sønner havde vidst noget om dét, vilde de ganske bestemt . . .

De sad igjen i Vognen, som rullede rask afsted. Dubois tav havde ikke Mod til at sige Noget; Georg og Marcel tav ligeledes og sad og saae alvorligt paa hinanden. Deres Moder havde en ubeskrivelig Trang til at briste i Graad, til at komme med hundrede Spørgsmaal, til at omfavne og kysse sine Sønner, — og til at kradse Øjnene ud af Hovedet paa dem, naar hun tænkte paa den stakkels Lille derude . . .

Vognen kjørte saa meget som et Hundrede Alen og holdt saa udenfor en Kirke.

„Ogsaa i Kirke!“ tænkte den ny Fru Dubois. „Kommer vi da aldrig hjem?! Hvor længe skal jeg vente, før jeg faar at vide, om . . .“

Marcel havde igjen taget sin Moder under Armen og gik op ad Trinene med hende. Der var faa, næsten

ingen Mennesker i Kirken; fine Folk plejer ikke at gifte sig før Middag. I Stedet for at gaa op gjennem Midtergangen, drejede Marcel af til Venstre og standsede foran det lille Kapel, hvor Døbefonten stod.

Saa spærrede pludselig hans Moder Øjnene op, udstødte et Skrig og vilde styrte frem. Men Marcel kom hende i Forkjøbet og rakte hende, rørende forsigtigt, hendes spæde Barn, der var pakket ind i hans store Pelts. Ammen stod og straalte over hele Ansigtet og nejede og gratulerede.

„Hvorfor havde Du ikke fortalt os, at vi havde en lille Broder?" spurgte Marcel og lagde sin Byrde over paa Moderens Arm. „Var Du bange for, at vi skulde være skinsyge?"

Hans Moder var fuldstændig sunken sammen under dette Overmaal af Lykke. Hun mægtede ikke Andet end blot at stirre frem for sig med sine blaa Øjne, hvorfra den ene Glædes-Taare efter den anden trillede ned.

„I har jo for et Øjeblik siden legitimeret ham," fortsatte Marcel, „han er for Fremtiden Hr. Dubois jun. af Firmaet „Brødrene Reimer & Dubois." Nu skal vi blot have ham døbt, og jeg vil være hans Fadder. Georg er lidt jaloux; men det kan jo være, han kan blive hjulpet en anden Gang, hvad, Mama?"

Moderen saae stivt paa ham og slyngede saa Armen om hans Hals:

„Min Førstefødte!" stammede hun og kyssede ham, „Du er og bliver mig dog altid den Kjæreste af dem Alle!"

Da den første Overraskelse havde sat sig, og de, efter at Daaben var forrettet, kjørte hjem til dem selv, spurgte

Fru Dubois sine Sønner: „Men hvordan bar I Jer dog ad med at faa det opdaget?"

„Aa, Mama, det var saamænd slet ikke saa svært," svarede Marcel og lo. „Jeg behøvede bare at se paa Dig, — saa vidste jeg det Halve; og da jeg saa saae paa Dubois, saa vidste jeg det andet Halve med!"

En russisk Moder.

Jeg var i Besøg et Steds i Nærheden af Paris. Den Høj, hvorpaa Huset laa, trak sig ligesom tilbage under vore Fødder og gled ned mod Floden, der kantedes af en Række høje Popler. Over Haven laa en hvidlig Damp, som steg og steg og mystisk indhyllede Begonia-Grupperne med de brede, purpurfarvede Blade. Heliotroperne og Aarets sidste Roser udaandede en svindende Duft, og den vilde Vins lette Ranker, farvede i alle Nuancer af Karmoisinrødt, hang over Bygningen som et folderigt, spraglet, bølgende Slør. Træerne blev til Skygger, Skyggerne til Taager . . . Ude i Mørket blinkede pludselig smaa Lys frem, spættende med deres Glimt Sletten, som breder sig hinsides Marne-Floden.

„Derovre, længst tilbage," sagde En ved Siden af mig ude paa Verandaen, „har De Champigny."

Champigny! Mangen Franskmand — og mangen Anden — sover derovre den sidste Søvn, i private Haver og ude paa Engene, blot dækket af en Stump Grønsvær med et Kors over. Hist og her har paa en lille Tue en from Haand plantet en Rosenbusk — en evig grøn Buket, bragt et helligt Minde.

Jeg sad og saae paa Lysene derovre paa Sletten og tænkte paa dem, som Sejrherrerne og de Besejrede havde glemt i Grøfterne dér, paa dem, som intet Øje havde gjenkjendt, medens Dødens strenge Majestæt endnu prægede deres Ansigter, paa dem, hvis Lommer ingen Haand havde undersøgt for at finde et Vidnesbyrd om, hvem de var, et Gjenkjendelsestegn. Og saa tænkte jeg paa alle de mange Mødre og Søstre og Kjærester, som havde gaaet og ventet Uger, ja Maaneder, indtil de endelig en Dag havde kunnet læse i det officielle Blad: „N. N. — savnet."

Savnet! Og tavse Taarer, Fortvivlelsens eller Resignationens Taarer, alt efter Karaktererne, var i den stille Nat trillet ned paa den brændende hede Hovedpude, — der var jo ingen indviet Jord, som kunde opfange dem!

Fler end jeg var faldet hen i saadanne tunge Tanker; thi den samme Stemme, som før havde gjort mig opmærksom paa Champigny, mumlede: „Der ligger mange derovre, som man aldrig har faaet at vide hvem var . . . Akkurat ligesom paa Krim . . ."

Det var begyndt at blive koldt. Vi gik ind i Dagligstuen, hvor Ilden flammede lystigt i den store Kamin. Den, som havde talt, var en gammel Officer paa henved de Treds, tør og futtende som Krudt.

„Var De med paa Krim, Hr. Oberst?" spurgte jeg ham.

„Ja," svarede han og varmede sine Hænder ved Ilden: „og der var skam ikke hyggeligt! Mangen stakkels Fyr blev liggende derovre i Løbegravene."

„Franskmænd?"

„Ogsaa Russere. Efter en Fægtning — jeg førte dengang en Bataillon — fandt jeg En liggende, saa lang han var paa Ryggen. Stakkels Dreng! han havde vist

knap fyldt de tyve Aar; med lyst Haar, Huden paa Halsen ganske hvid, neppe nok Dun paa Hagen endnu! . . . Hm! han saae saa god ud, saa jeg fik ganske ondt af ham, skjøndt jeg dog var Soldat med Liv og Sjæl."

„Var det en Officer?"

„Nej, det var en Menig, i en af disse graa Kapper, De véd. Han havde faaet en Kugle lige i Brystet, saa det Hele havde ikke staaet længe paa for ham. Hm ja! han havde ellers ikke havt Lykken med sig; for hvis Kuglen blot var gaaet en Tomme højere op, vilde den have truffet en Metalplade og være prellet af."

„En Metalplade?"

„Ja saadan en Slags Medaille eller Helgenbillede, . . . en ganske snurrig Tingest. Jeg tog den med hjem . . . Hvordan var det, jeg forærede jo Dig den?" tilføjede Obersten og vendte sig om mod Sønnen i Huset. „Har Du den endnu?"

„Ja, den er ovenpaa," svarede det unge Menneske.

Han gik ud, og kom et Øjeblik efter tilbage med en lille Pose af blomstret Kattun, som han rakte mig. Den lignede næsten en lille Lugtepose.

Halvt ærefrygtsfuld lukkede jeg den fattige Relikvie op, som i sin Tid var blevet kold paa den unge russiske Soldats Bryst. I den Snes Aar, der var gaaet, siden den havde hængt om sin Ejers Hals, var den vel neppe nogensinde faldet i saa pietetfulde Hænder.

Posen indeholdt en af den kunstigt sammenlagte Slags Tasker, som de russiske Bønder laver af et Stykke Papir, til at gjemme deres Penge i. Inden i den lille Taske laa et firkantet Billede af den hellige Nikolaus Drømmetyder. Det var af Kobber; Kobberet var blevet noget

sortladent og anløbet af Fugtighed og Slid, men ellers havde Helgenbilledet Intet lidt.

Det gik fra Haand til Haand, vakte Nysgjerrighed og fremkaldte forskjellige Spørgsmaal, som jeg besvarede, saa godt jeg kunde. Sluttelig blev det leveret tilbage til mig. Da jeg vilde til at lægge det ind igjen i den lille Taske, mærkede jeg, at der laa noget Mere i Tasken: et Stykke Papir, der var lagt sammen i Format som Billedet. Jeg tog det Stykke Papir ud.

„Det er et Brev," sagde Obersten. „Jeg véd ikke, hvad der staar i det; men De kan jo Russisk, vil De ikke læse det for os?"

Jeg glattede forsigtigt det gulnede Papir ud. Det var en Stump simpelt Skrivpapir; Blækket var af Alde blevet mere brunt end sort. Alle fire Sider var skrevne fulde, og dog var Brevet ikke langt; den klodsede, skjøndt faste Skrift og den løjerlige Stavemaade vidnede om, at det var skrevet af en uøvet Haand.

Jeg gav mig til at oversætte det — ganske langsomt, thi jeg havde vanskeligt ved at tyde de skæve Linier; men da jeg kom midt paa Siden, standsede jeg og sagde, at Bogstaverne var saa utydelige, saa jeg kunde ikke læse dem ved det Voxlys, man havde tændt.

Jeg kunde udmærket godt læse Brevet; men jeg havde ingen Lyst til at læse op for ligegyldige Øren et Brev, der var saa rørende, at jeg selv følte mig dybt bevæget. Det var en Moder, der skrev til sin højt elskede Søn, det var en heltemodig, begejstret Patriot, en kristen Sjæl, der bøjede sig under Guds Vilje, samtidig med at den gjennemildnedes af brændende Tillid. Maaske denne uvidende Kvindes Overtro vilde have lokket et Smil frem om spottesyge Læber, — nej! saa vilde jeg heller beholde den naive

Gamles fromme Udgydelser for mig selv og for gode gamle Venner, som var i Stand til baade at forstaa og beundre dem. Jeg bad, om jeg maatte tage Brevet med hjem og oversætte det dér, og min Bøn blev strax bevilget.

Der er blevet talt meget om Oldtidens Mødre, om Lakedæmonerinden, som glædede sig over en Søns Død, der var faldet i ærefuld Kamp for Fædrelandet . . . Hun hér havde ikke glædet sig; Dag efter Dag havde hun søgt sin Gud med baade Taarer og Bønner, — alligevel knnde jeg ønske, at en Digter engang vilde udødeliggjøre den fattige Bondekone, som har skrevet disse i al deres Simpelhed sjælsstore Linier. Den stakkels Moder har sagtens aldrig faaet at vide, hvor hendes Søn fandt den Død, som hun paalagde ham at se under Øjnene. Dersom hun lever endnu, ene og nedbøjet af Sorg, i en eller anden Krog af det russiske Rige, og dersom En, som har kjendt hende, gjenkjender hende her, — gid han da af Barmhjertighed vilde sige hende, at hendes sidste Brev til hendes elskede Søn har faaet mer end ét Hjerte til at banke og bragt Taarer i mer end ét Øje i fremmede Lande! Gid hun maa faa at vide, om det er muligt, at andre Mødre har begrædt hende og har samtidig misundt hende, fordi hun kunde være saa stor i sin Enfold, saa hel i sin Opofrelse, saa mandig i sine moderlige Raad! Gid denne fattige, ukjendte Bondekone maa tjene til Forbillede for kommende Slægtled!

Her er Brevet, som det er skrevet, jeg har ikke forandret et Ord:

„Min kjære Søn Ignati Minjevitsch.

(Næsten ulæseligt.)

Jeg modtog dit Brev den hellige Nikolavs' Dag (9. Maj), og jeg blev helt ude af mig selv af Glæde ved at

høre, at Du levede og var rask. Din Moder sender Dig sine bedste Velsignelser. Vorherres Vilje ske med Dig; tjen trofast vor Fader Czaren, udgyd dit Blod for ham og forraad ham aldrig; saa vil Gud heller aldrig forlade Dig, og jeg skal grædende bede for Dig. Vorherre er barmhjertig og vil have Medlidenhed med Dig og vil beskytte Dig mod Fjendens Kugler. Men fremfor Alt maa Du aldrig være bange! gaa Du blot frejdigt frem! Der er gode Mennesker, som har sagt mig, at naar Præsten døber, saa slaar han et Kors mer over Brystet, og til det Kors bruger han den hellige Olie, som han ikke bruger, naar han skal slaa Kors over Ryggen; og de siger, at det er derfor, Hedningenes Kugler preller af mod Brystet og springer til Side. Men vi Fruentimmere har jo ingen Forstand paa de Ting, og Du, min egen Dreng, véd vel bedre Besked derom end jeg. Gid alligevel Vorherre hjælpe Dig til at tjene vor Fader Czaren paa bedste Maade! Den stakkels Mand har fuldt op af Sorger og Bekymringer, saa gid i det Mindste I maa glæde ham ved at tjene ham trofast! Jeg har modtaget dit Brev, min kjære Søn, og jeg har grædt meget ved at tænke paa Skydningen og al den Fare, Du er i, — og saa har Du alligevel ikke glemt at skrive til din bedrøvede Moder, og Du har tilmed sendt mig en Rubel! Men, min egen Dreng, Du havde gjort rigtigere i at beholde den til Dig selv; Du trænger mer til Penge, end vi gjør.

Alle her har læst dit Brev, og Herskabet har læst det, og de roste Dig, saa det er ikke til at beskrive, og jeg var helt fra det af Glæde. Dine Søstre har det godt og skikker Dig allesammen deres bedste Hilsen. Trefoldigheds-Dagen kom Nathalia ud og besøgte mig; hun er kommet herud fra Piter (St. Petersborg) og skal blive her i

Sommer, men saa tager hun til Byen igjen. Anna har giftet sig ind mellem Zenofon Mukaïlitsches Folk; min Svigersøn sender Dig sin bedste Hilsen, han er Haandværker og et skikkeligt Menneske; de kommer Gud være lovet godt ud af det sammen. Varvara er blevet Kammerpige hos Herskabet, og jeg har været syg for nylig, men nu har jeg det Gudskelov godt. Hos Korkovskys har de det godt, og de sender Dig allesammen deres bedste Hilsener. Vi har læst dit Brev og vi græd allesammen. Monstro Du er levende i denne Stund, min egen Dreng? Jeg maa altid tænke, at de onde Mennesker har slaaet Dig ihjel, og saa gaar Modet helt fra mig. Jeg sender Dig dette Brev anbefalet, for at Du kan faa det saa meget desto hurtigere; hvis Du har 10 Kopeker,*) saa skriv til os og hjælp os til Ro med, at Du har det godt. Hvorfor er ogsaa de forbandede Hedninger faldet over os? har de ikke Brød nok hjemme hos dem selv? Giv dem dygtig Stryg og jag dem ud, saa de fordømte Mennesker ikke tiere falder paa at komme og kæmpe mod de Kristne. Gud véd, om det ikke er Troldmænd? De maa jages ud, min egen Dreng, og Du maa bede til Vorherre og give dem ordenlig Stryg. Farvel, min egen Dreng, jeg kysser Dig mange Gange og trykker Dig til mit Bryst og beder til Gud Fader, at han vil holde sin Haand over Dig. Vi har det allesammen godt, og Herskabet piner os slet ikke. Alle Tjenestefolkene hilser Dig.

Din Moder

Maria Semenova."

31. Juli.

---

*) Brevene skulde frankeres.

Stakkels Moder! Faa Dage efter at hendes Søn havde faaet dette Brev, som han saa ærbødigt havde gjemt paa sit Bryst, kom han i Kamp; og som hans Moder havde paalagt ham at gjøre, saae han frejdigt Faren i Øjnene: men en ubarmhjertig Kugle strakte ham til Jorden i hans Livs fulde Kraft og besjælet som han var af fædrelandskjærligt Mod! Hvor lang Tid gik der saa, før Maria Semenova fik Nys om hans Død? Flere Maaneder maaske! Hvor mange trøsteløse „anbefalede" Breve har hun monstro skrevet, da det viste sig, at hendes højt elskede Søn ikke svarede? Og hun har sagtens sparet Kopek paa Kopek af sin fattige Løn for en skjøn Dag at kunne sende ham en Rubel, saa han kunde skikke hende et Brev. Lige til den Dag, da det ikke længer var muligt at tvivle, har hun vel klamret sig til dette sidste Haab: „Han har ingen Penge, saa han kan betale for Brevet; det er derfor, han ikke skriver."

Og da hun saa fik at vide, at hendes Søn — hendes eneste! thi hun omtaler ikke andre mandlige Medlemmer af Familien, — at hendes eneste og elskede Søn var blevet dræbt af en „hedensk" Kugle, ja saa løb hun vel om til sine Slægtninge og Venner, men nu ikke for triumferende at vise dem det Brev og den Rubel, som hendes egen trofaste Dreng havde sparet sammen og sendt hende, nej for at vise dem det skæbnesvangre Blad, Passet til det andet Liv. Maalløs, taareløs, lamslaaet af Fortvivlelse lod hun sig sagtens falde ned paa en Bænk, medens hendes Nærmeste stirrede paa hende, tavse af Angst. Og hun søgte vel at gjentage Skriftens Ord: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet, . . ." og hendes Stemme blev borte i Hulken. Hun knugede de dødtrætte Arme mod det udtørrede Bryst, som engang

havde næret det Barn, hun nu havde mistet, og hun forbandede de Ugudelige, som havde dræbt hendes Søn, hun forbandede Krigene, „Mødrenes Rædsel," — de skæbnesvangre, grusomme, . . . uundgaaelige Krige.

Det er Mødre som hun — og de er talrigere, end man tror, — der har indpodet den russiske Armé den beundringsværdige Disciplin, som alle, Venner og Fjender, berømmer den for.

Strengt taget var Maria Semenova ingen Bondekone; hun hørte utvivlsomt til Herskabs-Tyendet, og hun har i forholdsvis mere oplyste Omgivelser kunnet erhverve sig Anlægene til de ædle Følelser, som hendes Brev røber. Men de er hendes egne Følelser alligevel, ganske som hendes naive Overtro er hendes, helt og holdent. Ære være den fattige Moder, der har kunnet indpode sin Søn ikke blot den Tro, som fører til Himlen, men ogsaa den Kjærlighed til Pligten, som — hvor smertetung den end er — skaber de store Nationer!

En Sammensvorens Tilelser.

„Naa saa I har aldrig været angst?“ spurgte vor Ven og mønstrede os med et spydigt Smil. „Da er det saamæn mer, end jeg kan sige. For en Del Aar siden — ja det Hele staar for den Sags Skyld saa tydeligt for mig, som om det var sket i Gaar, — gik jeg alle Angstens Grader igjennem, og jeg kan forsikre Jer om, at de er baade mange og ubehagelige!“

Han var ikke Spor af en Kryster, han, som saa frejdig forsikrede, at han havde været bange. Tvertimod, det var en høj, stærk, kraftig bygget Fyr, der saae ud til at være meget bestemt, ja næsten til at være et Stykke af en Vovehals, og som havde ligesom en lille Tanke af Eventyreren.

„Det er maaske en hel Historie?“ var der En, der spurgte. „Saa op med den!“

Og han lod sig ikke bede længe.

„Jeg var nitten Aar dengang,“ begyndte han, „saa I kan da høre, det er ikke saa forskrækkelig længe siden. Min Familie havde givet mig Penge til at rejse til Italien, for at jeg skulde studere de gamle Mestere; da jeg saa i Løbet af en fjorten Dags Tid havde faaet lænset

mig for alle stiltiende og højrøstede Beundrings-Termini, vidste jeg begribeligvis intet mere Presserende at gjøre end at faa Pensler og Farver smidt hen i en Krog og kaste mig som en Rasende over alt muligt Andet end netop Kunst, navnlig da over Politik. Jo, jeg sagde Politik! Det lader til at forundre Jer? Ja nu tror jeg nok, at jeg selv er fuldt saa forundret over det som I, men dengang syntes jeg, det var den naturligste Ting af Verden. Jeg levede og aandede bare for Sammensværgelser, for Italia irredente, for ubegrændset Frihed og hvad hele den revolutionære Katekismus nu indeholder. Se, hjemme vilde jeg naturligvis have taget det ganske anderledes roligt; Familiens Skjød er ikke saa tosset endda fra det Synspunkt betragtet, en Smule Skillinger paa Kistebunden er heller ikke ganske uden Indflydelse, og det kjønne Landsted, Fader ejede et Stykke uden for Byen, var ikke absolut skabt til at indpuste mig en brændende Begjærlighed efter at gaa løs paa dem, der havde Noget. Men i Italien! Naa ja — og saa var det virkelig ogsaa ganske behageligt at kunne vise de Folk, hvor ferm man var i det Italienske, og hvor gjerne man talte det! Kort sagt, inden der var gaaet en Maaned, stillede jeg hver evige Aften paa en Kafé, hvor der søgte saadan nogle Pokkers flinke Fyre; inden der var gaaet fem Uger, var jeg Ven med dem; og inden den sjette Uge var ude, var jeg en af deres, — en Sammensvoren.

„Sammensvoren om hvad? Ja det kan saamæn ikke nytte, I spørger mig, for jeg har aldrig vidst det selv. Jeg havde svoret, at jeg vilde tjene — Sagen begribeligvis! . . . Hvad for en Sag? Nej hør, nu bliver I min Sandten for nysgjerrige! Ja forstaar I, jeg troede, at jeg vidste, hvad det var for en Sag, eller rettere

sagt — det var mig rasende ligegyldigt! Der maatte jo være en Sag, siden der var Folk, som tjente den . . . Naa I mener, at det var ingen absolut tvingende Grund? Aa nej saamæn, nu skulde jeg næsten være tilbøjelig til at mene det Samme; men dengang syntes jeg da, at det var klappet og klart, og dermed var jeg tilfreds.

„Jeg havde altsaa svoret, at jeg vilde tjene Sagen; ja jeg havde endog forlangt at blive stillet paa en farlig Post, en, hvor der var Noget at risikere, — ja for hvor der er Risiko, er der jo ogsaa Ære at hente, det er da tydeligt! . . . Hm, de skulde have vidst det hjemme! jeg er vis paa, at det Første, de havde gjort, var at tage mine Maanedspenge fra mig. Men heldigvis anede de ingen Ting!

„Det lod til, at foreløbig havde Sagen ingen Brug for min Hengivenhed, ja det lod endog til, at den ikke vilde faa Brug for den i meget lang Tid; saa jeg blev kjed af den Krigsførelse og gav mig igjen til at studere de gamle Mestere. Om de gamle Mestere vandt noget ved det Studium, skal jeg lade være usagt; saa meget véd jeg, at naar jeg tænker tilbage paa, hvad jeg lavede dengang, bliver jeg mildest talt rød i Hovedet. Se det var nu ogsaa Sagens Skyld. Hvorfor Pokker havde den ingen Brug for mig? Jeg kunde ikke faa Andet ind i Hovedet, den luskede sig ind i alle mine Drømmerier. Nu og da, medens jeg sad og malede en Slags tilnærmelsesvis Kopi efter et Billede af Perugino, dukkede pludselig op mellem mig og Billedet en høj Kvinde paa en gloende rød Baggrund: hun var i dyb Sorg, havde Haaret flagrende vildt og slog majestætisk ud med Haanden. Den Dame kunde da ikke være nogen Anden end Sagen! Og hun forfulgte mig saadan, at jeg tilsidst satte mig til at tegne

hende . . . Ja jeg tror nok, at jeg havde gjort klogere i at holde Øjnene ved min Perugino; men hvad skal man sige? jeg var kun nitten Aar!

„Og saa en Aftenstund, hvor jeg var kjed og træt af det Hele, endog af at haabe — eller i det Mindste af at haabe, at jeg kunde blive „Vore" til nogen Nytte! — slentrede jeg af gammel Vane hen paa Kaféen. Min Smertes Barn, om jeg saa maa sige, havde været rent utaalelig paa Nakken af mig den Dag, saa jeg havde lavet ikke mindre end en fire, fem Skitser af Sagen, dels paa en røgtung Baggrund og med en Fakkel i Haanden, dels paa en ildrød Baggrund og med sønderbrudte Lænker for Fødderne. Disse skrækkelig revolutionære Tegninger — det var lutter Rødkridts og Sortkridts, forstaar I! — havde jeg saa stukket ind paa Bunden af min Mappe, under en hel Stabel Akademi-Tegninger, af Frygt for, at jeg skulde komme til at kompromittere — ikke mig selv; aa Gud nej, jeg vilde med Glæde sætte mit Hoved paa Spil! men det ophøjede Ideal, som fyldte hele min Sjæl. Og for større Sikkerheds Skyld (i den Grad var jeg angst for at blive opdaget som Sammensvoren) havde jeg skrevet neden under Tegningerne: Furien! — Eumeniden! — Hævnen forfølgende Forbrydelsen! I det Tilfælde, at min Mappe blev undersøgt, kunde den da nu umuligt røbe Andet, end at dens unge Ejermand lod til at dyrke en fortrinsvis dekorativ Kunst-Genre.

„Naa men hvad det var, jeg vilde have sagt? bedst som jeg sad dér og var fortvivlet over, at jeg fik vist aldrig Lov til at tjene Sagen, kom en af de andre Sammensvorne hen til mig og spurgte i en umaadelig skjødesløs Tone: „Gaar Du med ud og ryger en Cigarette?"

Det var det aftalte Tegn mellem os, naar der var vigtige Meddelelser paa Stabelen. For det lød jo saa uskyldigt; der var slet intet Kompromitterende ved det, og man kunde rejse sig og gaa uden at løbe Fare for at vække Opmærksomhed.

Jeg svarede, som Skik og Brug var iblandt os: „Ja lad gaa — jeg ryger ogsaa gjerne en Cigar, om det skal være!"

Den Sammensvorne tog mig under Armen, og vi traskede af uden at tænde det, der lignede en Cigar. Se det var nu skrækkelig ubesindigt af os, og jeg syntes ogsaa, da vi lidt efter gik tvers over Torvet, at Politibetjenten skævede uhyggelig mistænkelig efter os; men senere overtydede jeg mig dog om, at jeg maatte vist have taget fejl, og at der blev ikke passet paa os.

Da vi var kommet midt ud i den øde Ørken, som Byens Indbyggere har hittet paa at kalde Torv, hviskede den anden Sammensvorne til mig: „Vigtigt Nyt!"

„Hvad er det?" spurgte jeg.

„Det vil Du faa at høre. Følg mig!"

Vi havde gjort os det til en hellig Pligt at agere saa hemmelighedsfulde som muligt i hvad vi saa foretog os. Min sammensvorne Ven kunde udmærket godt have sagt rent ud, at vi skulde hen til vort sædvanlige Samlingssted; men hans „Følg mig!" lød meget mere dramatisk og passede langt bedre til Situationen.

Jeg fulgte ham uden Betænkning, og lidt efter stod vi da i en Kippe nede ved Strandbredden, der om Dagen søgtes af en og anden Fisker og i de stille Aftentimer af Sagens Forsvarere. Ejeren af Rønnen var selv med i Sammensværgelsen, saa hos ham var vi sikkre.

Forsamlingen bestod af en syv, otte Medlemmer, som

havde taget Plads rundt om et meget vakelvornt Bord. De saae alle saa højtidelige ud, at jeg øjeblikkelig forstod, at det maatte dreje sig om noget meget Alvorligt.

„De er stadig beredt til at tjene Sagen?" spurgte vor Chef mig med dyb Gravrøst.

Vor Chef var en høj, spinkel Fyr paa toogtyve Aar, med det nydeligste rødhaarede Hoved, som nogensinde har prydet en venetiansk Adelsmands Skuldre. Forresten var han ikke mere Venetianer, end I og jeg er.

„Med Alt! i Alt! overalt!" svarede jeg fast.

De andre Sammensvorne vexlede triumferende Blikke. Jeg kunde mærke, at jeg var lige paa Nippet til at blive en Helt.

„De strejfer jo tidt om udenfor Byen og tager Skitser af Landskaber?" fortsatte vor Chef i en høj-hjertet Tone.

„Ja jeg gjør," svarede jeg, en Smule betuttet.

„De maler mange Studier?"

„Ja—a!" stammede jeg, og der foer en Gysen igjennem mig ved Tanken om, at man maaske havde opdaget mine Skitser af Sagen, saa baade jeg selv og mine Vaabenfæller nu virkelig var i overhængende Fare. Det foer mig som et Lyn gjennem Hovedet, om vi ikke allesammen skulde flygte; men Indfaldet fortog sig ligesaa hurtigt, som det var kommet.

„Siig mig, har De saa ikke undertiden en Malerkasse med?"

„En Malerkasse? jo — ja det vil sige, undertiden bruger jeg Pastel, men i fri Luft er det rigtignok ikke saa godt . . .

Chefen afskar med en majestætisk Haandbevægelse al videre Udvikling af det Spørgsmaal. — „Altsaa er Told-

betjentene," spurgte han, „vant til at se Dem passere med Pakker, Æsker og den Slags?"

„Ja, — i Reglen bruger jeg en lille bitte Lærreds-Haandkuffert, jeg har; den er saa nem at bære."

Da jeg nævnede Ordet „Haandkuffert", saae de andre Sammensvorne igjen paa hverandre, og jeg forstod, at min Skæbne var afgjort.

„De skal komme til at tjene Sagen!" sagde Chefen umaadelig højtideligt.

Hjertet formelig hamrede i Brystet paa mig. Om det var af Glæde, af Utaalmodighed eller af Uro, vilde jeg havt ondt ved at sige; men jeg kan forsikkre Jer om, at det var ialfald ikke af Angst, — ikke dengang.

Chefen tog igjen Ordet, næsten hviskende. Det var ikke absolut nødvendigt just at hviske, men det gjorde det Hele meget mere højtideligt:

„Der vil — imorgen — med Toget — komme en Rejsende. — Han har i Haanden en lille Haandkuffert. — De møder paa Banegaarden, — lader, som De har været ude at tage Studier og saa er faldet paa at lægge Vejen hjem forbi Stationen. — Det er Langfredag imorgen. Toget vil være fuldt af Rejsende i Anledning af Paaskeferien. — De modtager saa den Haandkuffert af ham. — Her har De hans Fotografi. — Han har ogsaa et Fotografi af Dem, men med blød Filthat paa. — Sørg for, at De har en blød Filthat paa imorgen! — De tager Haandkufferten med Dem og sørger for, at Toldbetjentene ikke undersøger den!"

„Fy for Fanden!" tænkte jeg ved mig selv. Og højt spurgte jeg: „Hvad er der da i den?"

„Fem Pund Dynamit!" svarede vor Chef og saae mig lige ind i det Hvide af Øjnene.

Det gav et lille Ryk i mig indvendig. Fem Pund Dynamit er ikke saadan det aller Fornøjeligste at slæbe paa! Men der var jo ikke Noget at sige til det, jeg havde én Gang svaret, at jeg vilde tjene Sagen. Dersom Sagen fandt for godt at betjene sig af Dynamit, saa maatte den om det, og ikke jeg; saadan lod ialfald de Andre til at tænke.

„Og . . . hvor skal jeg saa gjøre af det?" dristede jeg mig til at spørge.

„Hør efter! De har at vaage omhyggeligt over det indtil det Klokkeslet, da Dampskibet gaar til Ragusa. Ved den Tid begiver De Dem ned til Anløbsstedet og leverer Haandkufferten til anden Fyrbøder. Han er en af Vore og véd Besked. Han tager den med sig og leverer den til vore Venner derovre."

„Og hvad skal saa de med Dynamiten?" spurgte jeg, en Smule forfjamsket over alle disse Aabenbaringer.

„Den skal bruges til at sprænge Tyrannernes Paladser i Luften!" svarede Chefen med en bister Mine.

Hvad det var for Tyranner? Ja det har jeg ikke den fjerneste Anelse om nu, og jeg har en Følelse af, at jeg heller aldrig har havt fjerneste Anelse derom. Dersom jeg selv skulde have sprængt dem i Luften, vilde jeg rimeligvis have betænkt mig; men foreløbig syntes jeg, at den, der havde mest Udsigt til at blive sprængt i Luften, det var mig. Altsaa satte jeg et meget værdigt Ansigt op og bukkede tavs.

„Naar saa Dampskibet er sejlet," tilføjede Chefen, „møder De og aflægger Regnskab for Deres Mission. De vil træffe os allesammen ved et Glas Is i Kaféen paa Torvet . . . Og lad os saa skilles! Husk vel paa, at vore Brødres Liv hviler i Deres Hænder!"

Vi skiltes under Anvendelse af en Overflod af alle optænkelige Forsigtigheds Forholdsregler; og jeg gik hjem til mig selv og havde en højst ubehagelig Nat. Næste Morgen begav jeg mig — naturligvis for paa Forhaand at afparere Politibetjentenes mulige Mistanke — meget tidlig ud i Omegnen af Byen og traskede længe omkring dér. Det var et mageløst Vejr, . . . vi var midt i April; men man kan ikke tænke sig noget mindre Skovbevoxet end den paagjældende Bys nærmeste Omgivelser. Italiens Sol, der saa ofte er blevet besunget paa Vers og Prosa af Folk, som sad i Skygge, brændte ubarmhjertigt paa min bløde Filthat. Tilsidst lod jeg al falsk Undseelse fare, slog min Solskærm op, og spankulerede videre til Tre Kvarter paa Ti, idet jeg sørgede for at nærme mig med smaa Slag til Jernbanestationen.

Jeg kunde vel være en halvanden Hundrede Alen borte fra den, da jeg hørte bag ved mig en skingrende Piben: der kom Toget med min Dynamit! Du gode Gud, hvis jeg nu kom for sent! vor hemmelighedsfulde Med-Sammensvorne, som skulde kjende mig efter mit Fotografi, vilde saa blive undersøgt, arresteret, forhørt og vilde naturligvis foretrække at dø fremfor at røbe Noget; jeg vilde staa vanæret i alle „Vores" Øjne og vilde blive ramt af deres frygtelige Hævn! . . . Med ligesom et lille Tilløb til Beklagelse tænkte jeg, at hvis der nu var indtruffet et Jernbane-Uheld undervejs, kunde da alle disse Farer . . .

Men der var intet Uheld indtruffet. Jeg styrtede afsted, som om Fanden var i Hælene paa mig, saa Toget og jeg naaede Baanegaarden nøjagtig paa samme Tid. Det næste Øjeblik var Perronen oversvømmet af Passagerer og smaa Haandkufferter. Og bedst som jeg saa stod og

stirrede omkring efter Originalen til det Fotografi, jeg havde i Lommen, var der En, som trak mig i Ærmet; et Sekund efter mærkede jeg, at jeg fik stukket Noget i Haanden . . . Jeg vendte mig om; men man puffede og skubbede til mig, saa det var en Gru, og jeg kunde Ingen opdage. Saa saae jeg efter, hvad det var, jeg havde i Haanden: det var Haandtaget paa en lille Kuffert! . . . Altsaa var jeg blevet kjendt. Fotografiet med den bløde Filthat maatte dog have lignet!

„Afvejen der!" skraalte en særdeles kraftfuld italiensk Stemme. Og jeg fik et Puf over Benene, saa jeg nær var gaaet bag over.

Man slæbte afsted med Kufferter; fra alle Kanter blev jeg stødt og skubbet. Jeg var helt forfjamsket i det og lod dem skubbe og støde, som de vilde. Men saa med Et skjar en Skole-Erindring som en Dolkeklinge gjennem min Hjerne, og jeg syntes, jeg saae foran mig med fede Bogstaver en Sætning fra min Lærebog i Kemi: „Dynamiten exploderer ved Stød"

Den Læresætning gav mig formelig Vinger. Jeg pressede den kostbare Haandkuffert op mod mit Bryst, holdt den ene Albue beskyttende ud foran den og banede mig Vej med den anden Albue. Formodenlig maa jeg have gjort mine Sager godt; for jeg slap da ud fra Banegaarden, før Toget var blevet færdigt med at læsse Passagerer af paa Perronen.

Saa sprang jeg op i en Vogn — en lille aaben Kaleschevogn, den eneste Slags Kjøretøjer, som overhovedet fandtes i Byen — og opgav Kudsken Adressen paa det Hotel, hvor jeg var taget ind strax ved min Ankomst til Byen, før jeg endnu havde lejet mig et Værelse: Folkene dér var saa elskværdige og havde altid været venlige

imod mig. Vi jolrede af i en Pokkers Fart: de italienske Heste strækker altid lige strax vældigt ud, — den sidste Halvdel af Vejen gaar det, som det kan. Naa og forresten havde jeg været saa uforsigtig at love Kudsken gode Drikkepenge.

Byens Port kom med en uhyggelig Fart nærmere og nærmere; jeg kunde allerede se Toldbetjentene, der stod udenfor og passiarede, som om Thermometret aldeles ikke viste 35° . . . „Men dersom de nu siger, at de vil se efter," tænkte jeg ved mig selv, „maa jeg saa ikke hellere strax give mig end udsætte ogsaa dem for at dø?!"

Det var ligefrem fabelagtigt, saa den Port kom farende hen imod mig! Kudsken pidskede paa Hestene, som han var gal, — og holdt saa med et pludseligt Ryk foran Bommen. En Toldbetjent kom hen mod Vognen og strakte Haanden (en umaadelig stor Haand, syntes jeg!) ud efter min Kuffert. Men saa raabte hans Kollega til ham: „Nej lad ham bare kjøre! Det er jo den udenlandske Maler."

Jeg blev saa lykkelig, saa det er ikke til at beskrive, skyndte mig at rode op i min Lomme, og trak mit Nøgleknippe frem for at antyde, at jeg forresten var parat. Men de to Toldbetjente havde allerede vendt mig Ryggen og lod til aldeles at have glemt den ubetydelige Skabnings Tilværelse, som gik for dem under Navnet „den udenlandske Maler" . . . Kudsken pidskede igjen paa Hestene, som han var besat, og i flyvende Fart gik det ind ad den gamle Bys støvede Gader.

Jeg havde lagt den kostelige lille Haandkuffert paa Sædet lige overfor mig og sad og vogtede paa den med en Moders — det vil sige: en meget ængstelig Moders — Øje. Pludselig syntes jeg, at den kom til at se saa

løjerlig ud: det graa Lærred, hvormed den var betrukket, lod til at blive gulskjoldet! Jeg følte forsigtigt paa det paagjældende Sted: det var glohedt!

Alt mit tidligere Bekjendtskab med Dynamit indskrænkede sig til, at jeg vidste, den exploderede ved Stød. Jeg syntes imidlertid, jeg havde en dunkel Forestilling om, at den ogsaa nok kunde explodere, naar en Gnist kom i Berøring med den, ja maaske endog under Indflydelse af meget stærk Varme. Det er ogsaa rent fordømt med disse kemiske Produkter! man er aldrig sikker paa, hvad der kan stikke dem. Det var saamæn ikke godt at vide, om ikke dèt, at Haandkufferten begyndte at skifte Kulør, var et Varsel om, at dens Indhold var i Færd med at undergaa en eller anden frygtelig Forvandling!

Naa men — der var jo Ingenting at gjøre — undtagen at slaa min Solskærm op og holde den med udsøgt Omhu . . . ikke over min egen Person, som blev stegt efter alle Kunstens Regler, men over den uskattérlige Gjenstand, der var betroet til min Varetægt. I dèt Optog ankom jeg saa endelig til Hotellet.

Da Opvarterne saae mig staa ud af Vognen, styrtede de sig over mig og vilde absolut skille mig af med mit „Rejsetøj." Men jeg forsvarede min Haandkuffert med forbavsende Energi. „Kald paa Værten!" kommanderede jeg. „Jeg skal tale med Værten!"

Værten mødte og beærede mig med et skrækkelig hjerteligt Haandtryk.

„Kjære Hr. Vært," sagde jeg til ham med en Koldblodighed, som forekom mig selv (og som under de forhaanden værende Forhold ogsaa var) ganske overordenlig, „jeg har nogle Familie-Papirer i Kufferten her, som jeg skal have sendt til Ragusa med Dampskibet i Eftermiddag. I

Mellemtiden skulde jeg imidlertid have gjort et Par Besøg, saa jeg kan ikke godt slæbe den med mig; og man betror jo ikke gjærne den Slags Sager til Alle og Enhver. Jeg skal sige Dem, jeg stoler ikke rigtig paa Pigen derhjemme!" tilføjede jeg hviskende og med en meget hemmelighedsfuld Mine.

„Aa nej saamæn!" sagde Værten og blinkede forstaaende til mig. „De vil have den lukket inde paa et sikkert Sted? . . . Regina!"

Et kjønt lille otte Aars Pigebarn kom farende ud og sprang mig om Halsen. Hun havde været min svorne Ven lige fra det Øjeblik, jeg kom til Byen, desformedelst at jeg havde spenderet paa hende en Æske Praline, som Moder havde stukket ind mellem to af mine Skjorter, da jeg reiste hjemme fra.

„Hvad skal jeg, Papa?" spurgte hun Værten, som havde lagt sin Dobbelthage i malerske Folder for at kunne komme til at se med faderlig Ømhed paa hende.

„Viis den unge Herre op i det grønne Værelse paa første Sal! . . . Der er et Skab i Væggen deroppe, lige ved Skorstenen; Nøglen sidder i Skabsdøren. Han kan saa sætte sin Kuffert ind i Skabet, og for større Sikkerheds Skyld er det bedst, han lukker af og tager Skabsnøglen med sig."

Pigebarnet tog mig ved Haanden og vilde til at vise mig op ad Trappen. — „Ja men," sagde jeg til hendes Fader, „hvis der nu kommer Nogen ind paa Værelset?"

„Nej vær De kun rolig! det Værelse bruger vi bare til os selv og vore Nærmeste, saa Ingen har Noget dérinde at bestille. Men det er ikke for dèt, . . . tag kun Nøglen til Døren med! Vi faar alligevel ikke Brug for Værelset før i Aften."

„Tusend Tak!" sagde jeg. Og jeg fulgte med Regina.

Hun viste mig ganske rigtig op i et kjønt og stort Værelse, hvor et Skab i Væggen tilbød et sikkert Asyl. Jeg stillede Haandkufferten derind, lukkede af og tog Nøglen til mig, lukkede ogsaa Døren til Værelset af og stak Nøglen i Lommen, sukkede saa, som om jeg var blevet en stor Byrde kvit, og gik ned ad Trappen igjen. Nu kunde jeg da for nogle Timer nyde Livet som et Menneske, der ingensinde har havt det Fjerneste at gjøre med Dynamit!

Ligesom jeg vilde til at gaa ud af det store Kjøkken, hvor jeg havde været inde for at sige Tak til Værten, fik jeg Øje paa en mægtig Stabel Fjerkræ, som laa plukket og fix og færdig til at steges. — „Skal her være Gilde?" spurgte jeg.

„Nej, men Herre Gud, det er jo Paaske imorgen!" svarede han og smilte smørret „Om en halv Times Tid begynder vi at stege . . . (Han pegede paa den store Ovn, hvor man var i Færd med at tænde Ild paa en antagelig Bunke Brænde . Ellers kunde vi saamæn umuligt bespise alle de Mennesker, her kommer! De kan tro, at i disse Dage er der ikke mange, som mener, de kan være bekjendt at nægte sig selv en kold stegt Høne."

En utydelig Angst, som var kommet over mig, varskoede mig om, at Skorstenen her og Væggeskabet, hvor jeg havde indlogeret min farlige Kuffert, kunde maaske nok faa noget med hinanden at gjøre. Men jeg sagde til mig selv, at den Idé var bare et sygeligt Paafund af min overophidsede Hjerne, og jeg slentrede af med oprejst Pande.

Jeg var (eller jeg vilde ialfald være) fuldt og fast overtydet om, at der var ingen Fare at befrygte fra min Dynamit. Havde jeg maaske ikke i min Lomme to Nøgler, som indestod mig for, at Ingen og Intet kunde nærme

sig til den? . . . Alligevel fik et vist Selvopholdelses-Instinkt mig til at spise min Frokost paa en Restavration, som laa meget langt fra Hotellet, i et rigtig roligt Kvarter, og hvor forresten Maden altid var fortrinlig.

Sandt at sige skreg Tarmene i mig af Sult. Mit Uhr sagde mig, at Klokken var kun halv Tolv; Dampskibet gik først Klokken Tre, saa jeg havde rigelig Tid til at spise Frokost i Ro og Mag og oven i Kjøbet til at sidde og dase en Stund bag efter. Følgelig satte jeg mig hen i et Hjørne, hvor man kunde meditere uforstyrret, ikke langt fra et aabent Vindue, gjennem hvilket nogle Foraarsblomster sendte deres fine Duft, og jeg bestilte mig et rigtig extra godt Maaltid. Det var da det Mindste, jeg kunde gjøre for et Menneske, som havde maattet gjennemgaa saa ny og voldsomme Sindsbevægelser!

Jeg havde taget en Avis og læste i den med anspændt Opmærksomhed, men uden Spor af Interesse; thi det var mig ikke muligt at tænke paa Andet end paa den vigtige Mission, der var overdraget mig. Tiden faldt mig umaadelig lang. Men endelig dukkede da frem i Døraabningen en smilende Opvarter, som triumferende bragte mig en imponerende Portion sprød og gyldentglindsende Steg.

„Ja Herren undskylder, jeg har ladet Dem vente . . .!" sagde han, „men . . .

Et frygteligt Drøn rystede hele Huset og fik alle Etablissementets Glas til at klirre. Et Par af de smaa Fisk, hvormed min Mad var garneret, drattede ned paa Gulvet!

„Gud i Himlen!" skreg jeg, „det var den!"

Haarene rejste sig paa mit Hoved. Med Lynets Fart steg op for min Fantasi et gruopvækkende Syn: min Værts

Hus sprængt i Stumper og Stykker, han selv, hans Kone og den søde lille Regina . . .! Jeg greb mig med begge Hænder om Hovedet; jeg vilde flygte, men kunde ikke røre mig af Pletten; uafbrudt summede for mine Øren det ene Ord: Morder!

„De har gjort Ild paa," tænkte jeg ved mig selv, „og saa har der været et Hul i Skorstenen, som førte ind til Skabet!"

Der lød et nyt Drøn, endnu stærkere end det første, og saa kom der nok et, hvorefter alle Kirkeklokkerne gav sig til at kime, saa der var ikke til at høre Ørenlyd mere.

„Hr. Udlændingen blev maaske bange?" spurgte Opvarteren forbindligt og sankede de smaa Fisk op fra Gulvet. En ny Rædsel greb mig ved Tanken om, at nu kom han dem sagtens paa Tallerkenen igjen. Men han indskrænkede sig dog til at sluge dem selv og til at smække med Tungen af Velbehag.

„Hr. Udlændingen har maaske aldrig før været en Paaske her i vort smukke Land?" sagde han. „Jo vi plejer at skyde med Kanoner hver Langfredag Middag, — det er saadan en Slags offenlig Forlystelse . . . meget effektfuld forresten!"

Kanonen blev ved at faa den ganske By til at ryste og bæve; og jeg sad dér, efter at min første Forskrækkelse havde lagt sig, i en stille, men stadig Angst for, at denne „meget effektfulde Slags offenlige Forlystelse" skulde ende — i Kraft af Læresætningen „Dynamiten exploderer osv." — med at bevirke, hvad Hotelværtens ivrige Brasen hidtil havde forskaanet Omgivelserne for. Men omsider tav da baade Kanon og Kirkeklokker, og mine Øren svælgede i den dejlige Stilhed, der blev. Maden var imidlertid blevet kold; naa, jeg havde for den Sags Skyld ogsaa

mistet Appetiten. Jeg maatte næsten nøde mig til at gnaske lidt Konfekt i mig; og saa drev jeg ud paa Gaden, hvor jeg havde i Sinde at slentre om, til jeg atter skulde gaa under Pligtens Aag.

Det var med en underlig blandet Følelse af Frygt og Tilfredshed, jeg imødesaa det Øjebliks Komme. Tilfredsheden skrev sig fra, at saasnart Dampskibet var vel sejlet, var jeg frank og fri. Frygten derimod kom af, at jeg om to Timer skulde hente min skrækkelige Byrde og begive mig paa en ny Udflugt med den, — en Udflugt, om hvis Farefuldhed jeg rigtignok kun havde en utydelig Forestilling, men som dog forekom mig enstydig med saadant noget som at stige ned til Underverdenen.

Heden blev mer og mer uudholdelig. Jeg tog en lille Kaleschevogn, hvis læderbetrukne Sæde formelig sved mig, da jeg satte mig paa det; og saa kjørte jeg hen til det Hotel, der havde voldt mig saa megen Uro. Naturligvis, dets Beboere anede ikke, hvad Fare de havde svævet i, og hvis der var sket en Explosion, vilde det end ikke i deres sidste Øjeblik være faldet dem ind at kaste Ansvaret for den paa mig . . . Nej men jeg selv!

Idet vi drejede om et Gadehjørne, saae jeg, at der var stimlet en Hoben Mennesker sammen, som stod og gestikulerede umaadelig ivrigt; og jeg hørte ogsaa gjentagne Gange Ordene „en forfærdelig Ulykke.“ Øjeblikkelig lod jeg Vognen holde og erkyndigede mig med en let forklarlig Interesse om, hvad det var for noget Skrækkeligt, der var sket. Det var ikke Andet, end at et Menneske var blevet kjørt over. Staklen var blevet ynkelig tilredt; men jeg var Egoist nok til at føle mig usigelig lettet ved, at han, og ikke min Hotelværts Familie, havde været Offer for den „forfærdelige Ulykke“ . . . Den søde lille Regina!

Hotellet havde ikke lidt det Mindste, man stegte og brasede videre, saa det var en Lyst, og Pigebarnet kom hoppende ud og tog imod mig.

„Lad mig faa Nøglerne!" sagde hun og rakte sin lille Barnehaand frem, „saa skal jeg løbe op og hente Deres Kuffert!"

„Nej, min Ven, jeg gaar selv op efter den."

„Aah, den er jo slet ikke tung, jeg kan saamæn godt bære den. Er De maaske bange for, at jeg skal tabe den, saa der gaar Noget i Stykker i den?"

Ulykkelige Barn! saa kjøn og god og . . .!

Jeg løb op ad Trappen, drejede forsigtigt Nøglen om i Laasen, — og traadte med Mod og Mands Hjerte ind i Stuen. Naar Dynamiten ikke var exploderet ved alle Middagens Rystelser, maatte den rimeligvis være mindre følsom for Stød, end min Ungdoms Lærebog i Kemi havde troet, at den var. Jeg lukkede Skabet op . . . Der stod Haandkufferten, rolig og uskyldig at se til, uden fjerneste Anelse om, hvad den skjulte i sit Indre. Jeg tog i Haandtaget, og gik ned med faste og værdige Skridt.

„Farvel, I kjære Mennesker!" sagde jeg, da jeg satte mig op i Kaleschevognen. Og jeg følte mig virkelig helt let om Hjertet ved Tanken om, at nu svævede da ingen Andre end jeg selv i overhængende Fare, — ja og saa Hesten og Kudsken . . . Men maaske Forsynet vilde se i Naade til os!

Vi rullede hen ad en gammel romersk Chaussé, som førte ned til Anløbsstedet. Tag Jer i Agt, kjære Venner, for romerske Chaussséer; de har en vis Lighed med et Par lange Støvler, som ikke er til at slide op, og som piner En uafbrudt. Jeg skal ikke kunne sige, om Chaussséerne har været mere farbare i Romernes Dage (Romerne var

maaske ikke saa fordringsfulde som vi paa det Punkt!); men saa meget er vist og sandt, at paa Grund af bemeldte Vejes udskregne Soliditet, bliver de aldrig udbedrede, og Guderne skal vide, at de kunde alligevel trænge højlig til at forbedres! Vi blev i den Grad gjennemhutlede, at jeg tilsidst maatte gribe med begge Hænder om Haandkufferten, da et ualmindelig voldsomt Bums var lige paa Nippet til at slynge den ud paa den romerske Chaussé. Gysende over min egen Dristighed sad jeg saa og trykkede den op til mit Bryst; men det forhindrede mig fra at slaa min Solskærm op, og Heden blev mer og mer uudholdelig! . . . Endelig fik dog mit Martyrium Ende. Vi var naaet ned til Skibsbroen.

Det var forresten paa høje Tid; der var allerede ringet anden Gang. Et Virvar af Mennesker myldrede frem og tilbage paa Volumnias Dæk. „Vi er saa proppede, saa vi er lige ved at kæntre!" sagde en Matros til en Bager, som kom med noget Brød.

Jeg styrtede hen til Maskinen og spurgte efter anden Fyrbøder; Ingen kunde sige mig, hvor han var. Endelig dukkede han dog op fra Kul-Rummet, saae paa min Haandkuffert og blinkede til mig. Han vidste Besked! det var aabenbart, at han ventede mig! Sagens Forsvarere var øjensynlig dygtigt organiserede.

„Den skal med til Ragusa?" spurgte han og pegede paa den farlige Gjenstand.

„Ja."

„Forretnings-Breve?"

Han vidste altsaa ikke, at det var Dynamit! Naa, saa meget desto bedre! Saa slap han da for at lide alle de Kvaler, jeg havde gjennemgaaet.

„Ja“, svarede jeg. For det lod jo til, at man maatte ogsaa lyve for Sagens Skyld.

„De kan stole paa mig!“ sagde han. „Jeg er ikke af dem, der forraader Nogen; saa lader jeg mig heller slaa ihjel, Herre!“

Jeg trykkede hans Haand. Mine Handsker blev kulsorte af det, men det sik nu at være!

„Pas blot paa, at den ikke bliver opdaget!“ hviskede jeg til ham; „finder man den, er vi Alle fortabte. Og Politiet plejer at liste ombord paa Dampskibene og snuse omkring i alle Kroge . . .“

Der blev ringet tredie Gang.

„Se nu bare at komme i Land!“ afbrød min brave Medsammensvorne mig — ja jeg skulde vel egenlig sige: min halvt Medsammensvorne, eftersom han jo ikke vidste Besked om Dynamiten.

Skruen var begyndt at arbejde, Vandet hvirvlede skummende op med et vældigt Spektakel.

„Pas endelig paa, at den ikke bliver opdaget!“ gjentog jeg mekanisk, medens min Vaabenbroder skubbede mig hen ad Dækket.

Man lavede sig til at hale Landgangen i Land.

„Vi lidt!“ skraalte han saa pludselig op efter mig. Og alt imedens han tilsyneladende skubbede mig ud paa Landgangen, hviskede han ind i Øret paa mig: „Skulde de hitte paa at visitere, maa man da hellere sætte Brevene end sit Hoved overstyr. Saa smider jeg Krabaten ind i Fyrhullet i Maskinen!“

„Men, Ulyksalige . . .!“ skreg jeg.

En hel Mængde Stemmer skjældte og kaldte paa mig; man skubbede mig ud paa Landgangen; Landgangen blev halet i Land. Jeg klamrede mig fast til Rækværket

for ikke at falde, samlede saa, næsten i Dødsangst, al min Kraft og vendte mig om og vinkede til anden Fyrbøder, at han maatte for Guds Skyld ikke gjøre dèt, han havde sagt . . . Han holdt Hænderne som en Raaber op for Munden og skraalte tilbage: „Vær De bare rolig!" Hvorefter han gjentagne Gange energisk gjorde en Bevægelse, som om han kylede Noget ind i Fyrhullet.

Fuldstændig tilintetgjort sank jeg sammen paa Landgangen. — „Det stakkels unge Menneske!" hørte jeg en medlidende Kone udbryde, „han har vist været ude at sige Farvel til sin Kjæreste."

Med en sønderknust Mine tog jeg mig sammen, satte mig op igjen i Kaleschevognen, og kjørte tilbage til Byen, kold og følesløs for Alt, endog for den gamle romerske Chaussés Tilstand.

Heden og Sindsbevægelsen var nær ved at faa mig til at besvime. Men saa kom jeg til at huske paa, at de andre Sammensvorne sad henne ved et Glas Is og ventede paa mig. Tanken dèrom gjengav mig en Smule Kræfter; jeg lod mig kjøre hen til Kaféen paa Torvet, hvor jeg ogsaa satte mig til at spise Is og aflagde Beretning om min Mission.

„Vi kan vente Telegram imorgen," sagde vor Chef. „Men maaske det trækker lidt ud, for de bliver nødt til at sende det over Venedig. Gid Forsynet holde sin Haand over Skibet!"

Jeg vovede ikke at betro dem, hvad anden Fyrbøder havde i Sinde. Mit Hoved værkede, og jeg gik hjem og i Seng. Hele Natten drømte jeg om Dampskibe, der sprang i Luften ude paa aaben Sø; saa det var ligefrem en Lettelse for mig at vaagne. Den værste Virkelighed — selv en Virkelighed med Hovedpine — var bedre end disse Drømme!

Ved det Lag Klokken Elleve gik jeg ud og hen paa Kaféen. Vor Chef sad og spiste Frokost med en anden Sammensvoren.

„Naa, har De saa faaet gode Efterretninger?" spurgte jeg i en skjødesløs Tone.

„Der er ingen Efterretninger kommet endnu", svarede han. „De kan først ventes senere paa Dagen, — nu i Paasken smøles der jo desuden dobbelt allevegne."

Han sad og spiste med god Appetit og indbød mig til at spise Frokost med. Jeg tog imod Indbydelsen. Det blæste stærkt, den ene Kastevind efter den anden hvirvlede Torvets ældgamle Støv op. Vejret var trist og trykkende, og jeg i dødelig Angst.

Byens Befolkning derimod var i Perlehumør og gjorde et frygteligt Staahej; man maatte holde Trup og slentre omkring i Stimlen lige til om Aftenen. Af og til gik vor Chef hjem til sig selv; men der var ikke kommet Spor af Telegram. Jeg stirrede paa ham i stigende Uro.

„Det maa være Paasken, der er Skyld i Forsinkelsen," sagde han til os ved Midnatstid. „Saa faar vi først Telegrammet imorgen."

Men næste Morgen tidlig var der heller intet Telegram, og endnu ved Middagstid var der intet kommet. Da Klokken saa blev tre, kunde jeg ikke holde det ud længer; jeg tog igjen en Kaleschevogn og vovede mig for anden Gang ud paa den romerske Chaussé. Det skylregnede.

Jeg vilde have fat i Havnefogden, og fik ham ogsaa i Tale. „De véd vel ikke, om Dampskibet fra Ragusa . . .?" begyndte jeg ængsteligt.

„Ikke ankommet endnu!" bed han mig af.

Jeg havde en Fornemmelse, som om mit Hjerte daanede

af et dødeligt Saar. — „Er det ikke ankommet endnu?" stammede jeg. „Hvad tror De, Grunden kan være?"

„Hvor skulde jeg vide det fra? De hører jo, jeg siger, det ikke er ankommet!"

Og han saae paa mig med et mistænksomt Blik ... Jeg skyndte mig hen til min Kaleschevogn og lod den jage, alt hvad den kunde, ind til Byen, med Fare for at den skulde ankomme dertil i Stumper og Stykker. Men jeg brændte af Længsel efter at komme Havnefogden ud af Syne og efter at blande mig i Folkestimlen.

Den næste Morgen bragte Byens Avis følgende uhyggelige Meddelelse:

„Man er meget urolig for, hvordan det er gaaet Dampskibet Volumnia, som afgik til Ragusa Langfredag Eftermiddag Klokken Tre. Skibet var meget svært ladet: man er bange for, at det skal være gaaet under enten paa Grund af et Sammenstød eller i den stærke Storm, som har raset her paa Kysten de sidste tre Dage."

Jeg gik hen til vor Chef. Han havde den skæbnesvangre Avis liggende paa Bordet. Vi vexlede et Blik og forstod hinanden, om end kun halvt foreløbig.

„Ja, saa maa man begynde forfra!" sagde han med et Suk.

„Begynde forfra?!" næsten skreg jeg. Og jeg berettede ham om min kun altfor korte Samtale med anden Fyrbøder.

Vi vexlede igjen et Blik, og denne Gang forstod vi hinanden fuldstændig.

„De stakkels Mennesker!" sagde Chefen og strøg sig med Haanden over Panden. „De er blevet Offre for Sagen, — saadan vilde den strenge Skæbne det nu!"

Han trøstede sig med Sagens Storhed; men jeg,

der ikke havde ganske det samme Syn, var fuldstændig tilintetgjort. Paa Vejen hjem gik jeg og grublede over, om jeg skulde skyde mig en Kugle for Panden, rejse tilbage til mit Fædreland, eller gaa i Kloster for at udsone min Brøde . . . Jeg følte imidlertid ikke Kaldelsen i mig, saa inderst inde var jeg mest stemt for at rejse hjem.

Hele Byen var i en frygtelig Angst. Volumnia havde ganske rigtig, som Matrosen havde sagt, været proppet, saa den var lige ved at kæntre, og en Mængde Familier havde Paarørende ombord. Samtidig forskaffede den dramatiske Interesse, der altid er knyttet til Sø-Ulykker, Alle dem, som ikke havde Nogen ombord at være bekymret for, en Række ligesaa flygtige som spændende Sindsbevægelser. Hvad mig selv angaar saa kunde jeg af en febrilsk Trang til at høre Nyt ikke holde mig hjemme, men luskede om med bøjet Hoved som en Forbryder og stjal mig til at lytte til de uhyggelige Forklaringer, der verledes Mand og Mand imellem paa Gaden. Hm, de snakkede, de Stakler, om den altfor tunge Ladning og om den skrækkelige Storm, der havde blæst! . . . Ak nej, jeg vidste kun altfor godt, at det var hverken Ladningen eller Stormen, som havde voldt Volumnias Undergang: det var min ulyksalige Vaabenbroders, det var anden Fyrbøders hovedløse Ivrighed. Mine Handsker, som jeg havde lagt fra mig paa Bordet, fremviste endnu, lig et Elendighedens Kalejdoskop, de sorte Pletter og Streger, som hans loyale, men kulstøvede Haand havde efterladt paa dem . . . Aa Herre Gud! nu var dèt Alt, hvad der var tilbage af ham!

Natten sænkede sig over Byens Trøsteløshed; men jeg kunde ikke finde Ro. Febersyg og fuldstændig udmattet faldt jeg endelig i Søvn hen ad Morgenstunden,

og vaagnede saa først sent, en god Stund efter at Klokken havde slaaet Ti. Saasnart jeg var blevet kastet tilbage i Virkeligheden, som jeg havde glemt, medens jeg sov, sprang jeg op og aabnede mit Vindue . . . Den foregaaende Dags triste Nedslaaethed havde veget Pladsen for de italienske Byers vante glade Livlighed, der skyder dobbelt Fart om Foraaret, i Blomsternes og Solskinnets festlige Tid.

En Drager, som boede ved Siden af, og hvis Moder var med ombord paa Dampskibet, kom forbi. Den foregaaende Dag havde han været fuldstændig sønderknust af Sorg; nu havde han faaet Blomst i Knaphullet og gik og nynnede paa en Melodi af Verdi. Jeg kaldte paa ham, medens det foer mig som et Lyn gjennem Hovedet, om Staklen monstro ikke af lutter Angst og Bekymring skulde have gaaet hen og mistet Forstanden?

„Naa, Beppino!" spurgte jeg oppe fra mit Vindue, „hvordan gaar det saa med Volumnia?"

Han saae op. „Jo, Volumnia er i Havn!" svarede han. „Den kom til Ragusa i Aftes, efter at den paa Grund af Stormen, vi har havt, havde været otte og fyrretyve Timer længer undervejs, end den plejer at være. Ak Gud ja, det kan nok hænd' sig, at min stakkels gamle Moder har været søsyg! hun har vist bedt adskillige Rosenkrandse! det vil da sige, hvis hun har kunnet for Søsygen!" Han nikkede op til mig og gik smaaleende videre. Jeg trak Hovedet ind ad Vinduet igjen og formelig sank ned paa en Stol, der stod, under et Overmaal af Salighed.

Men saa det næste Øjeblik kom der en Følelse over mig, som om jeg havde frelst en hel Del af mine Medmenneskers Liv; havde jeg for lidt siden været knuget til Jorden

under det forfærdelige Ansvar, saa rettede nu min Krop sig spændstig og fuld af ungdommelig Styrke. Jeg pyntede mig som paa en Helligdag, skyndte mig ud paa Gaden, og kom i en Fart hen til mine sammensvorne Venner. De var ganske vist ogsaa meget glade over den gode Efterretning, men der var dog ikke i deres Ansigter det Udtryk af Lettelse, som jeg havde ventet at træffe. De havde aabenbart ikke været blot tilnærmelsesvis saa angst som jeg . . . Og jeg tænkte ved mig selv, om Sagen monstro ogsaa lagde al den Vægt paa Spørgsmaalet om Menneskers Liv og Død, som det Spørgsmaal dog virkelig fortjente?

Det tog nogen Tid, før jeg fik sundet mig rigtig ovenpaa alle de stærke Sindsbevægelser. Og selv efter at jeg var naaet saa vidt, at jeg tænkte, nu var da de tre Dages Oplevelser saa noget nær „en Saga blott" for mig, behøvede man kun at nævne Ordet „Dynamit" eller Dampskibets Navn (det sidste kom nu hvert Øjeblik Folk paa Tungen, eftersom Volumnia foer regelmæssig herfra og paa Ragusa): — strax fik de Ord Haarene til at rejse sig paa mit Hoved, medens de hos alle andre Dødelige ikke vakte Spor af pinlige Erindringer.

Og saa var der én Ting til! Hvad skulde nu den Dynamit bruges til, som det havde knebet saadan med at faa forsendt, og som var saa slem at omgaas? Efter at mit Sind var kommet nogenlunde i Ligevægt igjen, havde jeg skaffet mig nærmere Oplysning om Dynamitens Egenskaber, saa det farlige Produkt havde ikke andre Hemmeligheder for mig længer end dem, som selv Videnskabsmændene foreløbig var ude af Stand til at forklare . . . Jeg spurgte mine Vaabenfæller desangaaende, med den Selvtillid, som Følelsen af, at jeg havde været Sagen nyttig, gav mig, men dog med den taktfulde Beskedenhed, som er

al sand Fortjenstfuldheds, for ikke at sige al god Opdragelses, Attribut.

„Den skal bruges til at sprænge Tyrannernes Palads i Luften," svarede man mig.

Stakkels Tyranner! Jeg haabede, at Tyrannerne da ialfald maatte være ude af deres Palads den Dag, hvor man omsider skred til Operationen Iøvrig var jeg stadig Sagen hengiven — jeg havde jo viet mig til den! — men jeg tegnede den slet ikke mere. Siden Historien med Volumnia fremkaldte Sagen nemlig stadig Forestillinger hos mig om et Fyrværkeri af Arme og Ben, der blev slængt ubegribelig højt op i Luften, eller ogsaa om skummende og sydende Bølger rundt om et Skib, der hvirvledes i Sænk . . . Saa foretrak jeg at lade være at tænke paa Sagen.

Der gik en halvanden Maaned, og i den Tid var, saavidt jeg vidste, intet Palads for Tyranner blevet sprængt i Luften. Jeg vil just ikke paastaa, at jeg var særlig forhippet paa at faa at høre, at Sagen havde triumferet i den Retning; derimod længtes jeg nok efter at faa Sikkerhed for, at vor Dynamit ingen Fortræd kunde volde mere. Og vi hørte stadig ikke det Fjerneste til den!

Endelig en Dag — jeg tror aldrig, man har havt en saa gloende hed Juni-Dag! — blev jeg med samme Højtideligheed som forrige Gang kaldt hen til vort Forsamlingssted. Jeg mødte altsaa hos Chefen, som sagde til mig:

„De har tjent Sagen trofast. Under vanskelige Forhold har De udvist al den Omtanke og Koldblodighed (Hm! Koldblodighed!), som man ventede af Dem. Det gjælder nu om at begynde forfra paa det Hverv, som De skilte Dem saa fortræffeligt ved!"

„Hvad! er der mer Dynamit?“ buste det ud af mig. „Var der ikke nok i den forrige?“

Chefen tyssede paa mig med en Haandbevægelse. — „Det er den samme, der er Tale om nu!“ sagde han. „Vore Brødre har ikke faaet Anvendelse for den, og da de er bange for, at de skal blive opdagede, sender de os den tilbage.“

„Sender de den tilbage?!“ spurgte jeg, med en udpræget Følelse af Uvilje mod „Brødrene.“

Saa betænkte jeg mig et Øjeblik og dristede mig endelig til at rykke frem med en Plan, som jeg havde gaaet og spekuleret paa adskillige Gange. „Kunde man ikke . . . drukne den?“ sagde jeg og saae op paa Chefen med det uskyldigste Blik af Verden.

„De inakker som et Barn!“ svarede han i en bebrejdende Tone. „Tror De maaske, det er saa let at skaffe sig Dynamit? (Nej, det troede jeg just ikke!) Eller, at det er saa let en Sag at faa den forsendt? (Nej, det troede jeg aldeles ikke!). Naa, og naar nu Øjeblikket kommer, hvor vi faar Brug for den, vil det saa ikke være en god Ting at have den ved Haanden? (Hu ha! at have den ved Haanden!). Følgelig,“ fortsatte han med majestætisk Overlegenhed, „bliver den uvurderlige Sending leveret tilbage til anden Fyrbøder paa Volumnia, og saa møder De hos ham og faar den — naturligvis under Anvendelse af samme Forsigtighed, som De udfoldede forrige Gang, og som da førte til et saa smukt Resultat. Derefter bringer De os den; vi skal saa se at finde et sikkert Gjemmested til den!“

„Vel!“ mumlede jeg. „Naar afgaar hun?“

„Hvad for en hun?“

„Dynamiten.“

„Naa—aa, ... ja lad mig se! Vi maa først have skrevet derover; og Volumnia kommer ikke tilbage hertil før sidst i næste Uge. — Det kan blive om en halv Snes Dage."

„Meget vel!" gjentog jeg, i en betydelig modigere Tone.

Dermed forlod jeg vor Chef og gik hjem til mig selv. Klokken var lidt over Elleve. Jeg tilbragte Natten med at lægge mine Skitser i Mapper og mine Studier ned i en Kasse; Alt, hvad der i fjerneste Maade angik Sagen, blev tilintetgjort, og da Klokken næste Morgen slog Otte, stod jeg paa Banegaarden og ventede paa det første Tog, som gik til Turin. Undervejs havde jeg kastet et Brev til vor Chef i Postkassen; det lød saaledes: „Min Familie har kaldt mig hjem; der kan ikke være Tvivl om, at jeg jo er blevet forraadt. Hvis jeg blev, er jeg bange for, at jeg vilde kompromittere Eder yderligere. Bevar mig i venlig Erindring og stol paa, at jeg er Eders inderlig hengivne osv. . . ."

Aah, saadan en Lise det var at indaande den kølige Alpe-Luft! Ja det kan I maaske selv tænke Jer til; ialfald formaar jeg ikke blot tilnærmelsesvis at beskrive det.

Fem Uger efter, da min Familie var begyndt nogenlunde at forsone sig med, at jeg var vendt saa pludselig hjem (jeg havde givet til Paaskud, at jeg var blevet syg af Varmen, og jeg havde sluttelig faaet Papa og Mama overtalt til at tage ud til et Søbadested med mig) — fem Uger efter fik jeg fra Italien et Brev, der kun indeholdt det ene, mystiske Ord:

„Drukket!"

Det har været mig til ubeskrivelig Trøst at tænke, at det var bestemt Dynamiten, der var ment.